

ILUSTRACIJŲ SĄRAŠAS

1. Dubingių piliavietė, bendras vaizdas iš rytų pusės. Aut. R. Laužikas.
2. Dubingių piliavietė, bendras vaizdas iš pietų pusės. Aut. R. Laužikas.
3. Dubingių piliavietės aikštelė, bendras vaizdas iš šiaurės pusės. Aut. R. Laužikas.
4. S. Kolupaila. Dubingiai. apie 1937. Iš: Lietuvos fotografija: vakar ir šiandien '08. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: <<http://www.photography.lt/lt.php/Metrastis?met=22&page=138>>.
5. Vasarnamio statytojai apie 1938 m. Aut. nenustatytas.
6. Vasarnamio statybos pabaigoje, apie 1939 m. Aut. nenustatytas.
7. Piliavietė ir tiltas, bendras vaizdas apie 1940 m. Aut. nenustatytas.
8. Prie atkastos baznyčios kriptos, apie 1940 m. Fotografiuota nuo vakarų pusės. Priekyje matoma įėjimo į kriptą arka. Aut. nenustatytas. Šaltinis: <<http://www.delcampe.net>>.
9. Įėjimas į baznyčios kriptą prieš kasinėjimus, apie 1936 m. Aut. nenustatytas.
10. Tiltas ir priešingas nei piliavietė ežero krantas apie 1940 m. Matomas senasis kelias į Voronius. Aut. nenustatytas.
11. Tiltas ir priešingas nei piliavietė ežero krantas apie 1960 m. Matomas senasis kelias į Laumnikonus. Aut. nenustatytas.
12. Įvažiavimas nuo miestelio į piliavietę, apie 1960 m. Dešinėje pusėje – piliavietė. Aut. nenustatytas.
13. Kelias per Asvejos ežerą dabartinio tilto vietoje. Fotografiuota nuo piliavietės pusės, apie 1920 m. Aut. nenustatytas. Šaltinis: <<http://www.delcampe.net>>.
14. Georadaru gauti baznyčios pamatų vaizdai. Aut. D. Michalevičius.
15. Georadaru tirto ploto ir archeologiška atkastų baznyčios pamatų sugretinimas. Aut. R. Laužikas.
16. Fiksuotų 3D baznyčios pamatų išvestinis vaizdas. Aut. R. Mažeika.
17. Perkasos Nr. 7 vieta prieš archeologinius kasinėjimus. Vaizdas iš vakarų pusės. Aut. R. Laužikas.
18. Perkasos Nr. 7 vieta prieš archeologinius kasinėjimus. Vaizdas iš šiaurės rytų pusės. Aut. R. Laužikas.
19. Perkasos Nr. 7 vieta baznyčios apsidėje prieš archeologinius kasinėjimus. Vaizdas iš vakarų pusės. Aut. R. Laužikas.
20. Archeologinių pradžia baznyčios apsidėje. Aut. R. Laužikas.
21. Tinkuoto mūro gabalas su įrašu "Myliu Savo Lietuvą...". Aut. R. Laužikas.
22. Perkasos Nr. 7 vaizdas, nuvalius žolę. Aut. R. Laužikas.
23. Balto marmuro grindų plytelių fragmentas. Aut. R. Laužikas.
24. Apsidės vaizdas iš vakarų pusės, išvalius griuvenas. Aut. R. Laužikas.
25. Karsto apkaustas kape Nr. 92. Aut. R. Laužikas.
26. Karsto apkaustas kape Nr. 92. Aut. R. Laužikas.
27. Palaidojimų grupė baznyčios bokšte. Aut. R. Laužikas.
28. Kriptą baznyčios bokšte. Aut. R. Laužikas.
29. Kriptą baznyčios bokšte. Aut. R. Laužikas.
30. Atidengti baznyčios bokto pamatai. Bendras vaizdas iš pietų pusės. Aut. R. Laužikas.
31. "Sukų" pavidalo statinio baznyčios bokšte vidus. Aut. R. Laužikas.
32. Plytelių grindys baznyčios navoje. Aut. R. Laužikas.
33. Plytelių grindų baznyčios navoje fragmentas. Aut. R. Laužikas.
34. Baznyčios pamatai. Bendras vaizdas. Aut. R. Laužikas.
35. Kapo Nr. 93 žastikauliai. Dešiniojo (apačioje) osteomielitas. Aut. R. Jankauskas.
36. Kapo Nr. 93 šonkauliai. Vieno iš jų (apačioje) osteomielitas. Aut. R. Jankauskas.
37. Kapo Nr. 97 šonkauliai. Sūgijęs (kairėje) ir nesūgijęs (dešinėje) lužimai. Aut. R. Jankauskas.
38. Kapo Nr. 99 kojų kaulai. Žymus diafizų sustorėjimas (peristosozė). Aut. R. Jankauskas.
39. Vaisiaus kaulai, rasti kape Nr. 103. Aut. R. Jankauskas.

40. Kapo Nr. 105 slanksteliai. Sugijęs IX-X krūtines slankstelių kompresinis lūžimas. Aut. R. Jankauskas.
41. Kapo Nr. 113 raktikauliai. Sugijęs kairiojo raktikaulio (apacioje) lūžimas. Aut. R. Jankauskas.
42. Kapo Nr. 113 slaunikauliai. Sukalkejusiųs kraujosruvos abiejų slaunikaulių proksimaliniuose trečdaliuose. Aut. R. Jankauskas.
43. Kapo Nr. 113 blauzdikauliai. Antkaulio reakcija (perostitas) abiejų blauzdikaulių medialiniuose paviršiuose. Aut. R. Jankauskas.
44. Kapo Nr. 114 dešinysis slaunikaulis (vaizdas iš nugaros). Nesugijęs petrochamterinis lūžimas, susidaręs naujas sąnarys (neoartrozė). Aut. R. Jankauskas.
45. Kapo Nr. 119 blauzdikauliai. Su minimalia deformacija sugijęs dešiniojo blauzdikaulio lūžimas (apacioje); sugijęs slaunikaulių ir blauzdikaulių perostitas. Aut. R. Jankauskas.
46. Kapo Nr. 124 (R16/17) slaunikauliai. Pūnis slaunikaulių osteoperiostitas. Aut. R. Jankauskas.
47. Kapo Nr. 124 (R16/17) blauzdikauliai. Pūnis blauzdikaulių osteoperiostitas. Aut. R. Jankauskas.
48. Kapo Nr. 126 kairysis slaunikaulis. Distalinio galo osteomielitas. Aut. R. Jankauskas.
49. Kapo Nr. 130 Kaukolė. Apanglėjęs kaktikaulio paviršius. Aut. R. Jankauskas.
50. Signatinis antspaudas (kapas Nr. 92, radinių sąrašė Nr. 502). Aut. R. Laužikas.
51. Sutvarkyta ir pritaikyta lankymui Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta. Aut. A. Kuncevičius.
52. Kunigaikščių Radvių perlaidojimas Dubingiuose 2009 metais. Aut. J. Danauskas.
53. Dubingių evangelikų reformatų trečiojos, renesansinės bažnyčios rekonstrukcinis maketas (aut. Vladas Butrimas 2011 m.). Fotografijos aut. R. Laužikas.
54. Perkasos sienelės pjūvio vaizdas kvadratuose 14/N-O. Aut. R. Laužikas.
55. Perkasos sienelės pjūvio vaizdas kvadratuose 14-17/S. Aut. R. Laužikas.
56. Perkasos sienelės pjūvio vaizdas kvadratuose 18-22/S. Aut. R. Laužikas.
57. Perkasos sienelės pjūvio vaizdas kvadratuose 27-28/P. Aut. R. Laužikas.
58. Perkasos sienelės pjūvio vaizdas kvadratuose 25-28/M. Aut. R. Laužikas.
59. Perkasos sienelės pjūvio vaizdas kvadratuose 29/I-P. Aut. R. Laužikas.

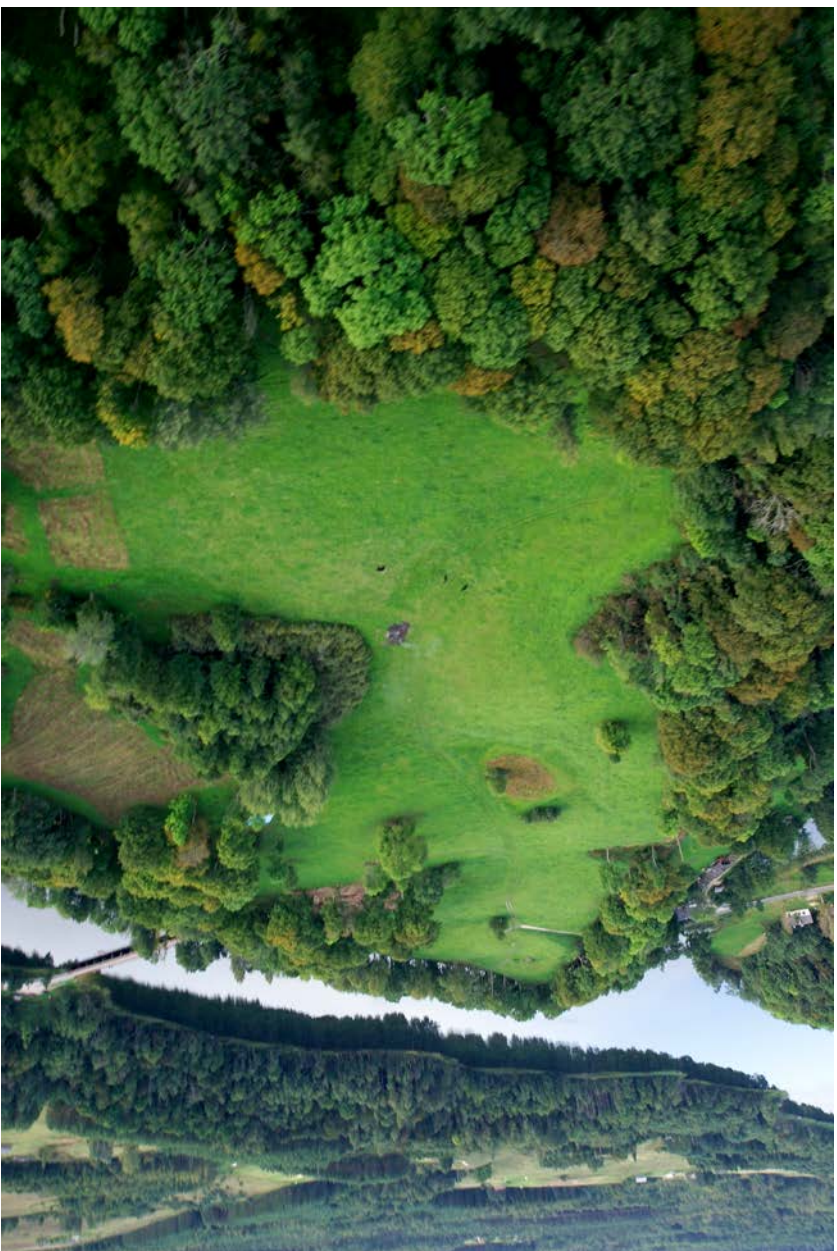
ILUSTRACIONES

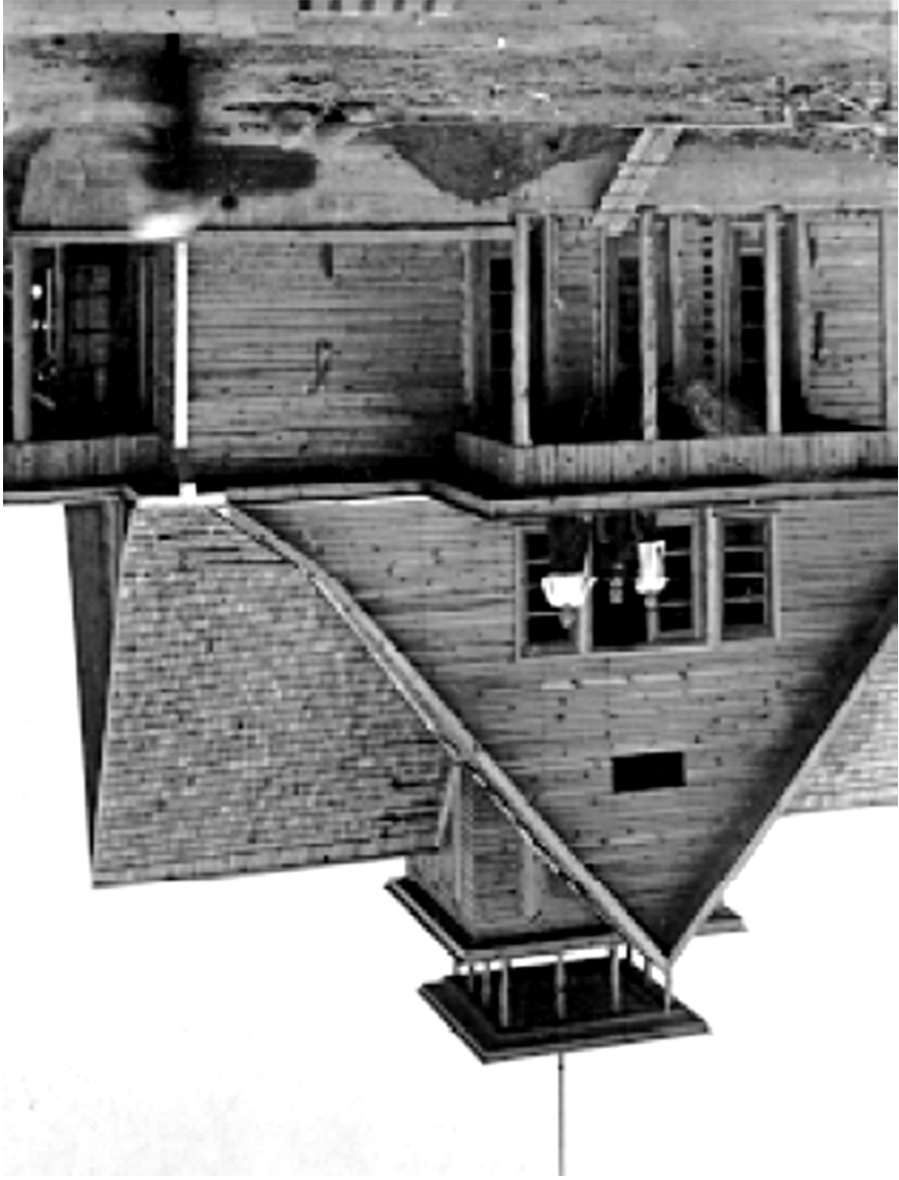
2. Dubingių piliavietė, bendras vaizdas iš pietų puses.

1. Dubingių piliavietė, bendras vaizdas iš rytų puses.

3. Dubingių piliavietės aikštelė, bendras vaizdas iš šiaurės puses.

6. Vasarnamis statybos pabaigoje, apie 1939 m.

4. S. Kolupaila. Dubingiai. 1937. Iš: Lietuvos fotografija: vakar ir šiandien '08.

[interaktyvus]. Priega per internetą:

<<http://www.photography.lt/lt.php/Meistras?met=22&page=138>>

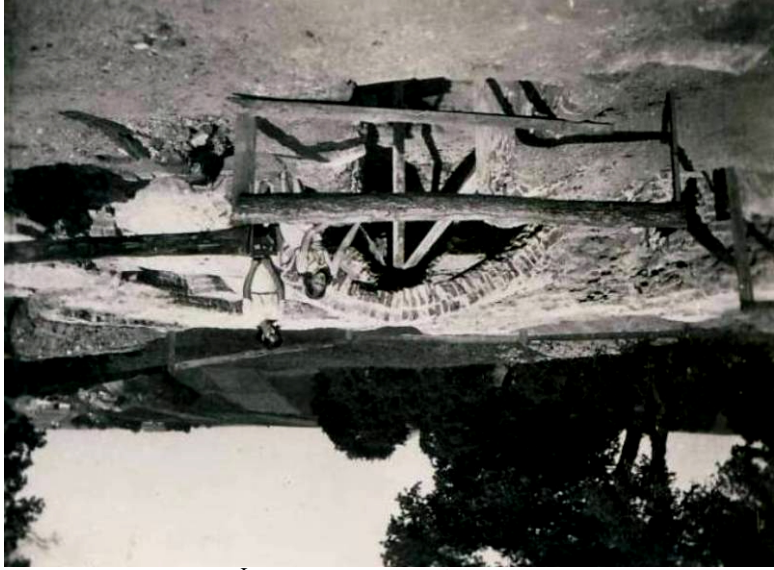
5. Vasarnamis statytajai apie 1938 m.

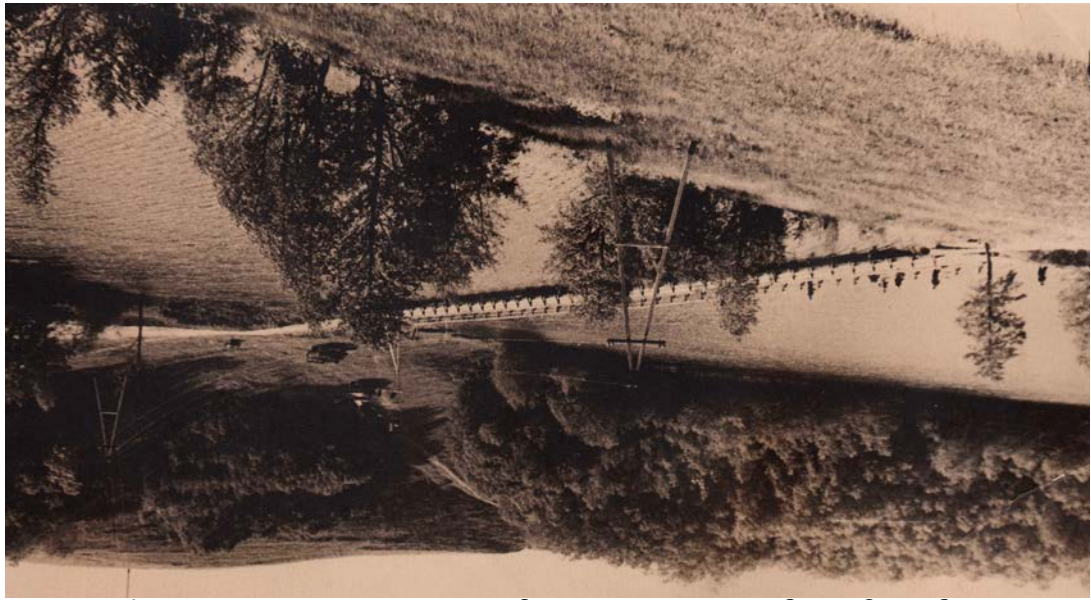
9. Iejimas į baznyčios kriptą prieš kasinejimus, apie 1936 m.

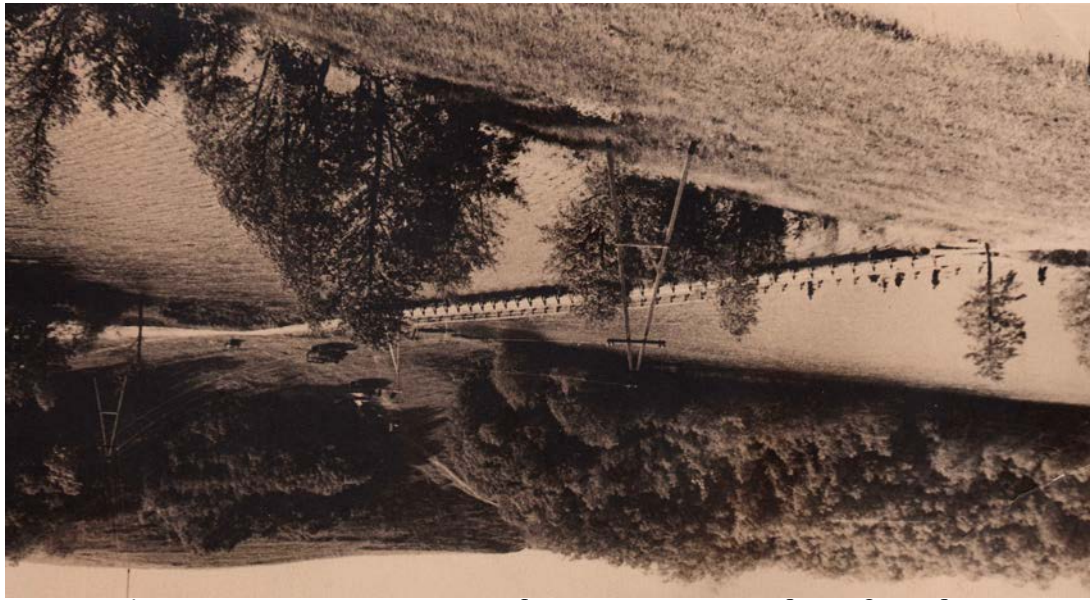
7. Piliavietė ir tiltas, bendras vaizdas apie 1940 m.

8. Prie atkastos baznyčios kriptos, apie 1940 m. Fotografuota nuo vakarų pusės. Priekyje matoma įėjimo į kriptą arka. Šaltinis: <<http://www.delcampe.net>>.

10. Tiltas ir priēšingās nei piliavietē ežero krantas apīe 1940 m. Matomas senasis keltas ī Voronius.

11. Tiltas ir priēšingās nei piliavietē ežero krantas apīe 1960 m. Matomas senasis keltas ī Laumikonius.

12. Įvaziavimas nuo miestelio ī piliavietę, apīe 1960 m. Dešinėje pusėje – piliavietė.

13. Keltas per Asvejus ežerą dabartinio tilto vietoje. Fotografuota nuo piliavietės pusės, apīe 1920 m. Šaltinis: <<http://www.delcampe.net>>

16. Fiksnotų 3D baznyčios pamatų išvestinis vaizdas.

(pusėje).

- XVII a. baznyčios bokšto (vaizdas iliustracijos dešinėje

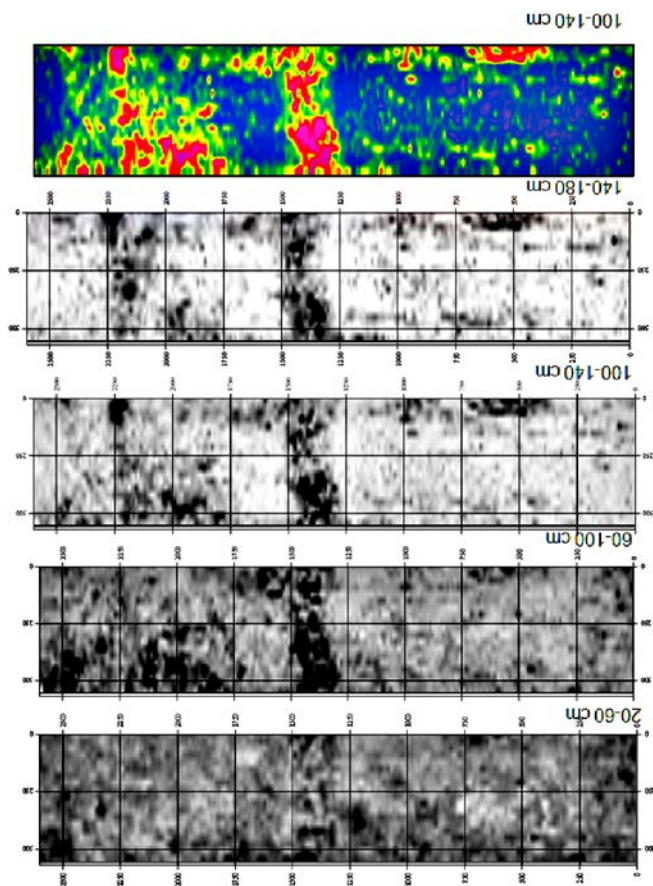
bokštą (vertikali juosta iliustracijos centre);

- XVII a. baznyčios sienos, skiriančios navą ir

fragmentai iliustracijos apačioje);

- XVI a. baznyčios navos šiaurinės sienos (horizontalūs

14. Georadaru gauti baznyčios pamatų vaizdai:

15. Georadaru tirto ploto ir archeologiskai atkastų baznyčios pamatų sugretinimas.

17. Perkasos Nr. 7 vieta prieš archeologinius kasinėjimus. Vaizdas iš vakarų pusės.

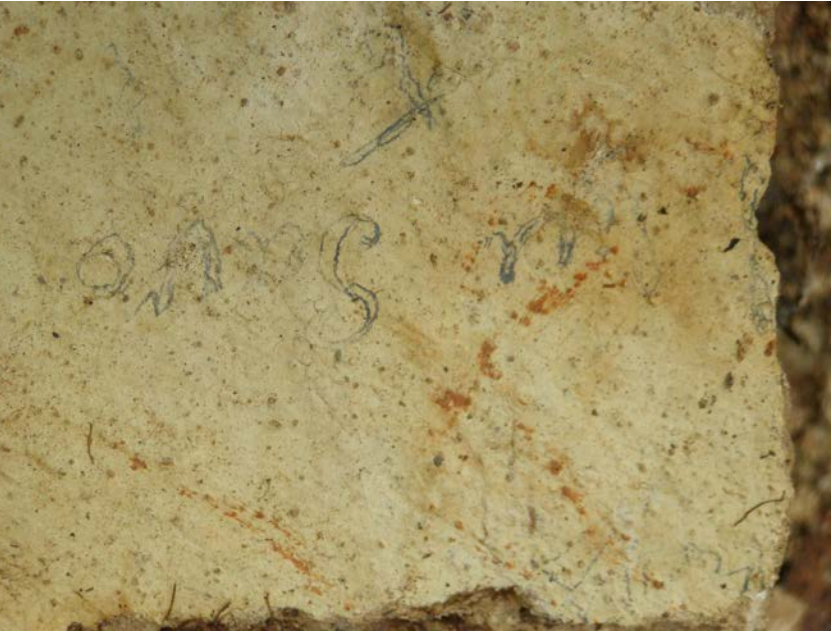
18. Perkasos Nr. 7 vieta prieš archeologinius kasinėjimus. Vaizdas iš šiaurės rytų pusės.

19. Perkasos Nr. 7 vieta bažnyčios apsidėje prieš archeologinius kasinėjimus. Vaizdas iš vakarų pusės.

20. Archeologinių kasinėjimų pradžia bažnyčios apsidėje.

21. Tinkuoto mūro gabalas su įrašu "Mylū Savo Lietuvą...".

22. Perkšasos Nr. 7 vaizdas, nuvalius žolę.

23. Balto marmuro grindų plytelių fragmentas.

24. Apsidės vaizdas iš vakarų pusės, išvalius griuvenas.

26. Karsto apkaustas kape Nr. 92.

25. Karsto apkaustas kape Nr. 92.

28. Kriptā baznīcīcis bokšte.

27. Palaidojīmū grupē baznīcīcis bokšte.

29. Kriptā baznīcīos bokšte.

30. Atidenģti baznīcīos bokto pamatai. Bendras vaizdas īs pietū pusēs.

31. "Sukų" pavidalo statinio baznīcīos bokšte vīdus.

33. Piltelīņu grīndys baznīcys navojē fragmentas.

32. Piltelīņu grīndys baznīcys navojē.

34. Baznīcys pamatai. Bendras vaizdas.

35. Kapo Nr. 93 žastikauliai. Dešiniojo (apacioje) osteomielitais.

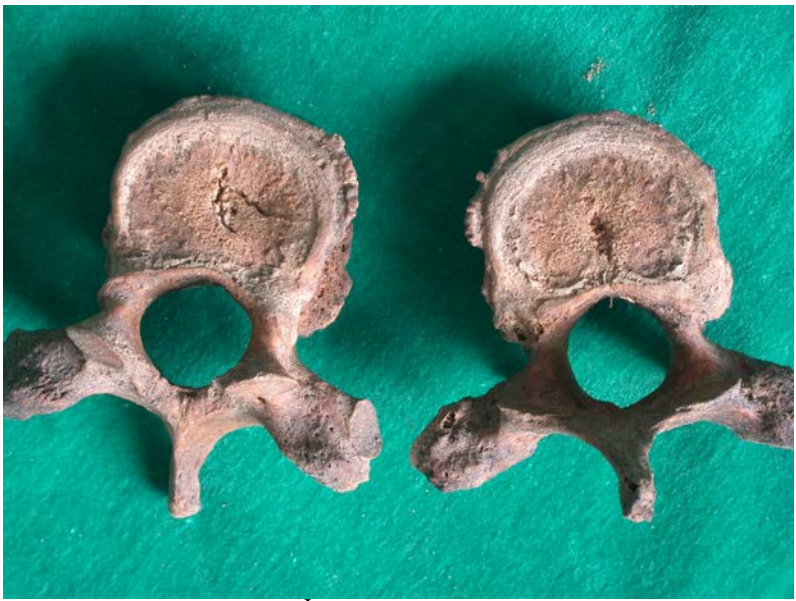
36. Kapo Nr. 93 šonkauliai. Vieno iš jų (apacioje) osteomielitais.

37. Kapo Nr. 97 šonkauliai. Sugijęs (kairėje) ir nesugijęs (dešinėje) lūžimai.

38. Kapo Nr. 99 kojų kaulai. Zymus diafizių sustorėjimas (peristosozė).

40. Kapo Nr. 105 slanksteliai. Sugijęs IX-X krūtines slankstelių kompresinis lūžimas.

39. Vaisiaus kaulai, rasti kape Nr. 103.

42. Kapo Nr. 113 slanksteliai. Sukalkėjusios kraujotarnos abiejų slankstelių proksimaliniuose trečdaliuose.

41. Kapo Nr. 113 raktikauliai. Sugijęs kairiojo raktikaulio (apaciųje) lūžimas.

43. Kapo Nr. 113 blauzdikauliai. Antkaulio reakcija (perostitas) abiejų blauzdikaulių medialiniuose paviršiuose.

44. Kapo Nr. 114 dešinysis slauņikaulis (vaizdas iš nugaros). Nesugijęs perochondrinis lužimas, susidaręs naujas sąnarys (neartrozė).

45. Kapo Nr. 119 blauzdikauliai. Su minimalia deformacija sugijęs dešiniojo blauzdikaulio lužimas (apatioje); sugijęs slauņikaulių ir blauzdikaulių perostitas.

46. Kapo Nr. 124 (R16/17) slauņikauliai. Pūimis slauņikaulių osteopertostitas.

47. Kapo Nr. 124 (R16/17) blauzdikauliai. Pūnis blauzdikaulių osteoporoze.

48. Kapo Nr. 126 kairysis šlaunikaulis. Distalinio galo osteomielitas.

49. Kapo Nr. 130 Kaukolė. Apanglėjęs kaktitikaulio paviršius.

50. Signatintis antspaudas (kapas Nr. 92, radinių sąrašė Nr. 502)

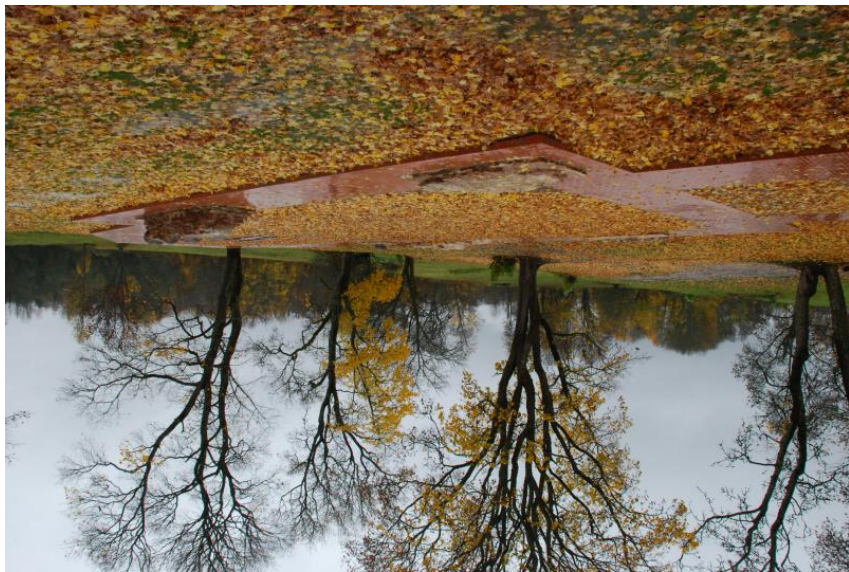
53. Dubingių evangelikų reformatų trečiosios, renesansinės bažnyčios rekonstrukcinis maketas (aut. Vladas Butrimas 2011 m.)

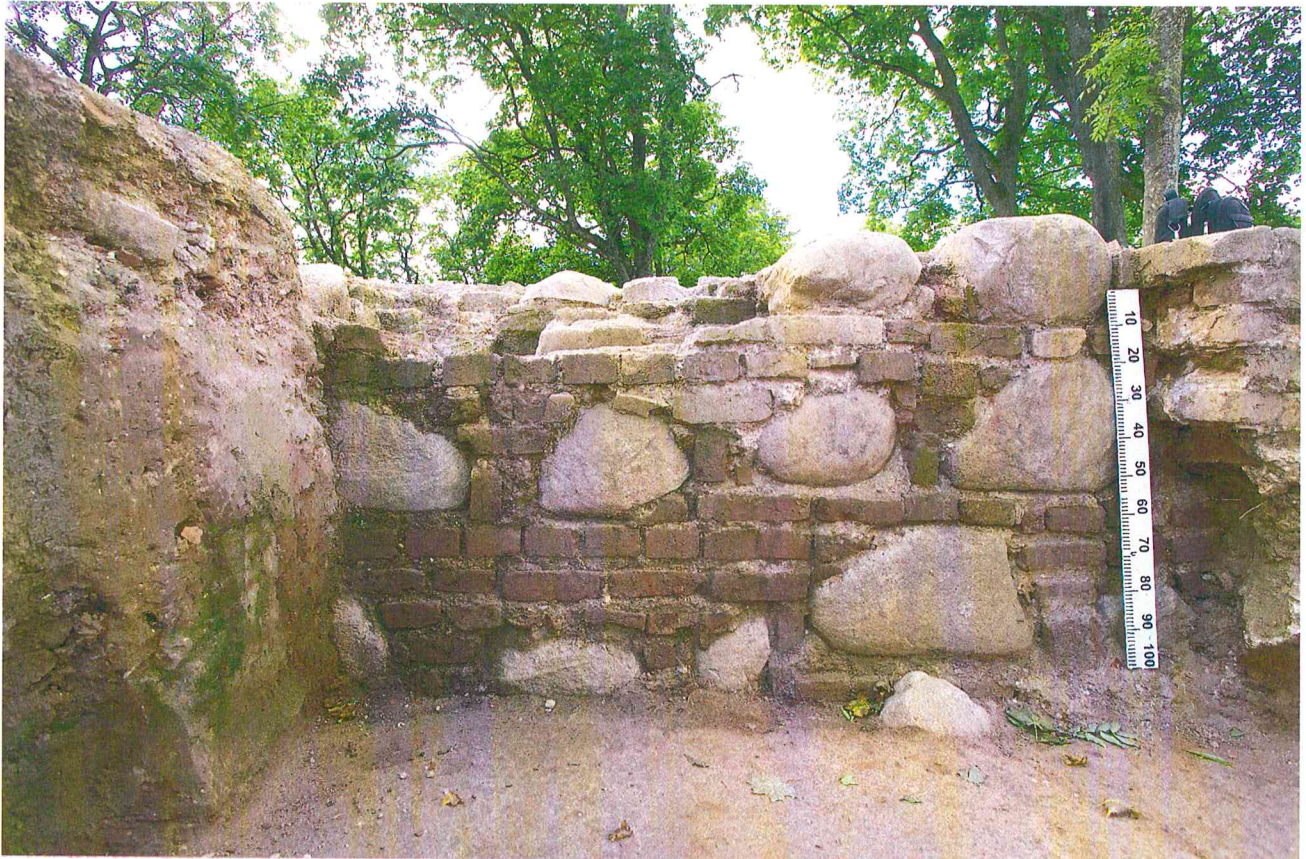

52. Kunigaikščių Radvilų perlaidojimas Dubingiuose 2009 metais.

51. Sutvarkyta ir pritaikyta lankymui buvusioji bažnyčių vieta.

54. Perkasos sienelēs pjūvio vaizdas kvadratuose 14/N-O

55. Perkasos sienelēs pjūvio vaizdas kvadratuose 14-17/S

56. Perkasos sienelēs pjūvio vaizdas kvadratuose 18-22/S

57. Perkasos sienelēs pjūvio vaizdas kvadratuose 27-28/P

58. Perkasos sienelēs pjūvio vaizdas kvadrātuosē 25-28/M

59. Perkasos sienelēs pjūvio vaizdas kvadrātuosē 29/I-P

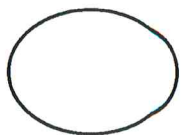
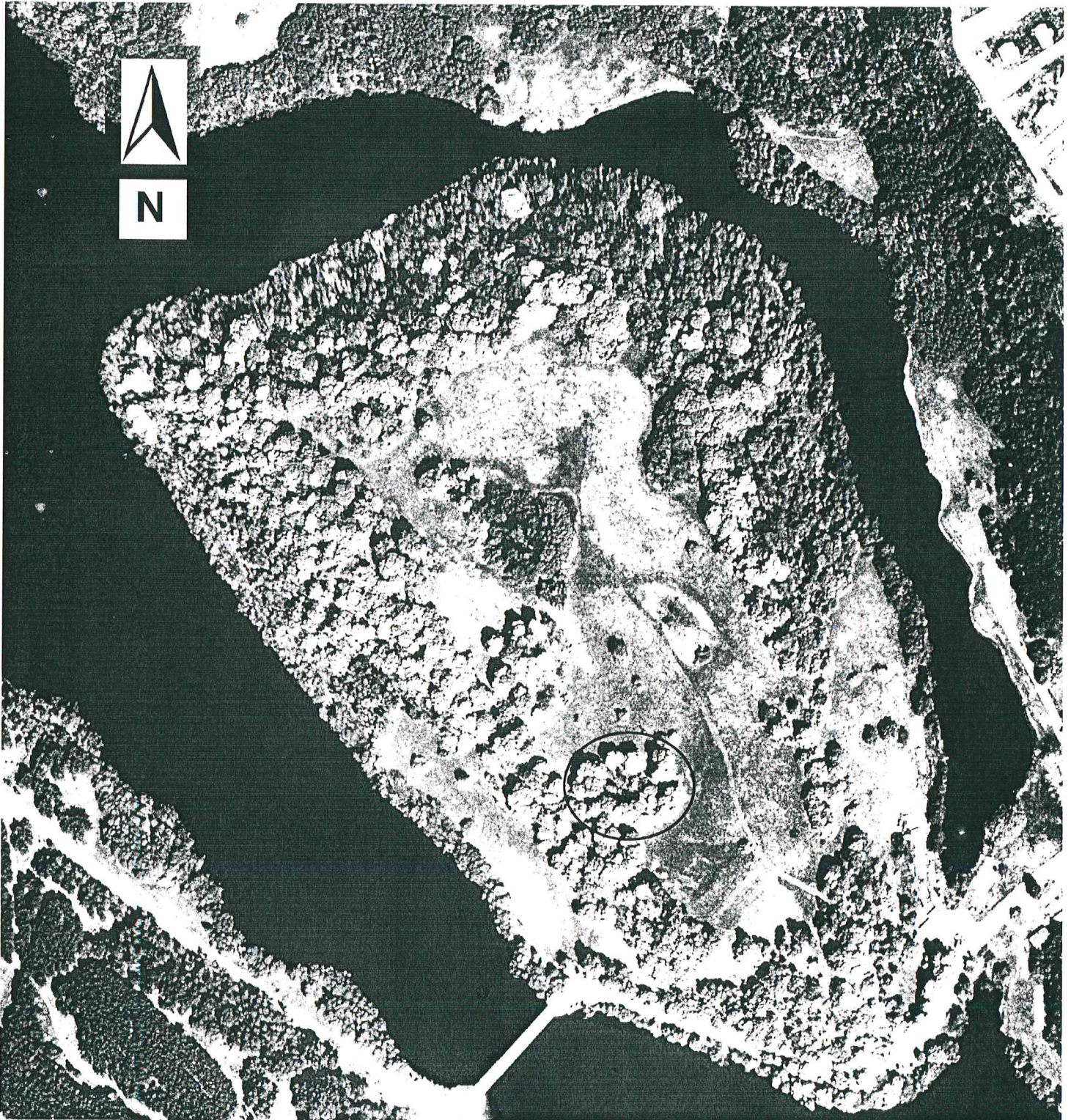
BRĖŽINIŲ SĄRAŠAS

1. Dubingių piliavietė. 2007 m. tyrimų vieta. Mastelis 1:4000. Aut. R. Laužikas.
2. Dubingių piliavietė, 2007 m. Buvusiųjų bažnyčių vietos situacijos planas. Mastelis 1:500. Aut. R. Zilinskas.
3. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Perkasų ir kapų išsidėstymo planas. Mastelis 1:100. Aut. R. Zilinskas, R. Laužikas.
4. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta. Architektūriniai tyrimai, 2007 m. Bažnyčių pamatų apmatavimai. Mastelis 1:100. Aut. R. Zilinskas.
5. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta. Architektūriniai tyrimai, 2007 m. Skersinis ir išilginis bažnyčios pamatų pjūviai. Mastelis 1:100. Aut. R. Zilinskas.
6. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta. Architektūriniai tyrimai, 2007 m. Istorinė – stilistinė kartograma. Mastelis 1:100. Aut. R. Zilinskas.
7. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta. Architektūriniai tyrimai, 2007 m. Retrospektyvinis brėžinys 1577-1588 m. Mastelis 1:100. Aut. R. Zilinskas.
8. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta. Architektūriniai tyrimai, 2007 m. Retrospektyvinis brėžinys 1620-1640 m. Mastelis 1:100. Aut. R. Zilinskas.
9. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 89, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
10. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 90, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
11. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 91, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
12. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 92, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
13. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 93, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
14. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 94, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
15. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 95, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
16. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 96, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
17. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 97, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
18. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 98, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
19. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 99, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
20. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 100, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
21. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 101, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
22. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 102, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
23. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 103, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
24. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 104, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
25. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 105, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.
26. Dubingių buvusiųjų bažnyčių vieta, 2007 m. Kapas Nr. 106, planas. Mastelis 1:10. Aut. R. Laužikas.

BRĚŽINIAI

1. DUBINGIŲ PILIAVIETĖ

2007 M. TYRIMŲ VIETA

Buvusiųjų bažnyčių vieta
žr. brėž. Nr. 2

0 40 m. 200 m. 400 m.

M 1 : 4000

78/40-0110

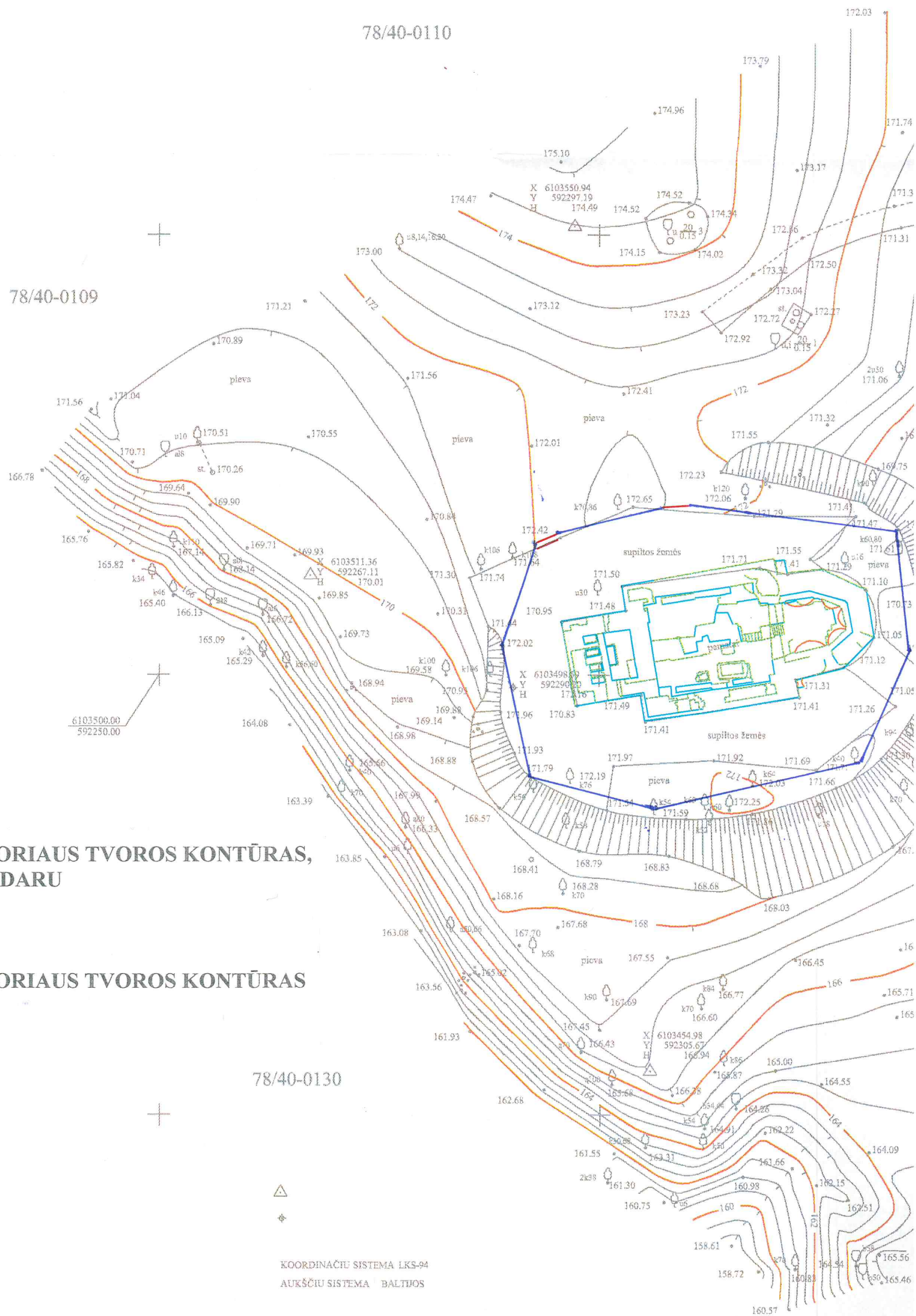
78/40-0109

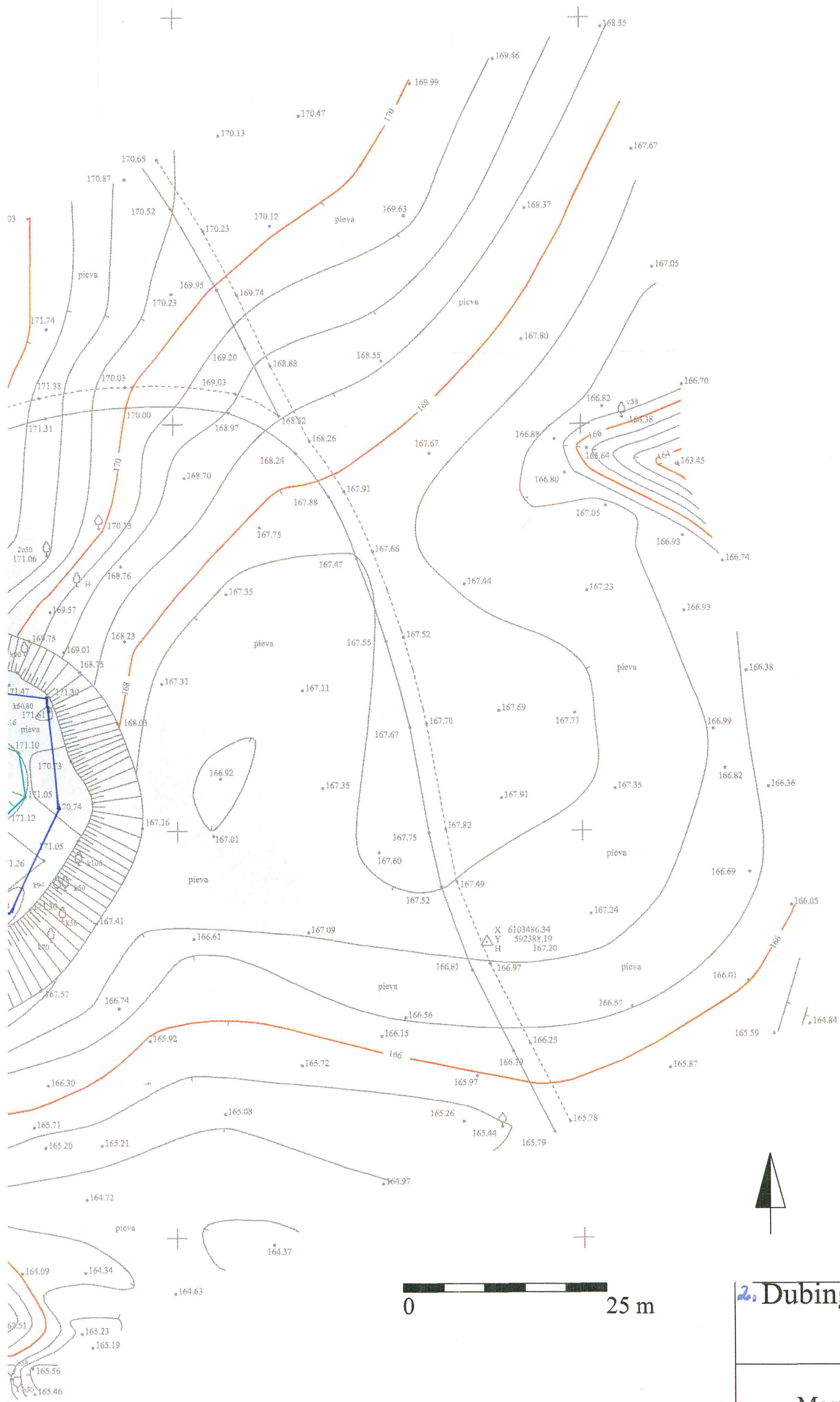
78/40-0130

- BAŽNYČIŲ ŠVENTORIAUS TVOROS KONTŪRAS, FIKSUOTAS GEORADARU

- SPĖJAMAS ŠVENTORIAUS TVOROS KONTŪRAS

COORDINACIU SISTEMA LKS-94
AUKŠČIU SISTEMA BALTIJOS

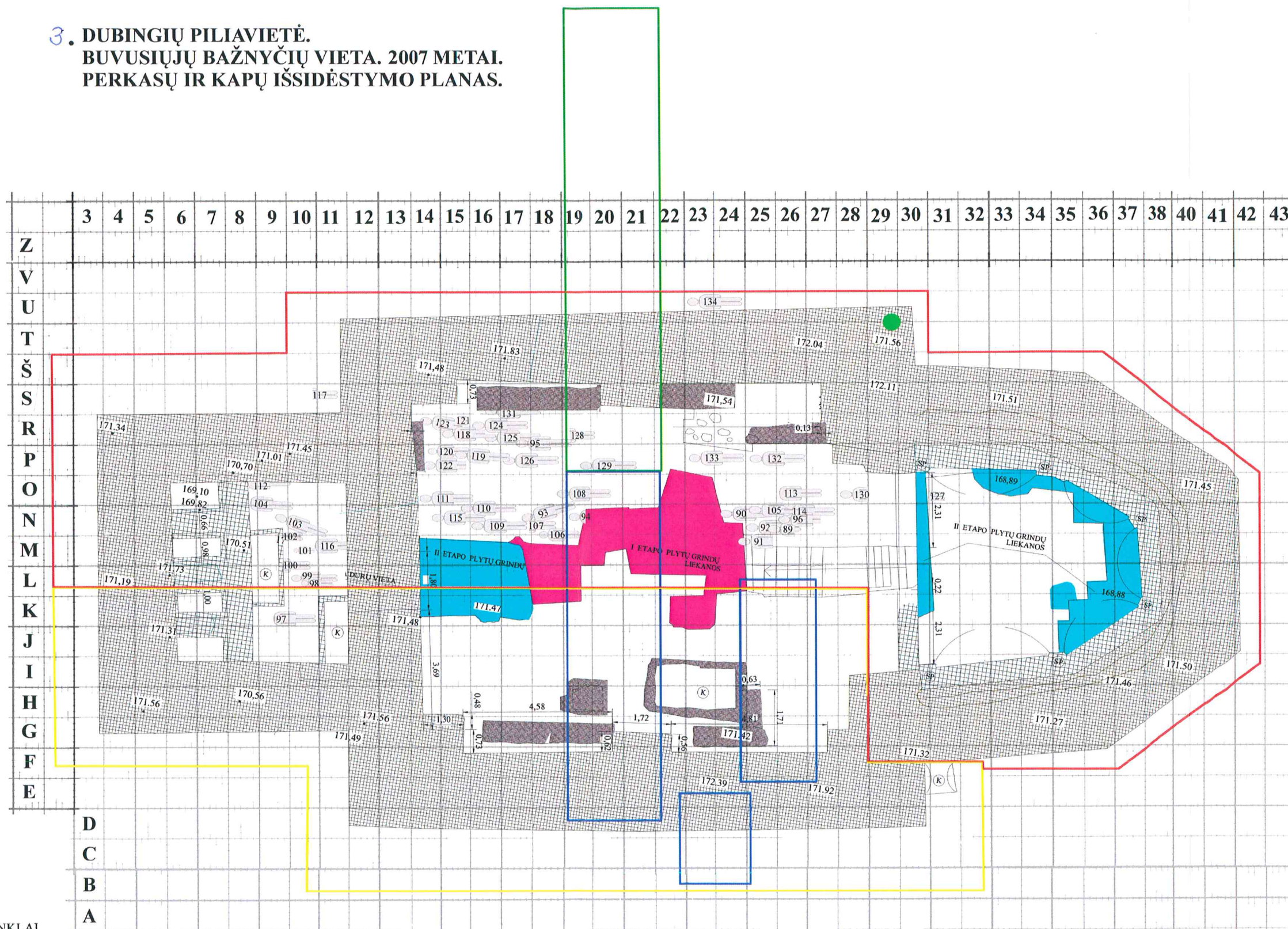

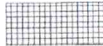

2. Dubingiai, 2007 m. situacijos planas

Mastelis	1:500
----------	-------

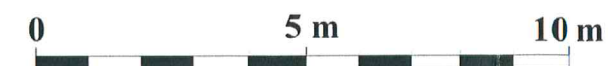
3. DUBINGIŲ PILIAVIETĖ.
 BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA. 2007 METAI.
 PERKASŲ IR KAPŲ IŠSIDĖSTYMO PLANAS.

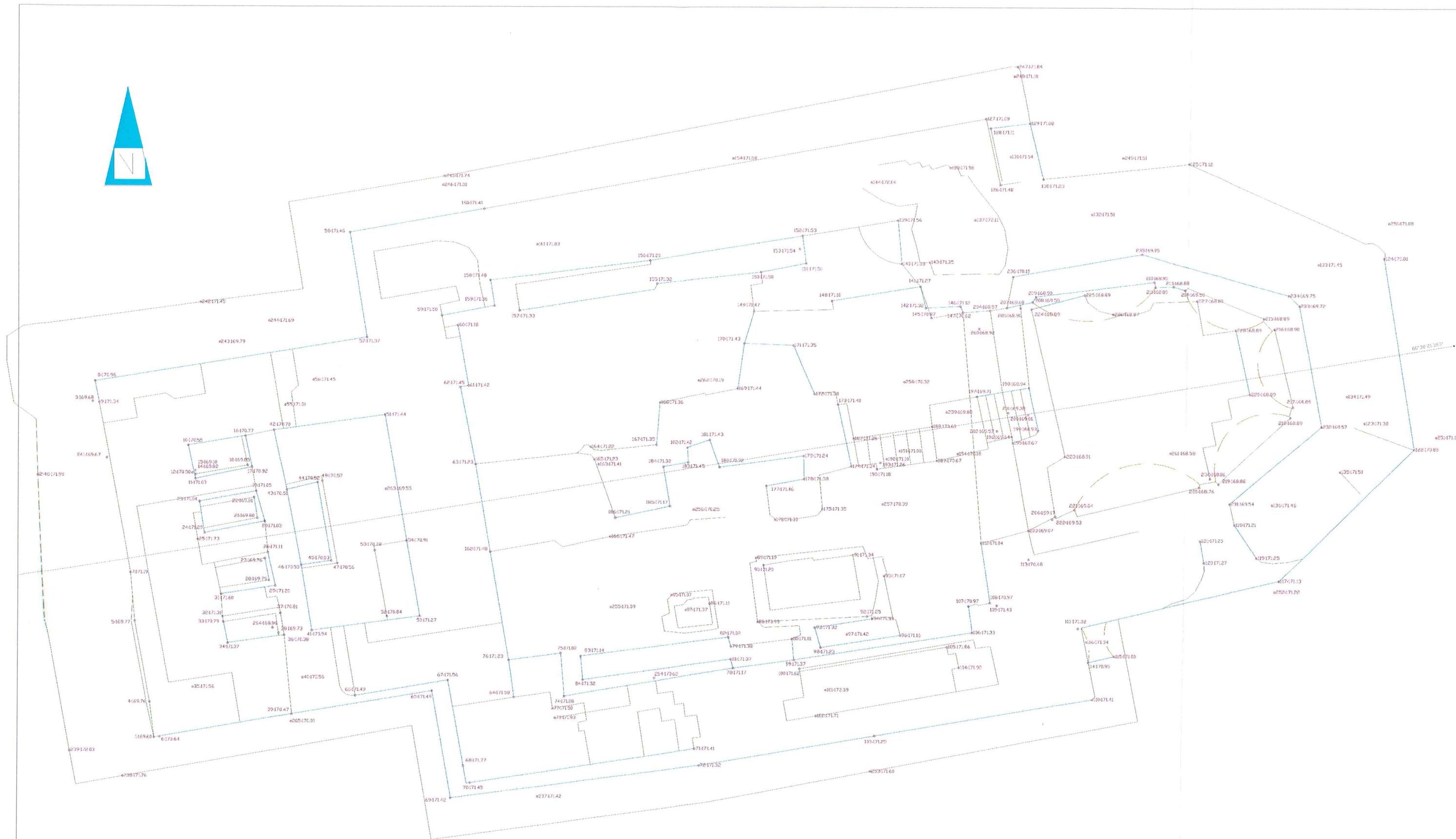
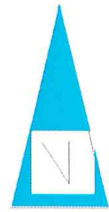
SUTARTI ŽENKLAI

	1577 - 1588 M. M.		1577 - 1588 M.M. GRINDINYS I ETAPAS		KAPAS		2006 METŲ PERKASŲ RIBA
	IKI 1620 M.		1620 (21) - 40 M.M. GRINDINYS II ETAPAS		SP - SKLIAUTO PĖDA		2004 METŲ PERKASŲ RIBOS
	1620 (21) - 40 M. M.		K - KRIPTA		2007 METŲ PERKASŲ RIBA		2003 METŲ PERKASŲ RIBA

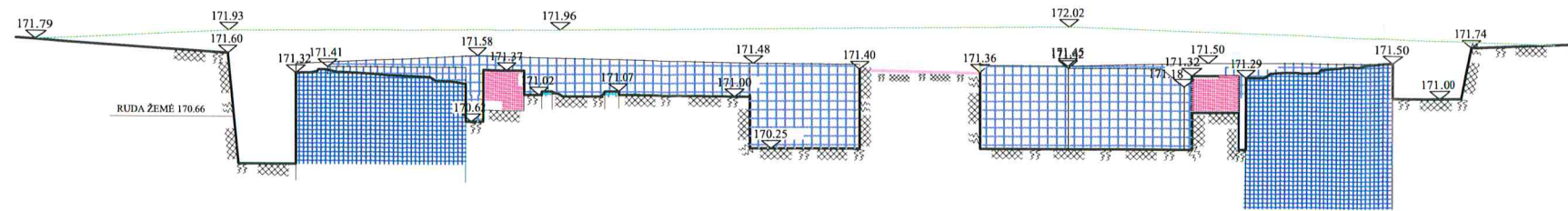
 H ABS. MATAVIMŲ PALYGINIMO VIETA

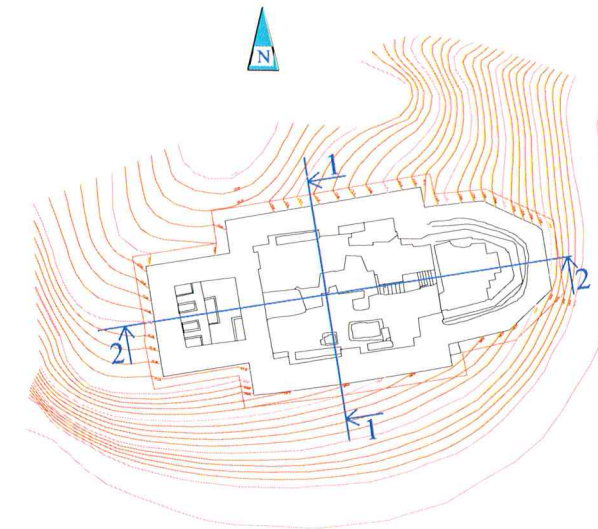
M 1:100

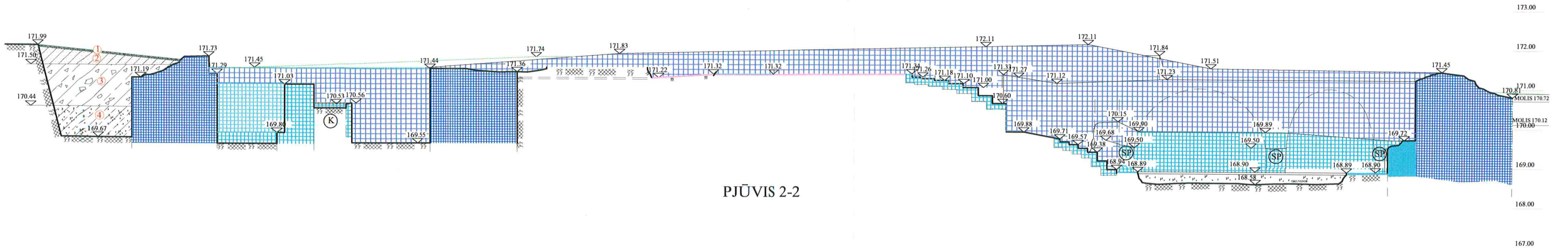
Atesta- to Nr. 1690	 UAB „Lietuvos paminklai“	A847P DUBINGIŲ PILIAVIETĖS, MOLĖTŲ R., EVANGELIKŲ REFORMATŲ BAŽNYČIOS GRIUVĘSIŲ PAMATŲ, RŪSIŲ BEI SIENŲ FRAGMENTŲ KONSERVAVIMO PROJEKTAS
K-07/1, AM-311	PV R. Zilinskas 2007	4. ARCHITEKTŪRINIAI TYRIMAI MATAVIMAI M1:100
PD	Statytojas:	K-2007-152-P-PD-6 Lapas 06 / Lapų 06

PJŪVIS 1-1

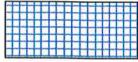
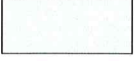

GEN. PLANO SCHEMA

PJŪVIS 2-2

SUTARTI ŽENKLAI

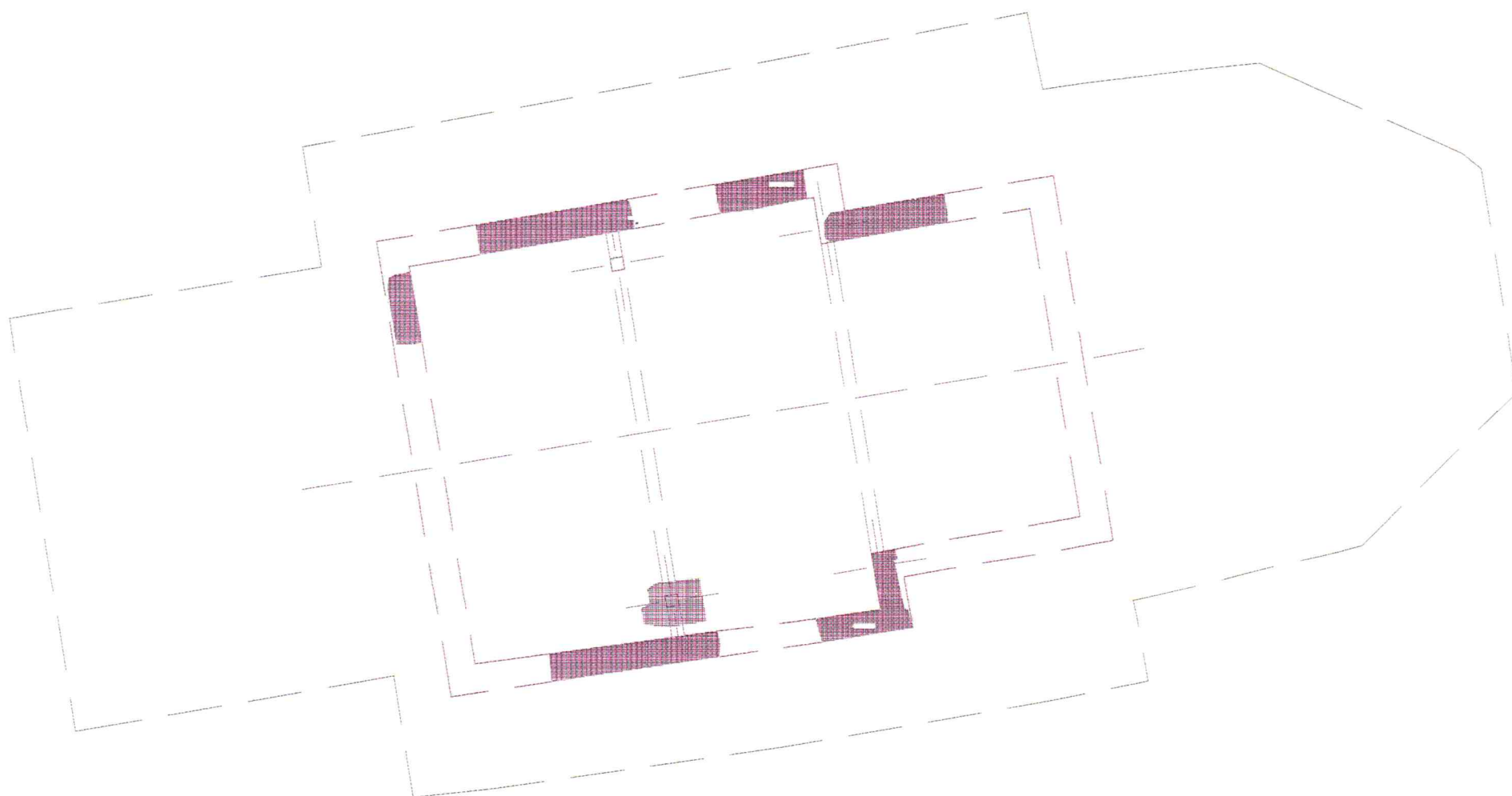
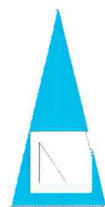
	1577 - 1588 M. M.		1577 - 1588 M.M. GRINDINYS I ETAPAS
	IKI 1620 M.		1620 (21) - 40 M.M. GRINDINYS II ETAPAS
	1620 (21) - 40 M. M.		SKLIAUTO PĒDA
			KRIPTA

ARCHEOLOGINIAI SLUOKSNIAI:

- ① - VELĒNA
- ② - PILKA ŽEMĒ
- ③ - GRIUVENOS
- ④ - ŠVIESIAI RUDA ŽEMĒ SU SMULKIOM GRIUVENOM 170.44

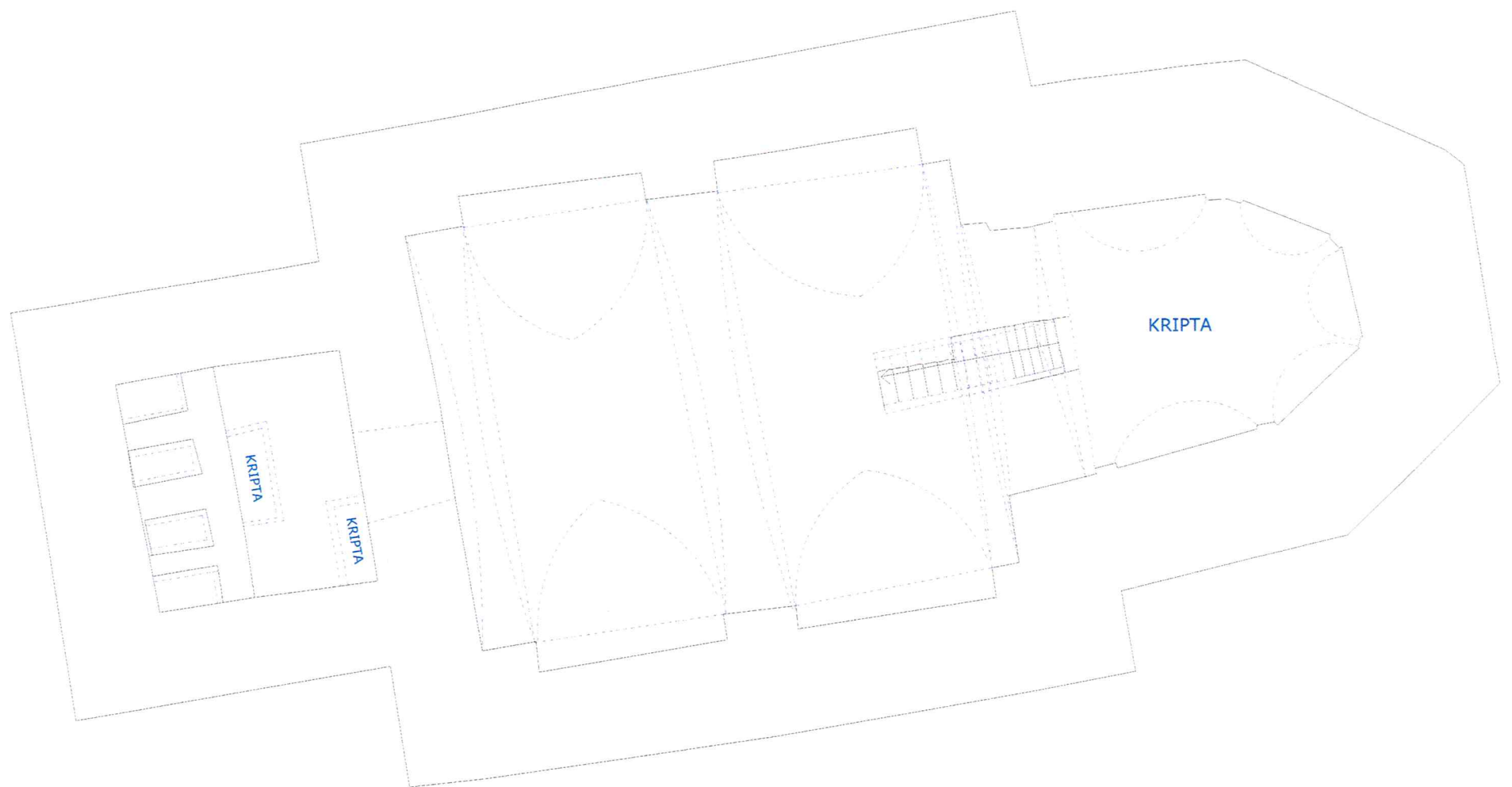

Atesta- to Nr. 1690	UAB „Lietuvos paminklai”		A847P DUBINGIŲ PILIAVIETĒS, MOLĒTU R., EVANGELIKŲ REFORMATŪ BAŽNYČIOS GRIUVĒSIŲ PAMATŲ, RŪSIŲ BEI SIENŲ FRAGMENTŲ KONSERVAVIMO PROJEKTAS	
KPD 0444, AM A1014 KVAD.atest.nr. 0625	PV tyrĕjas	R. Zilinskas 2007 R. Raĕinskas 2007	5. ARCHITEKTŪRINIAI TYRIMAI SKERSINIO PJŪVIO 1-1 IR IŠILGINIO PJŪVIO 2-2 ISTORINĒ - STILISTINĒ KARTOGRAMA M 1:100	
PD	Statytojas:		K-2007-152-P-PD-2	Lapas 02
				Lapų 06

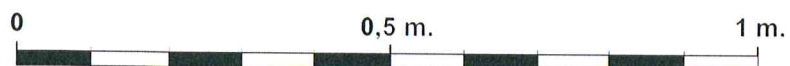
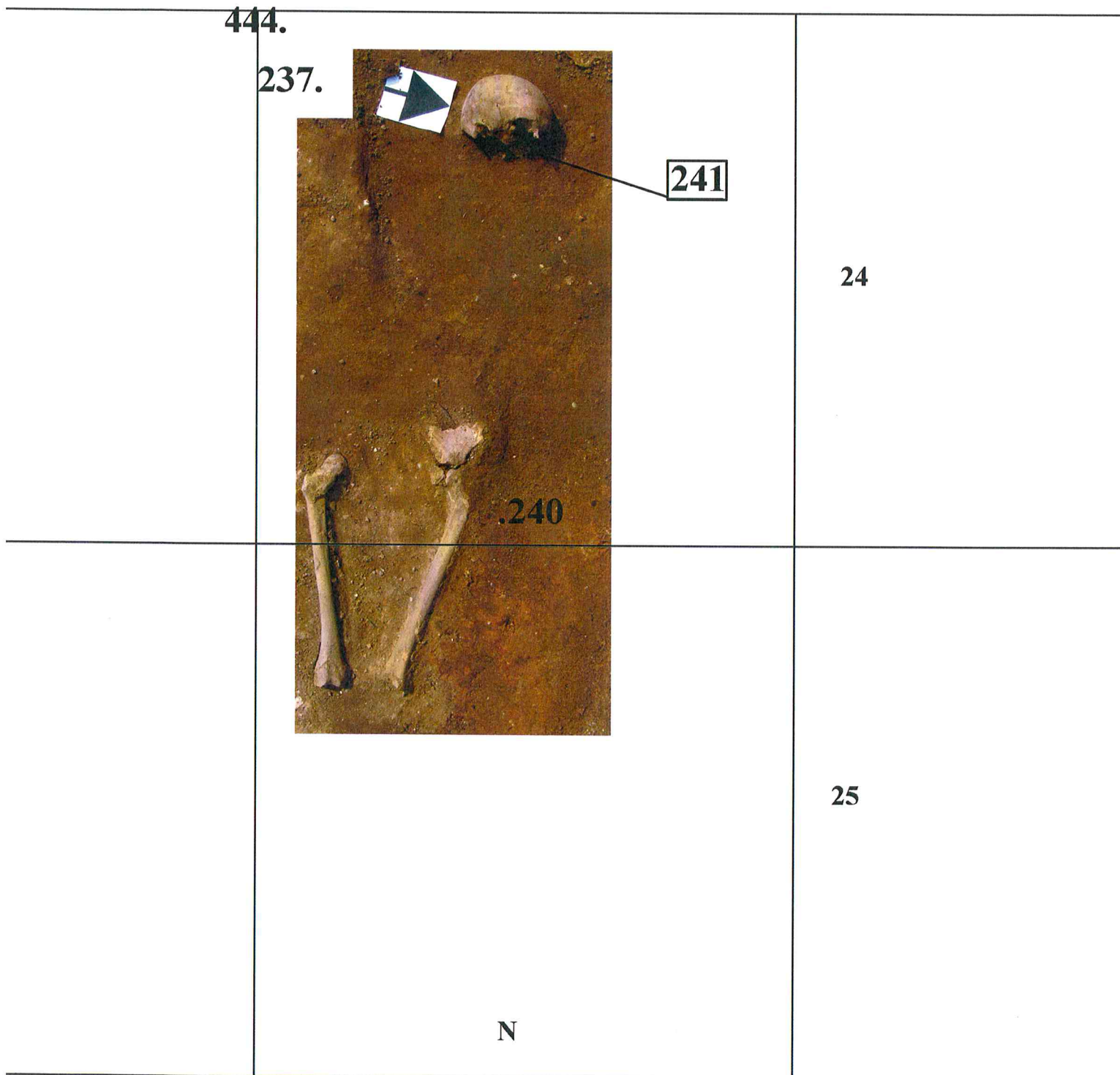
1577 - 1588 M. M.

Atesta- to Nr. 1690	 UAB „Lietuvos paminklai“	A847P DUBINGIŲ PILIAVIETĖS, MOLĒTŲ R., EVANGELIKŲ REFORMATŲ BAŽNYČIOS GRIUVĖSIŲ PAMATŲ, RŪSIŲ BEI SIENŲ FRAGMENTŲ KONSERVAVIMO PROJEKTAS		
KPDD 04/04, AM 01/014 KVAD. atest. nr. 0625	PV tyrėjas	R. Zilinskas R. Račinskas	2007 2007	ARCHITEKTŪRINIAI TYRIMAI RETROSPEKTYVINIS BRŽ. 1577 -1588 M.M. M 1:100
PD	Statytojas:	K-2007-152-P-PD-3		Lapas 03
				Lapų 06

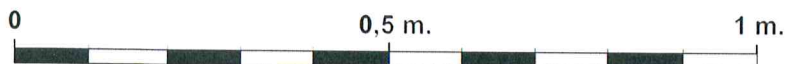
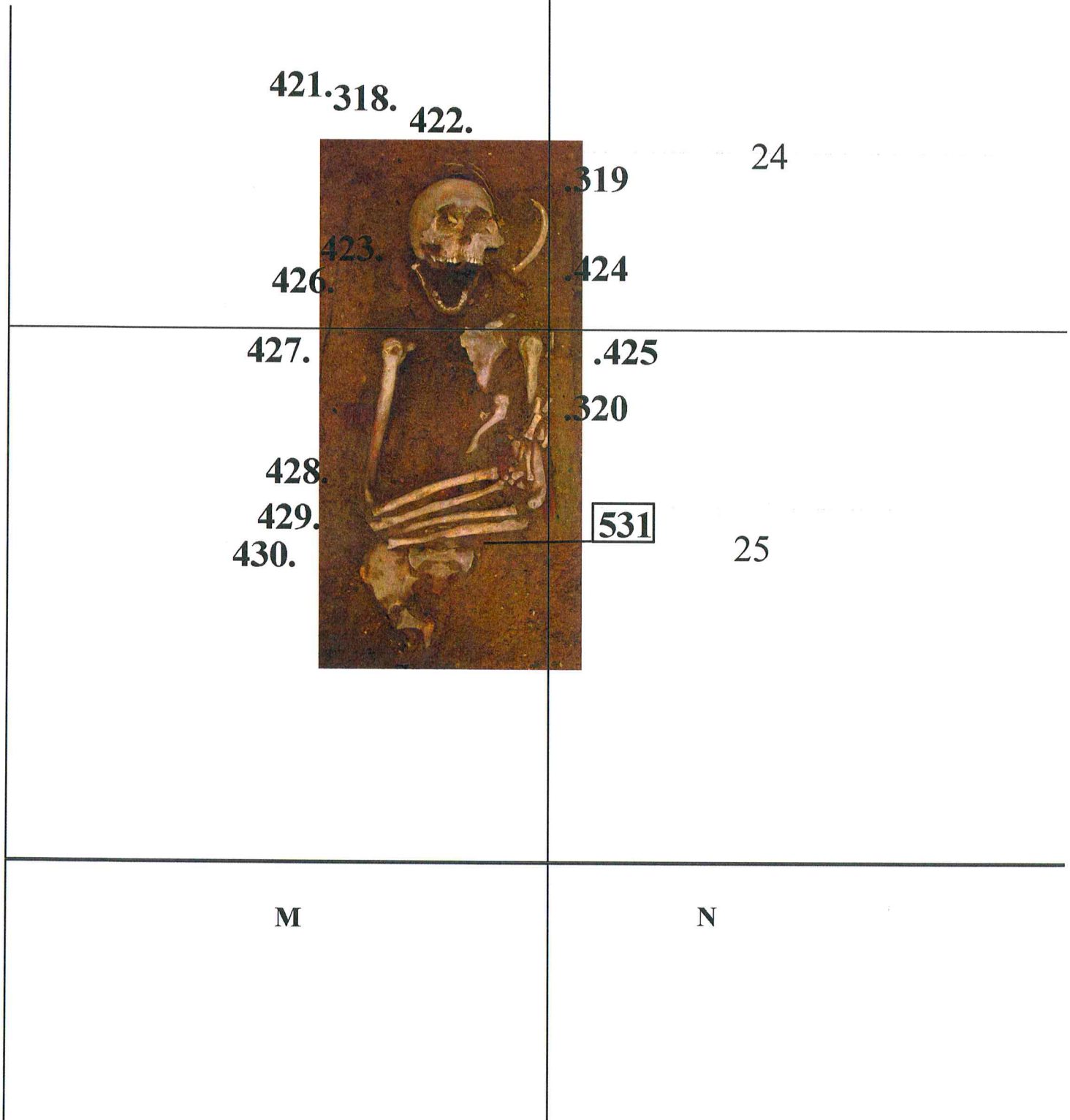
Atesta- to Nr. 1690		UAB „Lietuvos paminklai“	A847P DUBINGIŲ PILIAVIETĖS, MOLĖTŲ R., EVANGELIKŲ REFORMATŲ BAŽNYČIOS GRIUVĖSIŲ PAMATŲ, RŪSIŲ BEI SIENŲ FRAGMENTŲ KONSERVAVIMO PROJEKTAS
KPD 0444, AMA1014 KVAD.atest.nr. 0625	PV tyrėjas	R. Zilinskas R. Račinskas	2007 2007
PD	Statytojas:		K-2007-152-P-PD-4
			8. ARCHITEKTŪRINIAI TYRIMAI RETROSPEKTYVINIS BRŽ. 1620(21) - 40 M.M. M 1:100
			Lapas Lapų 04 06

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 90
KAPO DUGNO H abs. 170,6 m.

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 91
KAPO DUGNO H abs. 170,45 m.

M 1:10

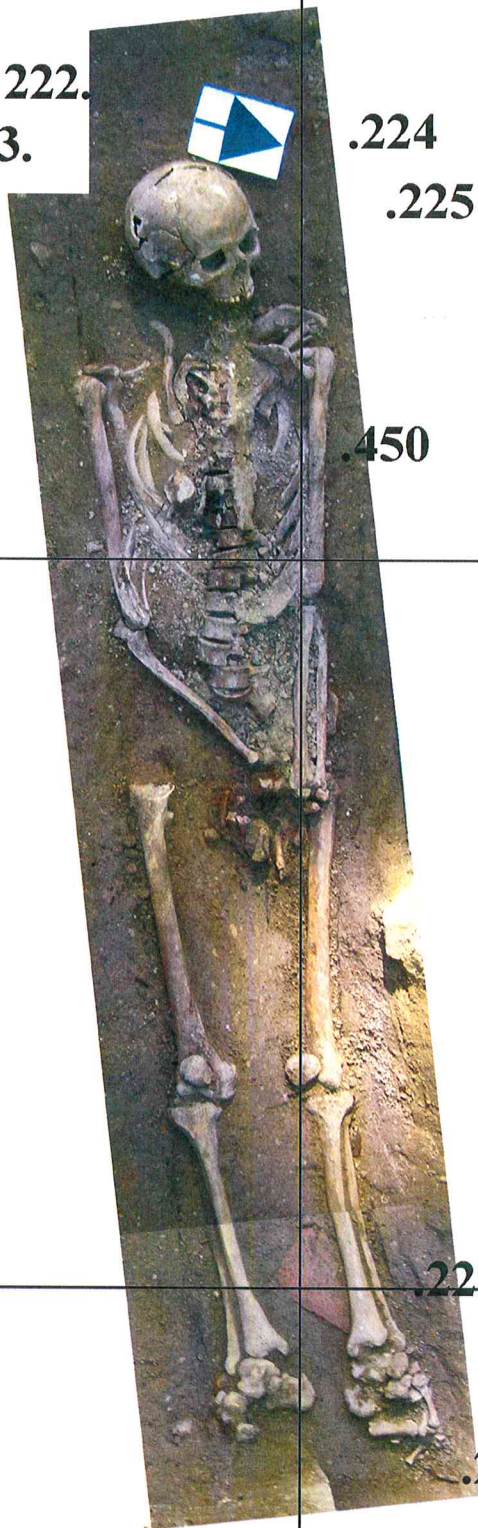
DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 92
KAPO DUGNO H abs. 170,45 m.

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 93
KAPO DUGNO H abs. 170,36 m.

221. 222.
223.

.224
.225

17

.450

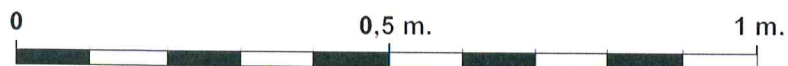
18

.227

N

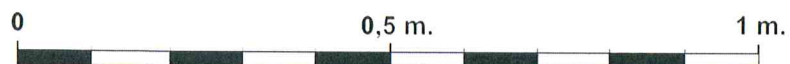
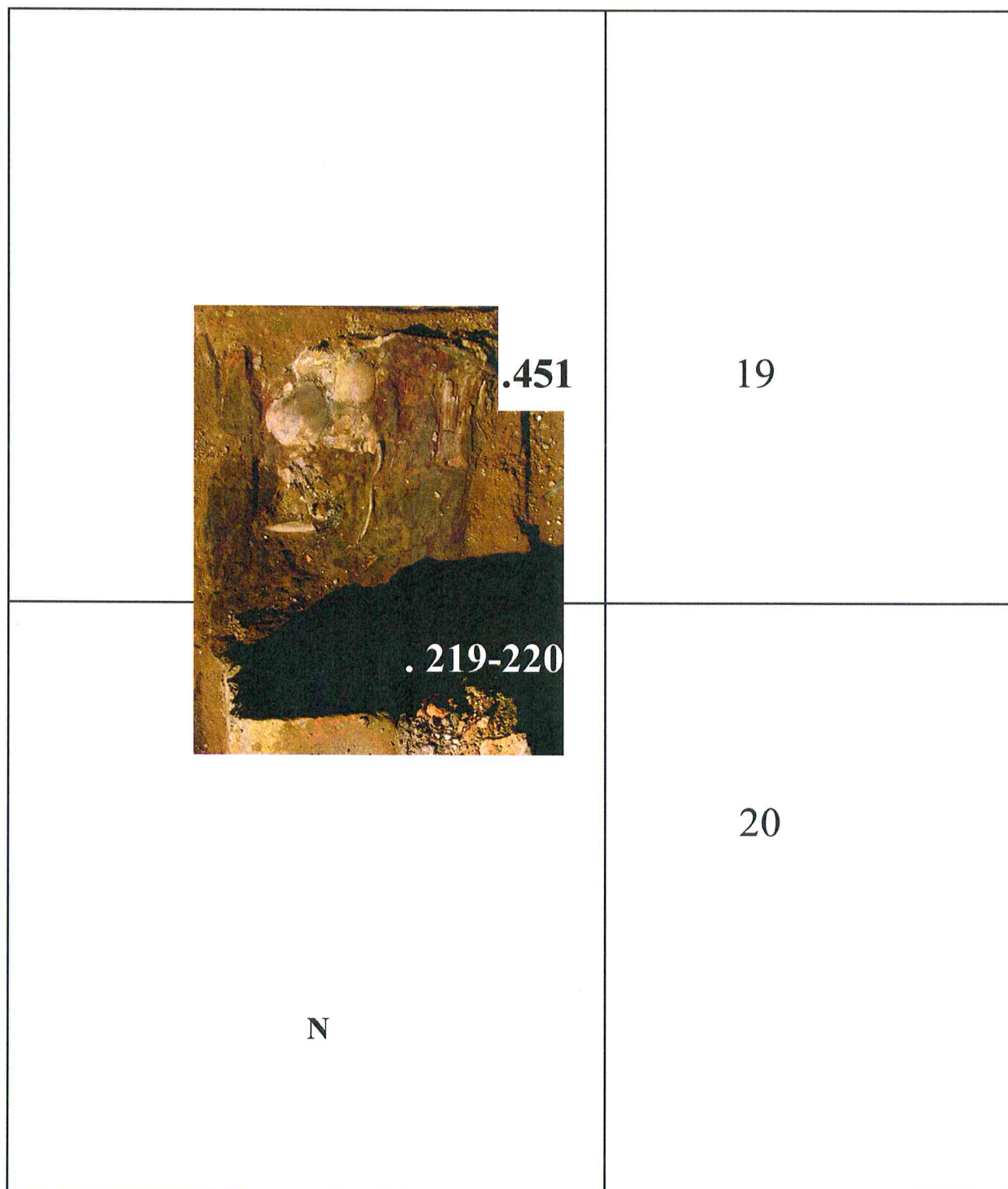
O

.226

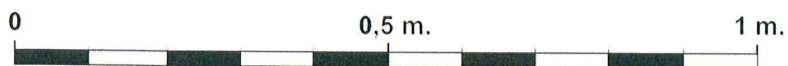
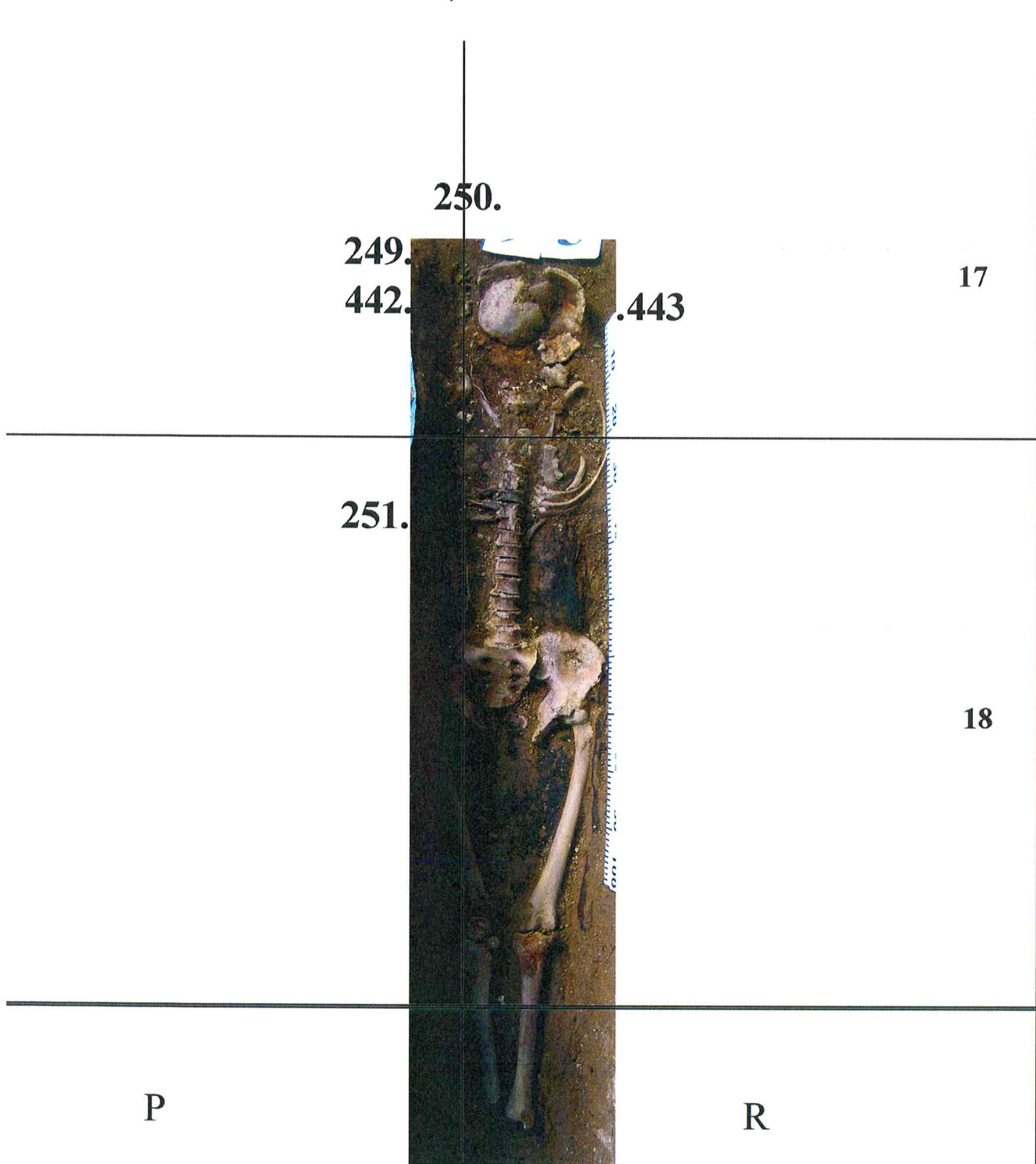
M 1:10

**DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 94
KAPO DUGNO H abs. 170,35 m.**

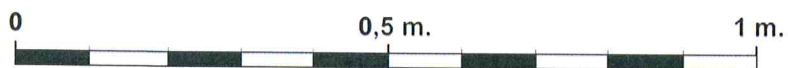
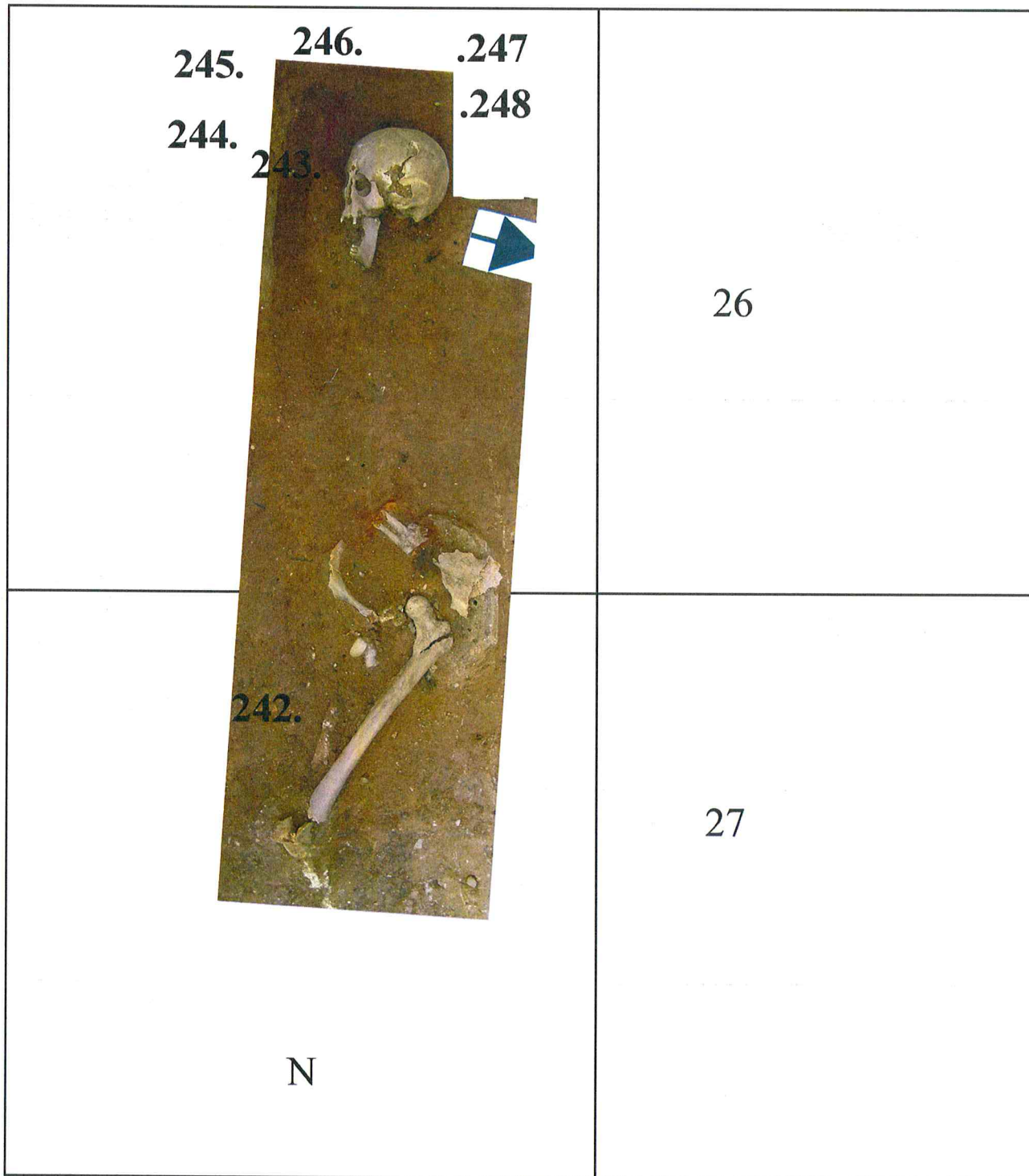
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 95
KAPO DUGNO H abs. 170,2 m.

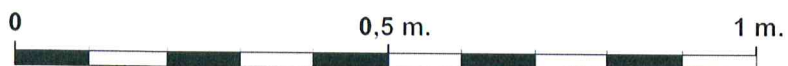
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 96
KAPO DUGNO H abs. 170,3 m.

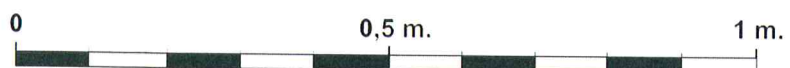
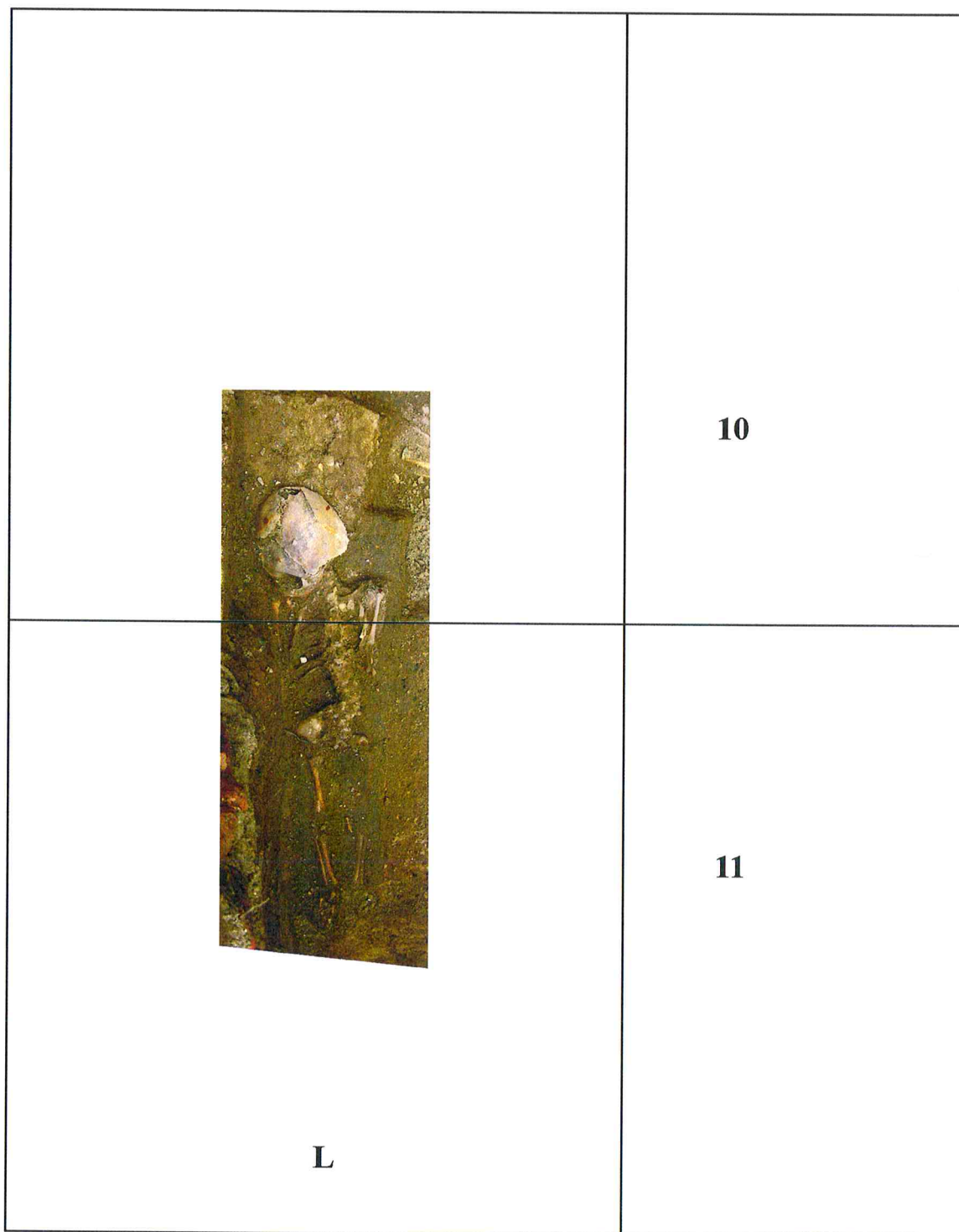
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 97
KAPO DUGNO H abs. 169,75 m.

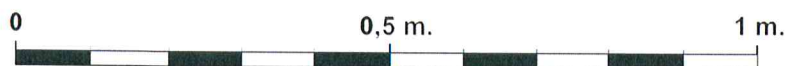
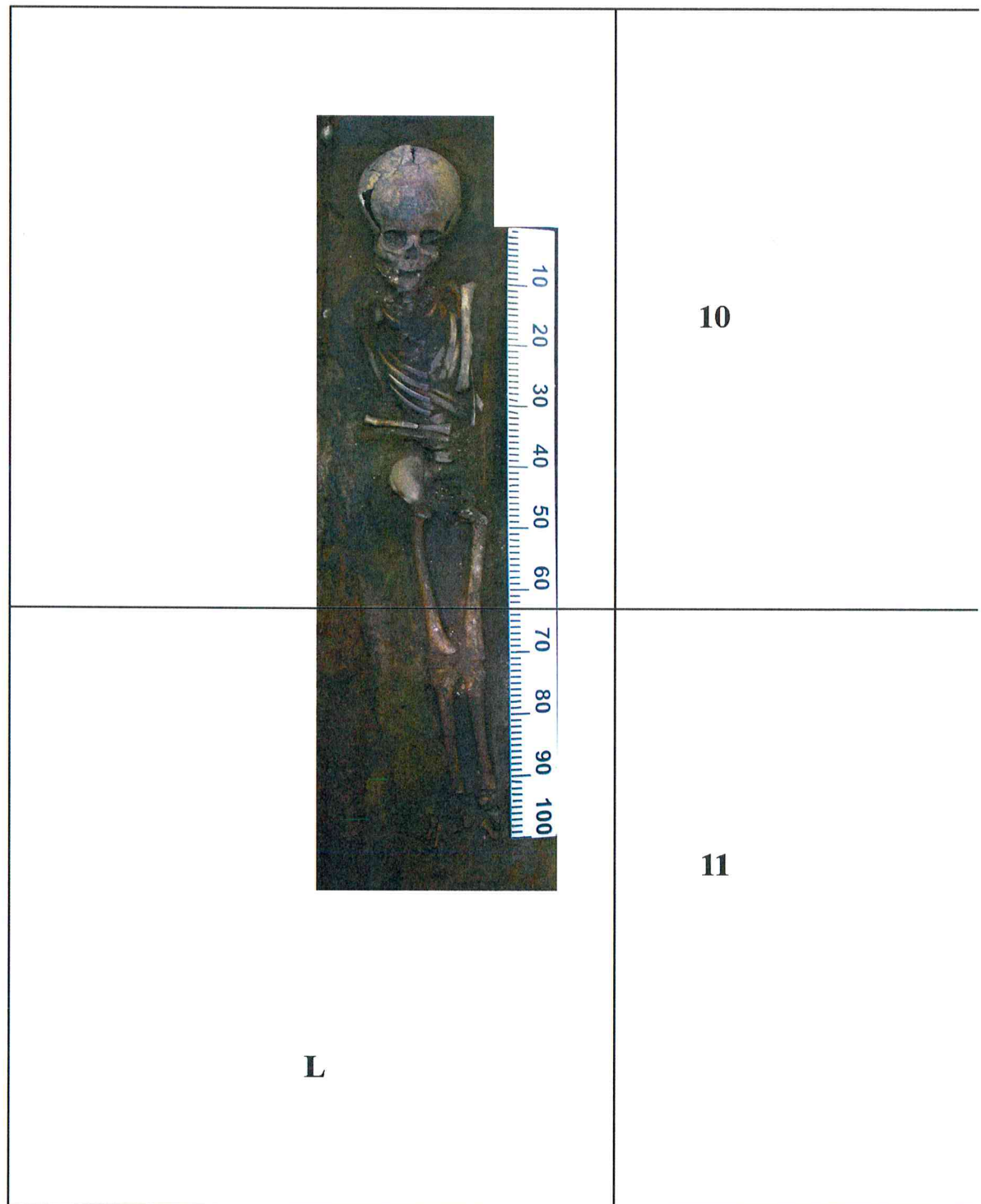
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 98
KAPO DUGNO H abs. 169,9 m.

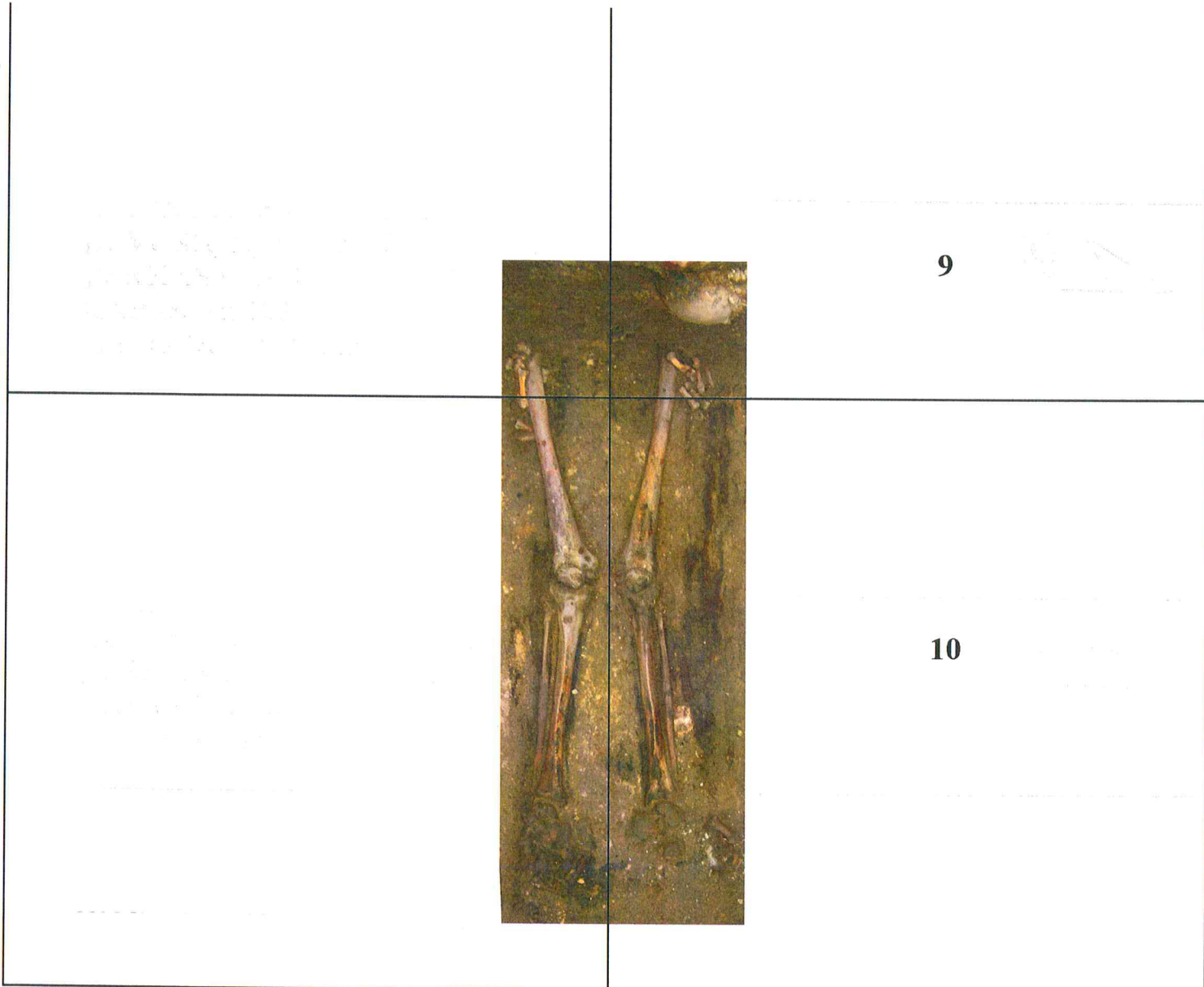
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 99
KAPO DUGNO H abs. 169,75 m.

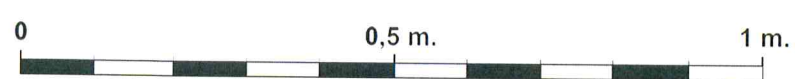
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 100
KAPO DUGNO H abs. 169,55 m.

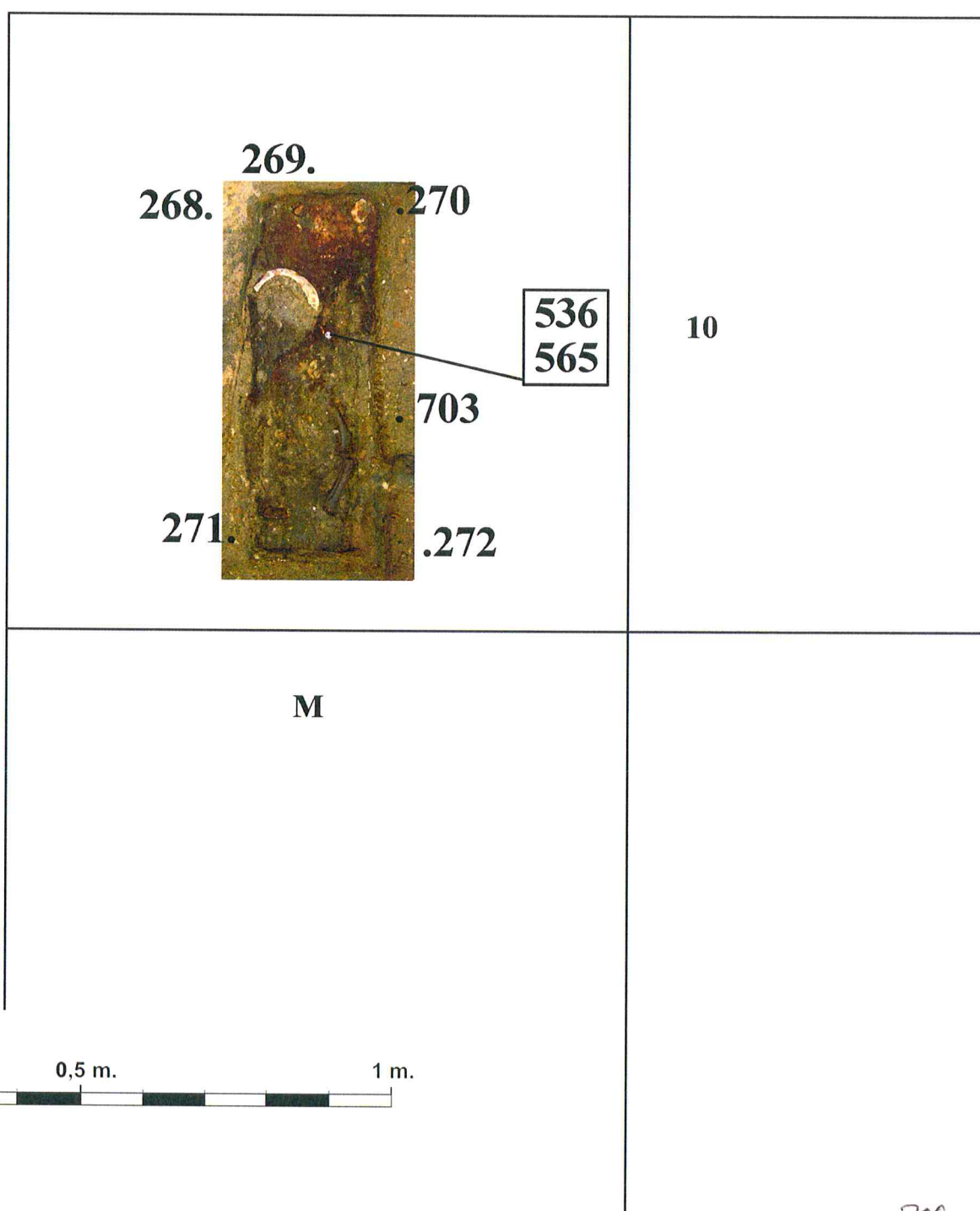
L

M

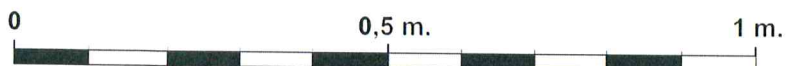
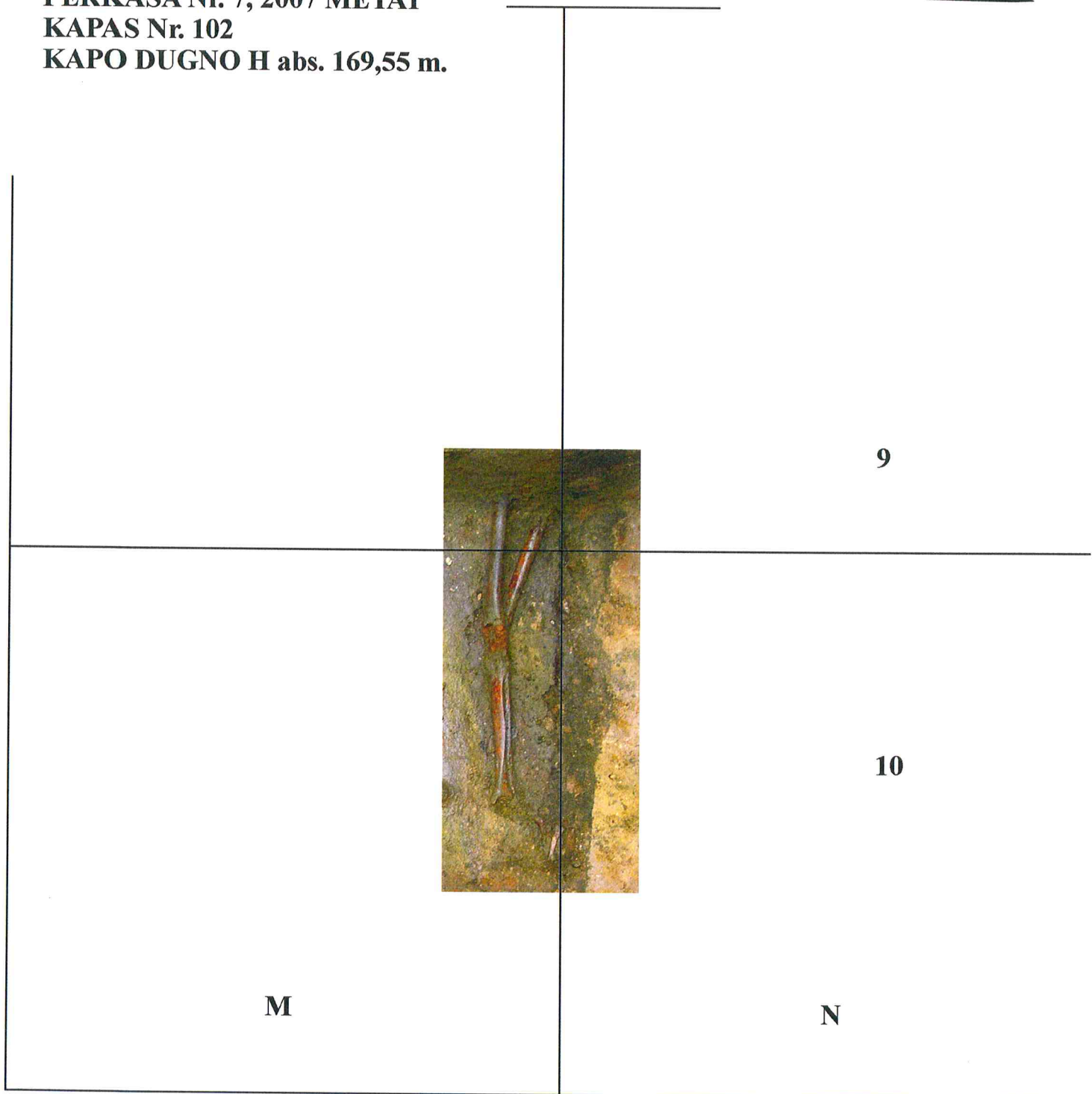

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 101
KAPO DUGNO H abs. 169,55 m.

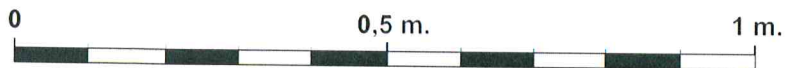
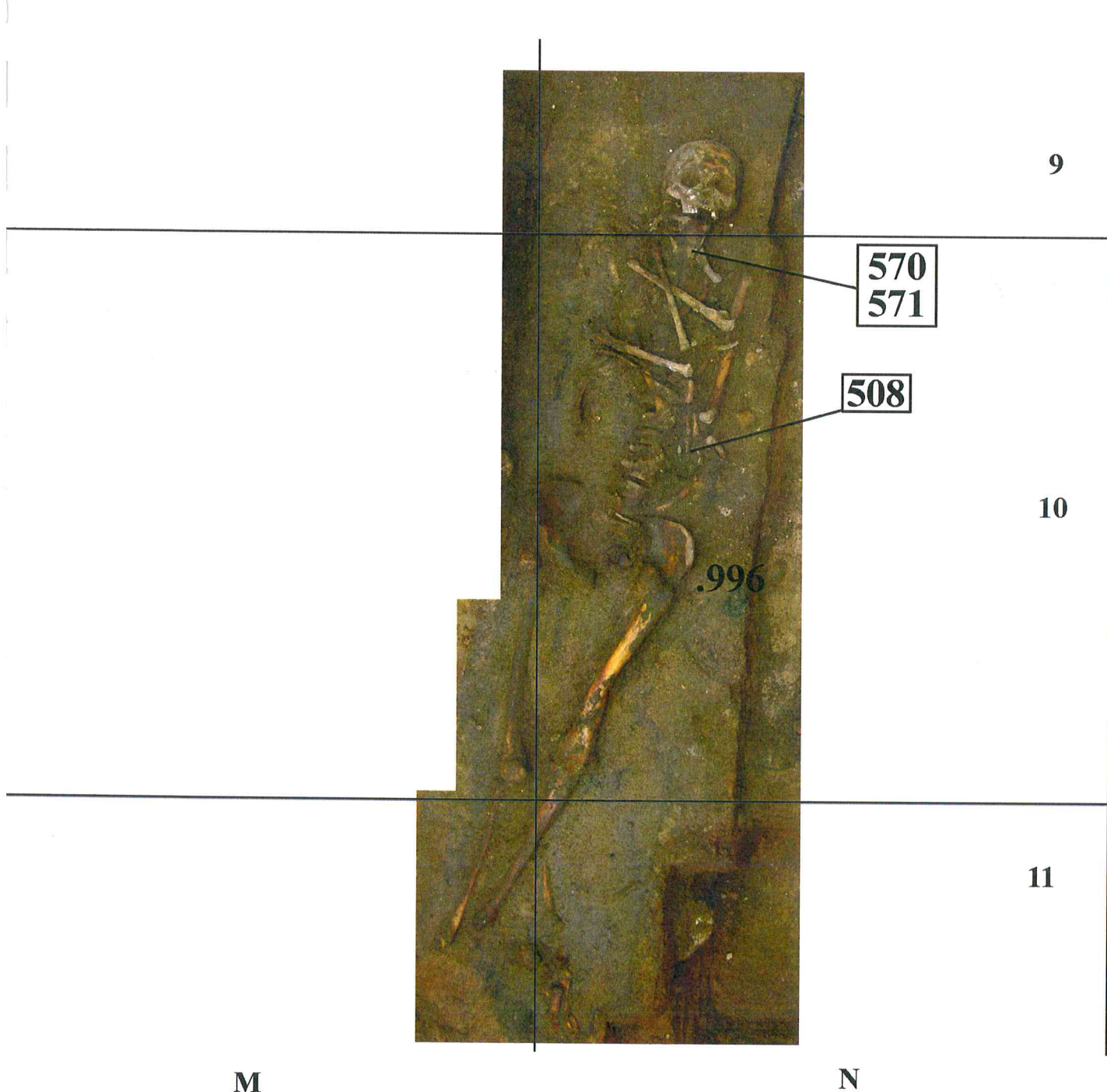

BRĖŽINYS Nr.
DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 102
KAPO DUGNO H abs. 169,55 m.

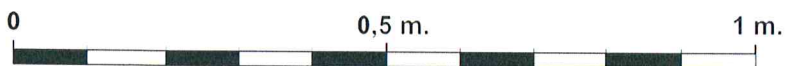
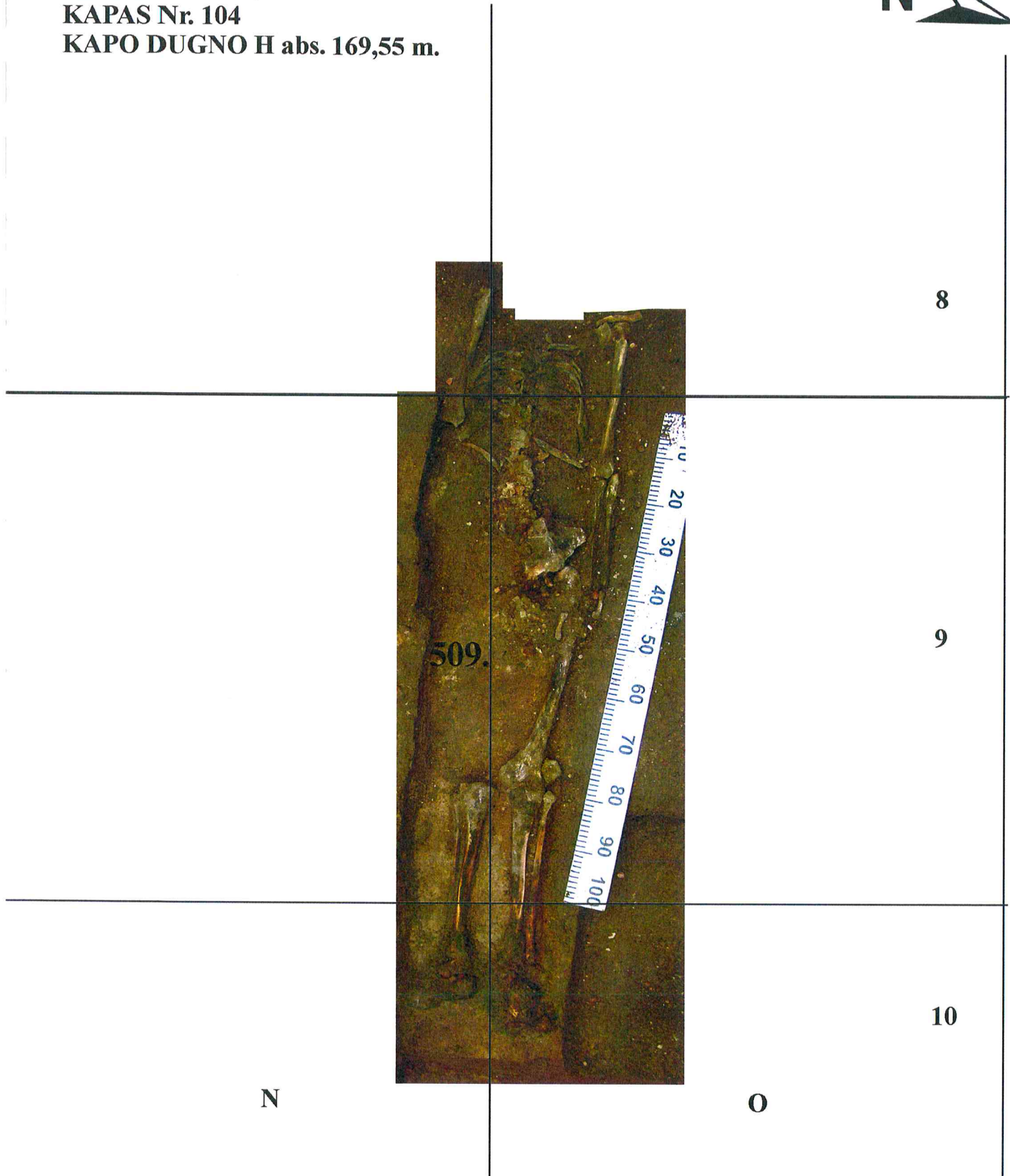
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 103
KAPO DUGNO H abs. 169,75 m.

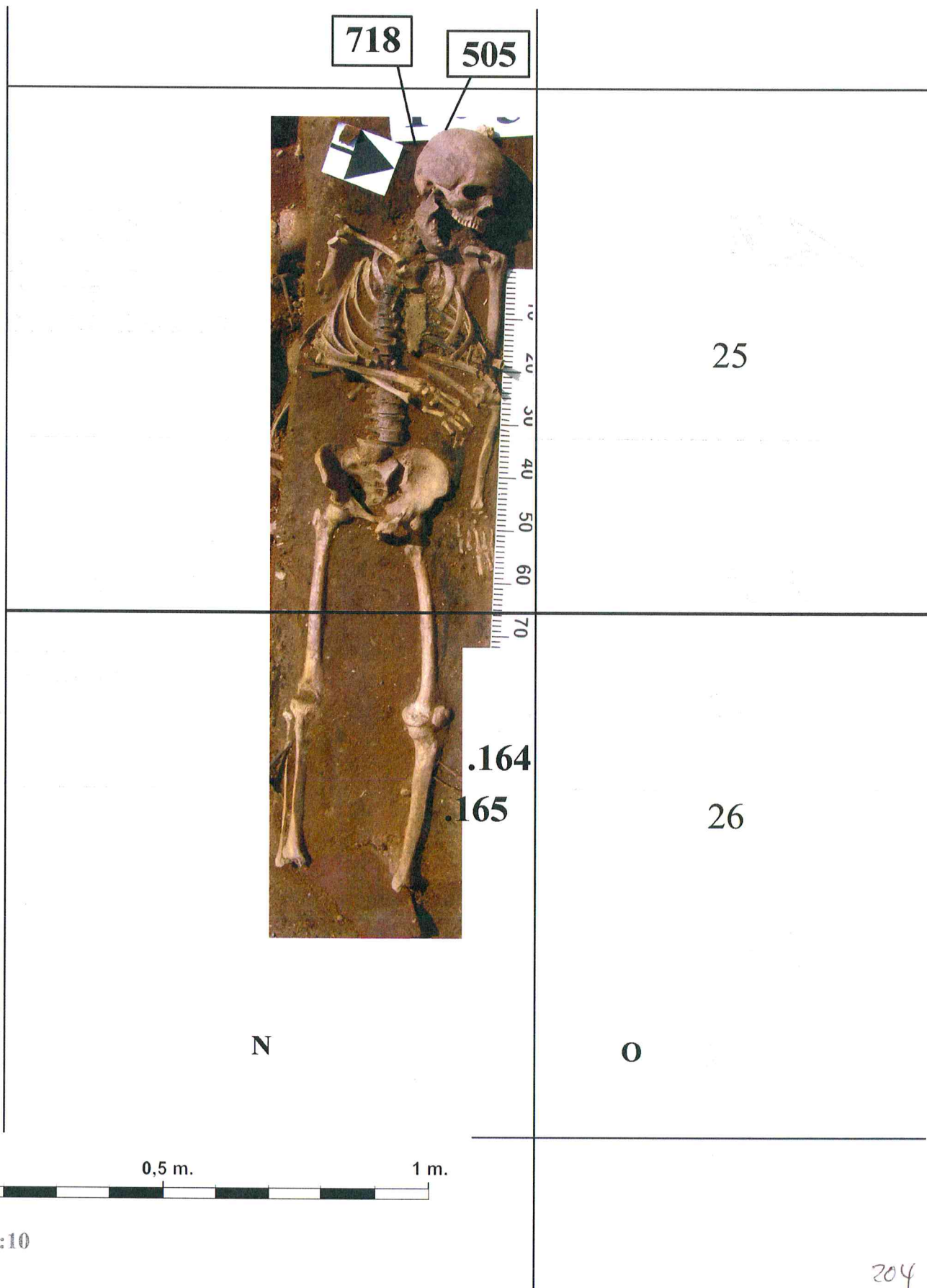
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 104
KAPO DUGNO H abs. 169,55 m.

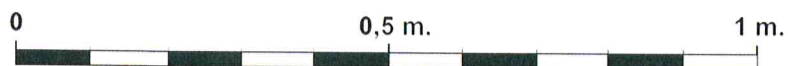
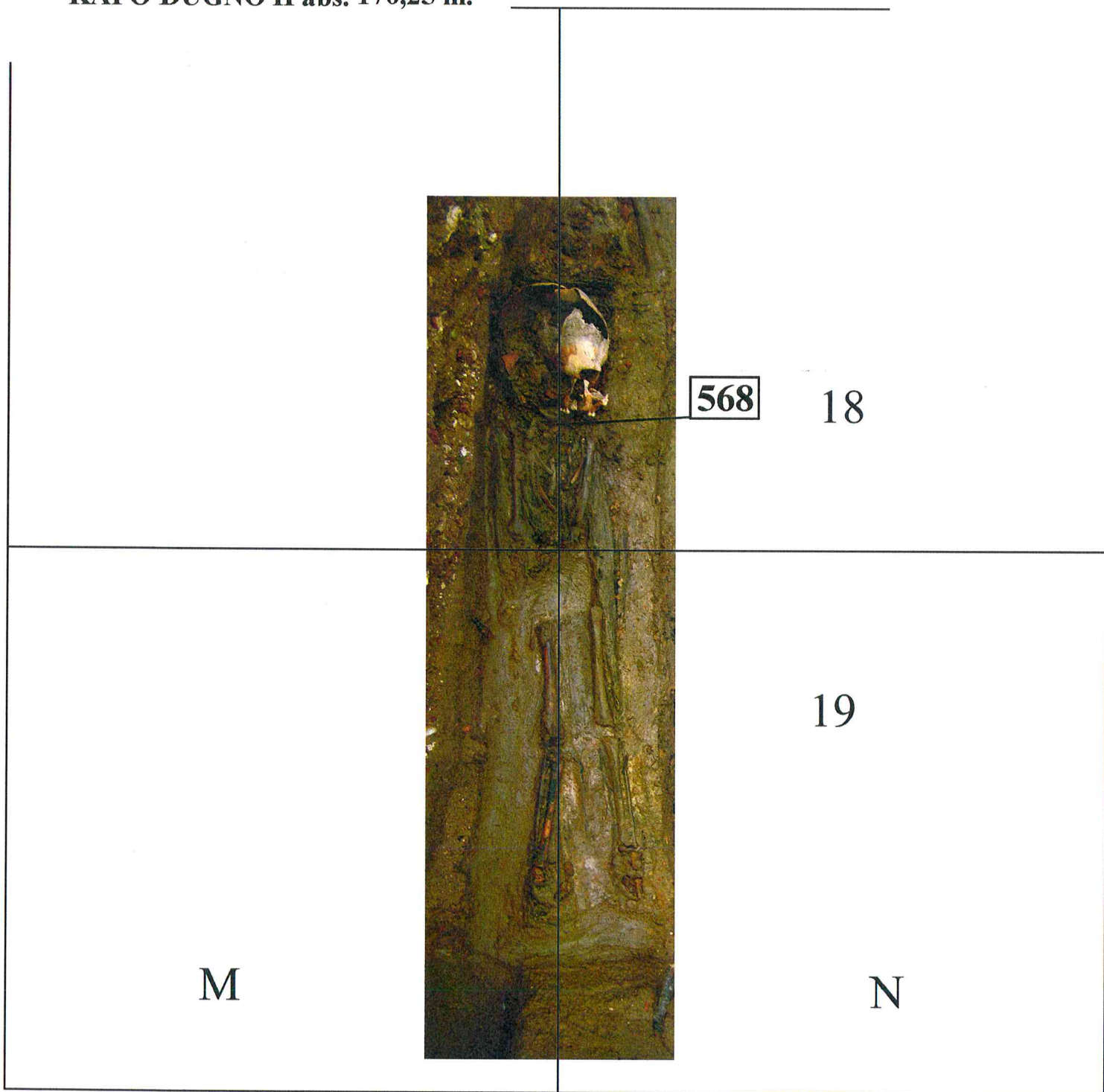

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 105
KAPO DUGNO H abs. 170,45 m.

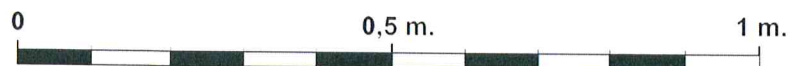
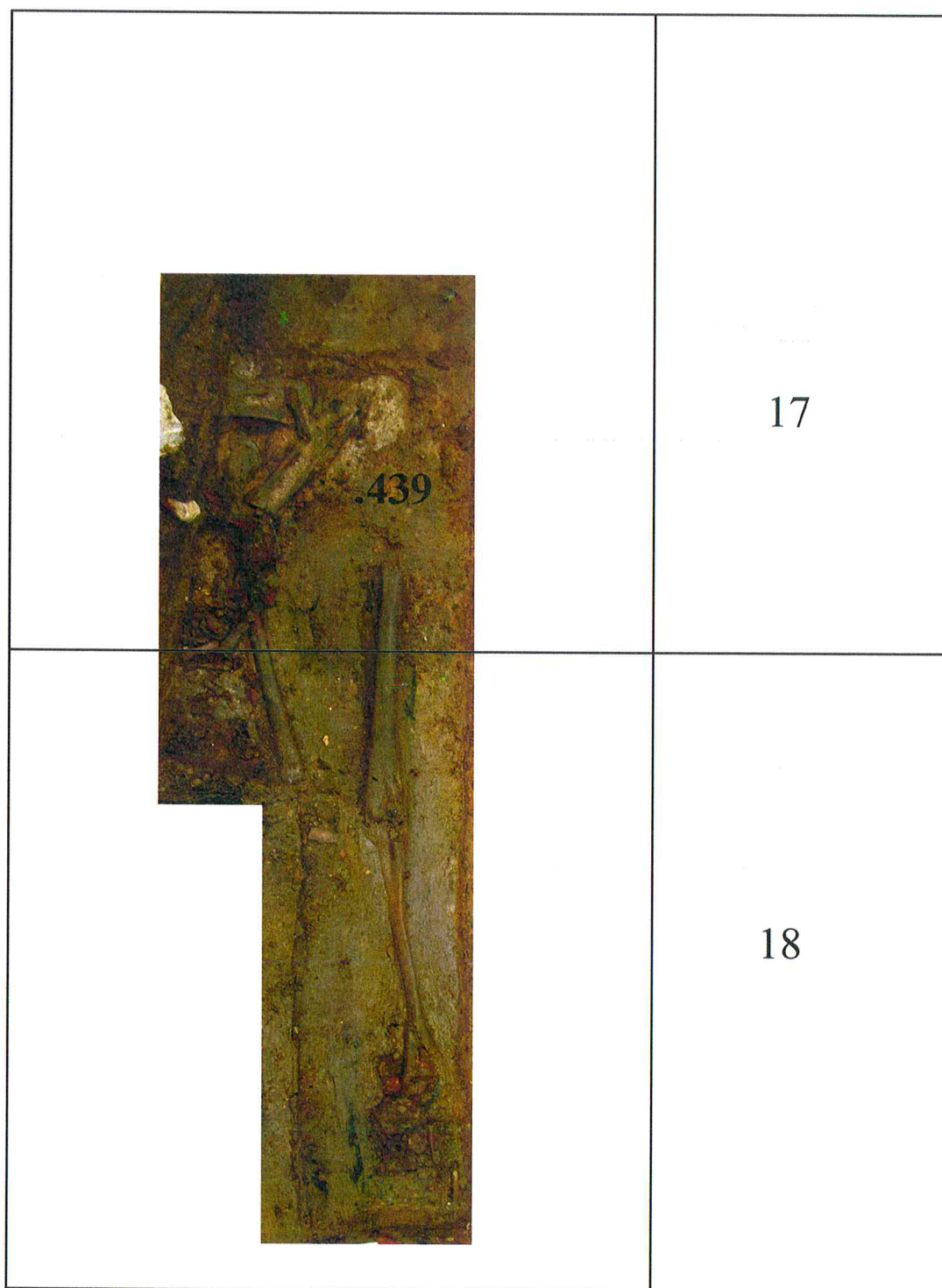

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 106
KAPO DUGNO H abs. 170,25 m.

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 107
KAPO DUGNO H abs. 170,2 m.

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 108
KAPO DUGNO H abs. 170,35 m.

18

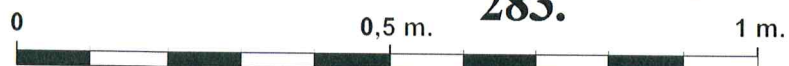

522

19

20

282. O
283.

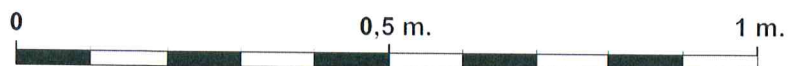
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 109
KAPO DUGNO H abs. 170,2 m.

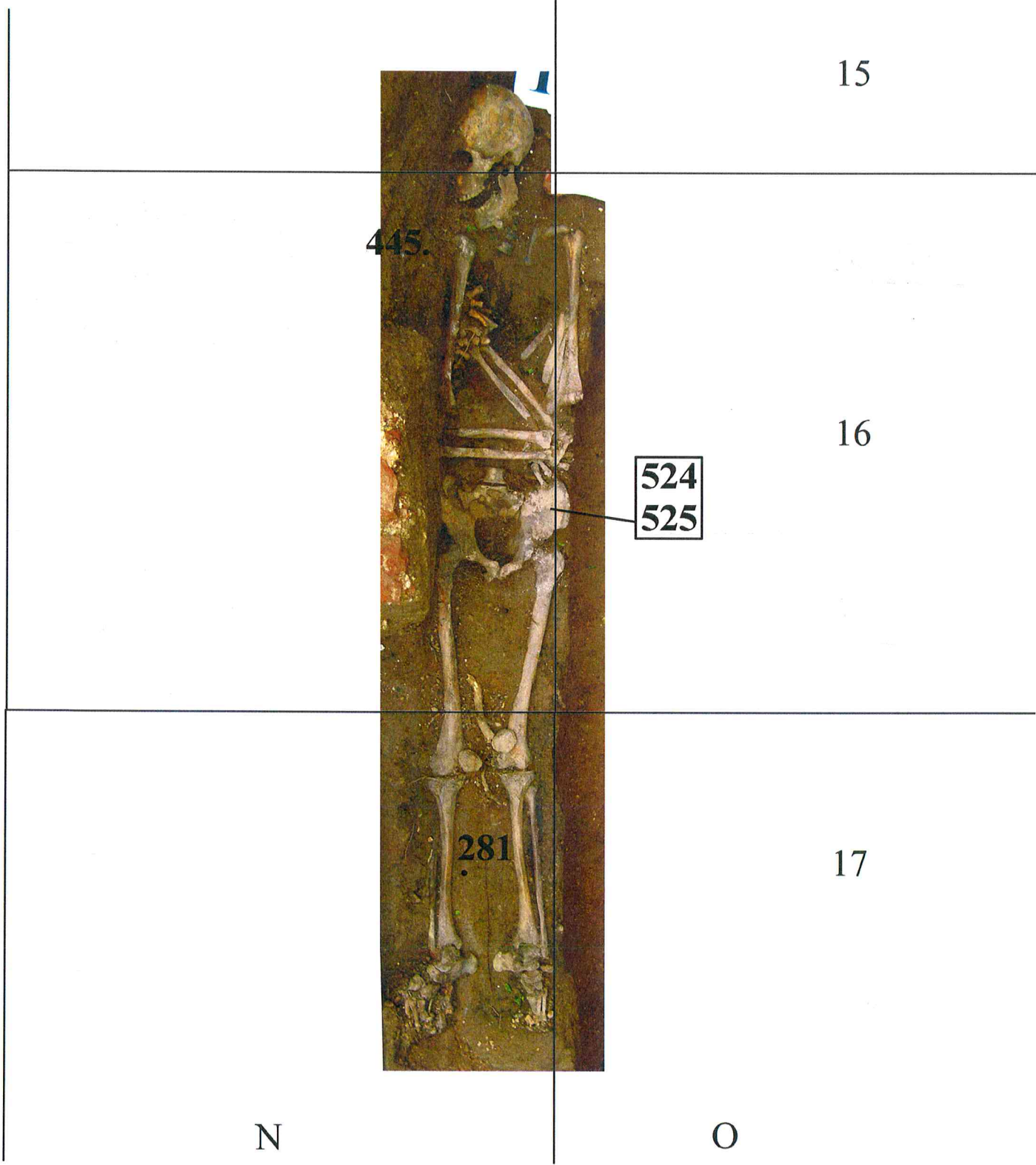
190.

N

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 110
KAPO DUGNO H abs. 170,4 m.

15

445.

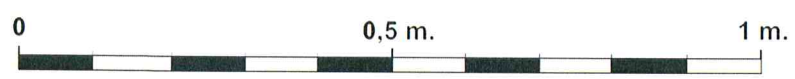
16

524
525

17

N

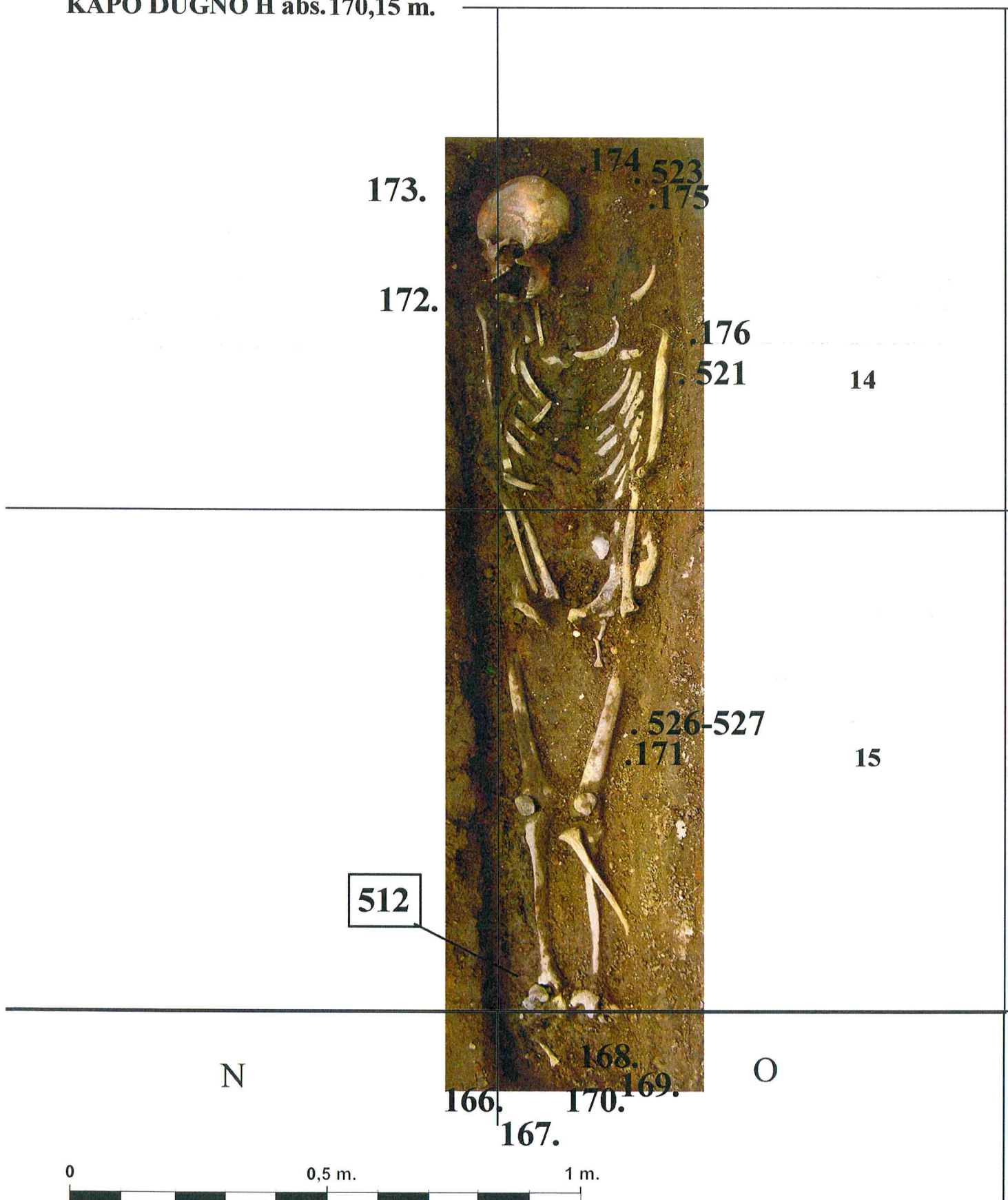
O

M 1:10

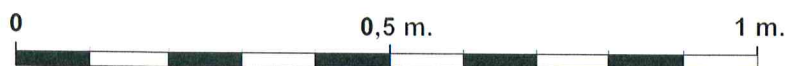
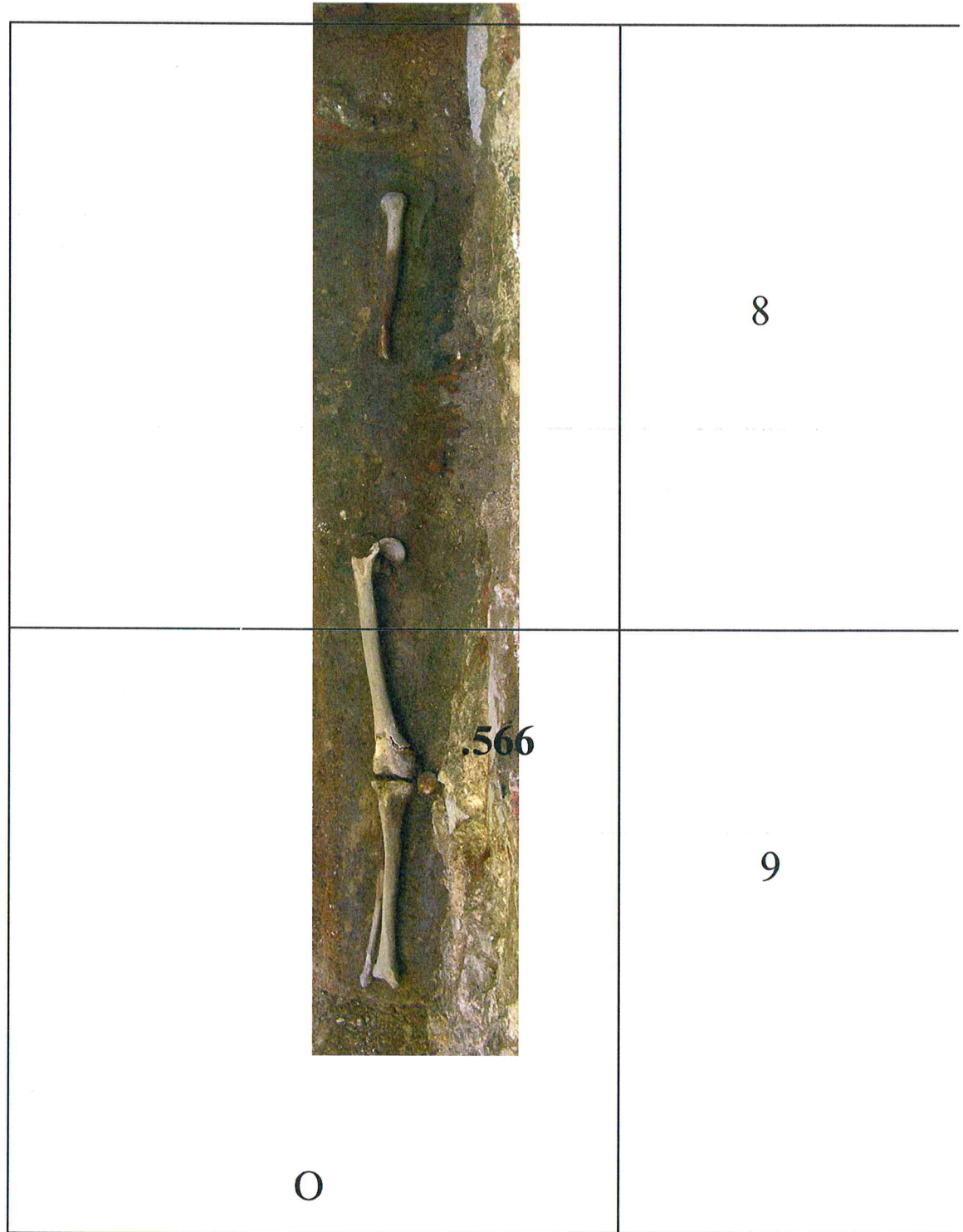
209

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 111
KAPO DUGNO H abs. 170,15 m.

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 112
KAPO DUGNO H abs. 169,55 m.

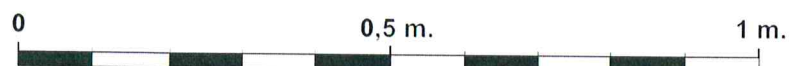

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 113
KAPO DUGNO H abs. 170,32

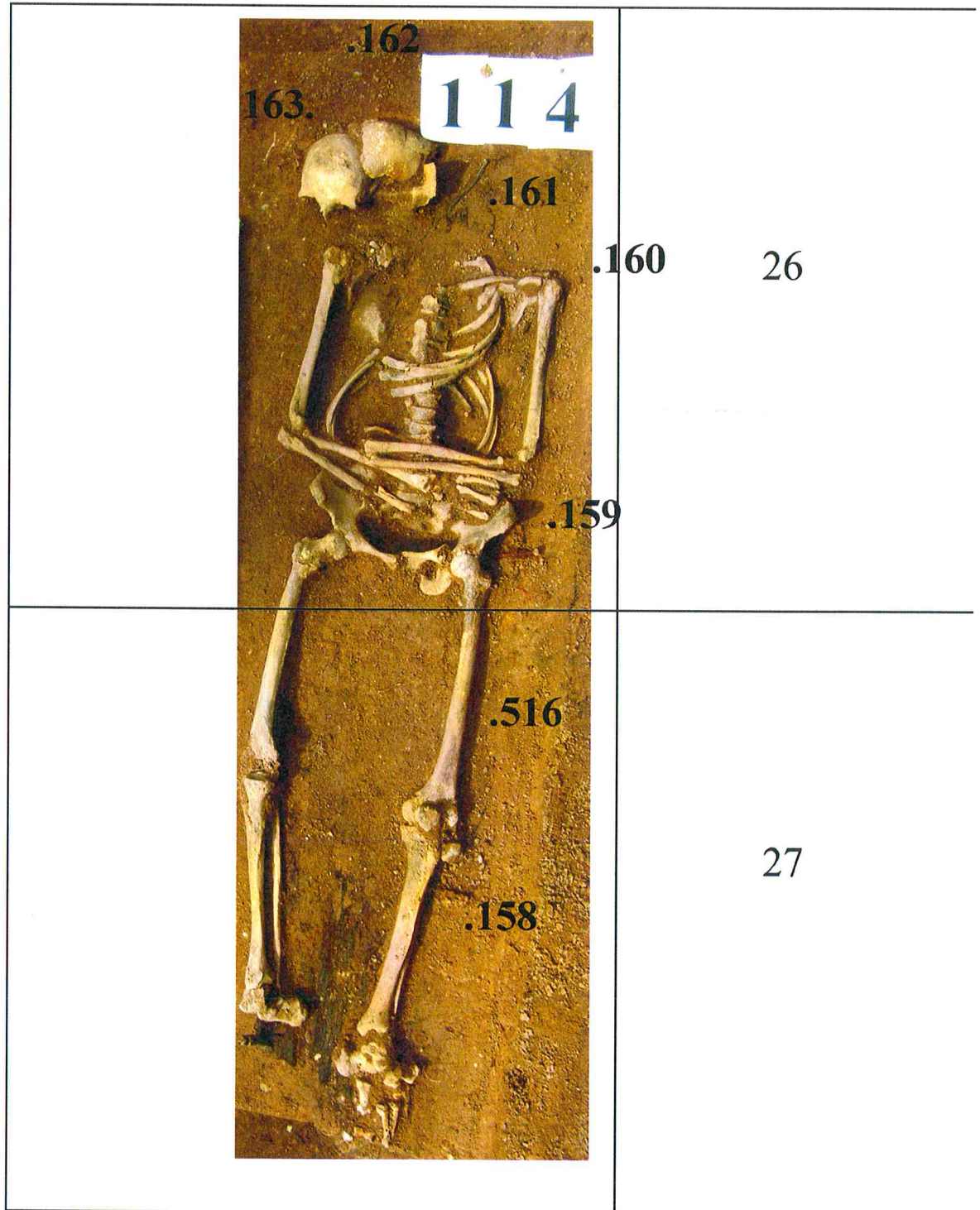

	26
 <p data-bbox="831 1787 863 1827">O</p>	27

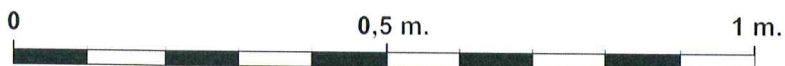

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 114
KAPO DUGNO H abs. 170,3m.

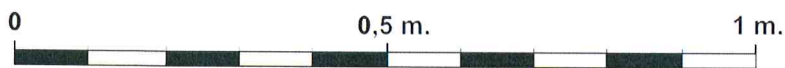
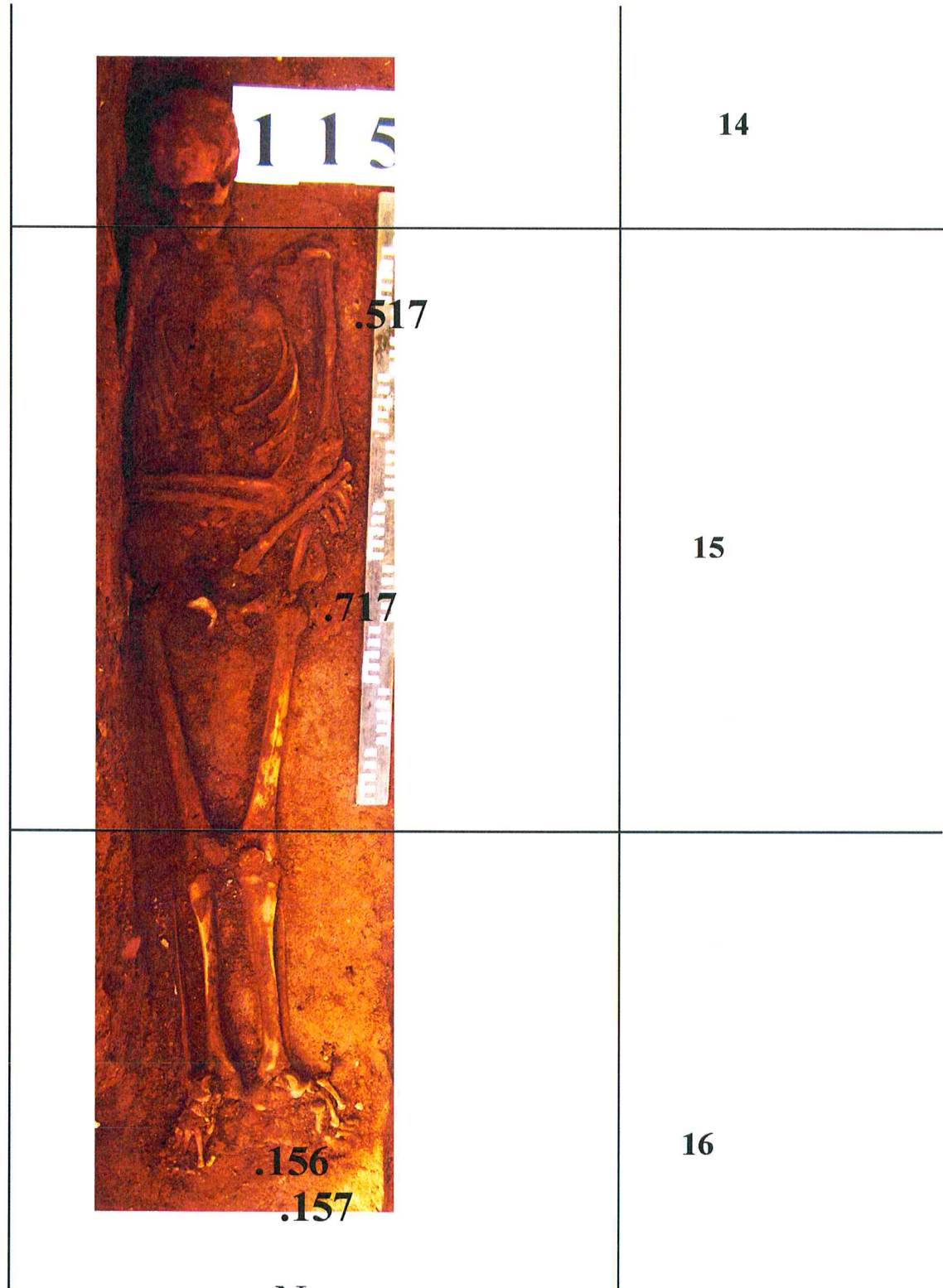

N

M 1:10

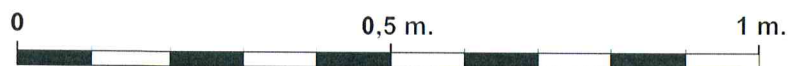
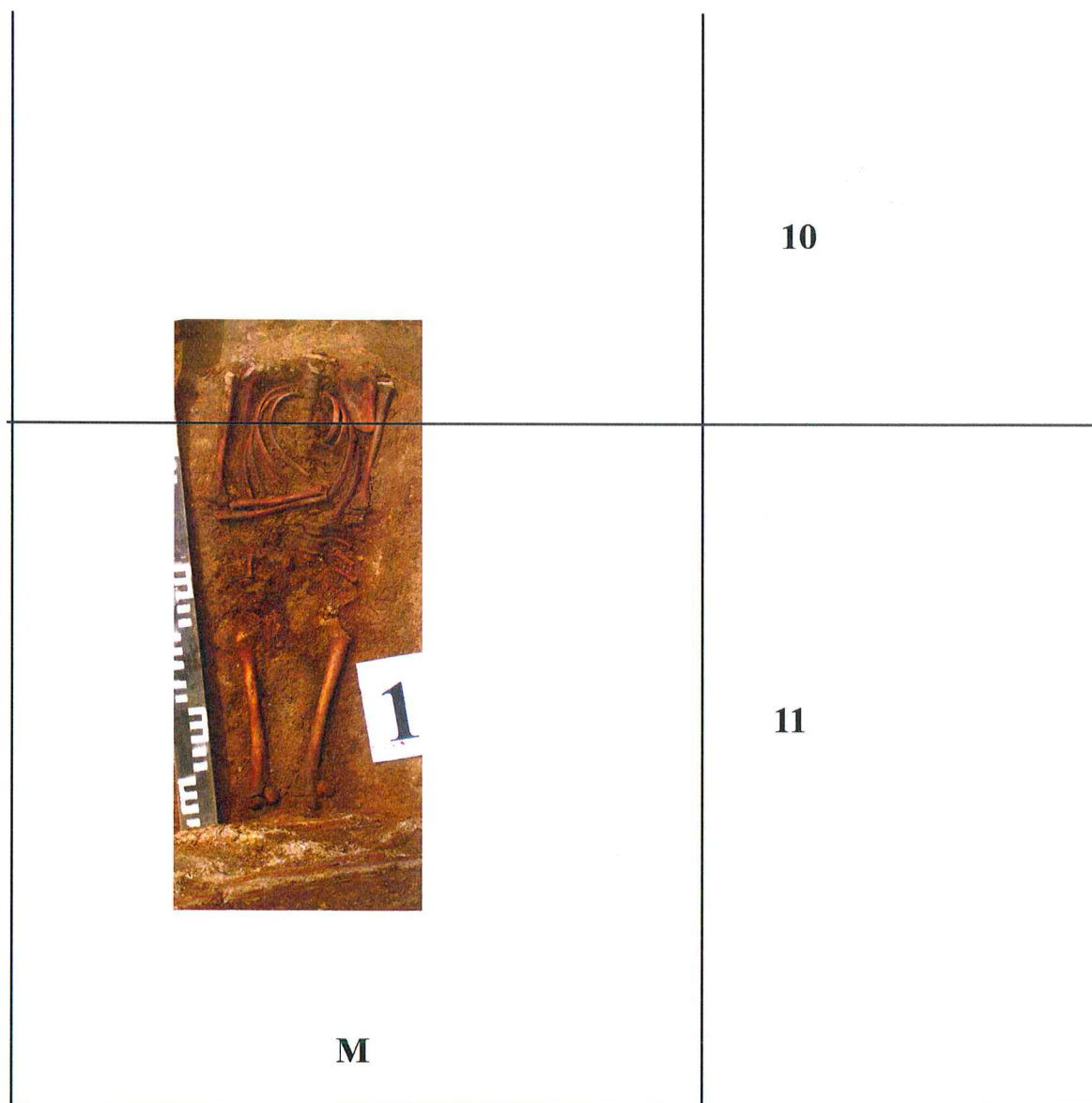
DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 115
KAPO DUGNO H abs. 170,1 m.

M 1:10

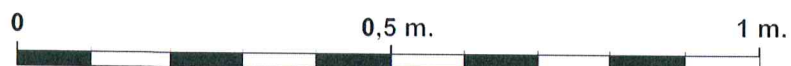
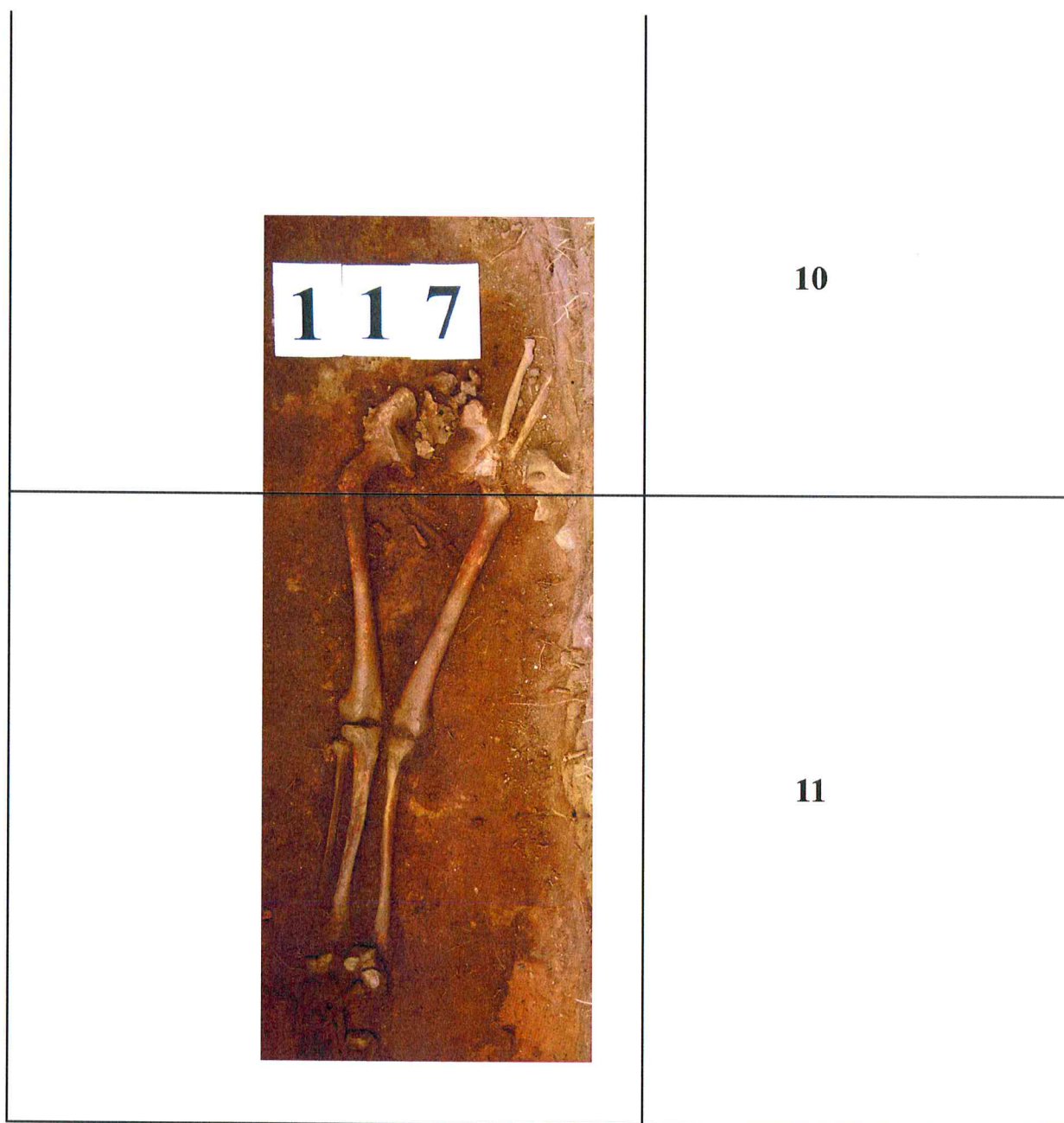
214

**DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 116
KAPO DUGNO H abs. 169,7 m.**

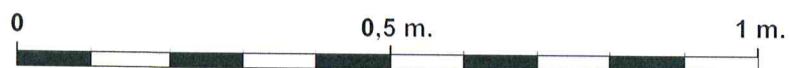
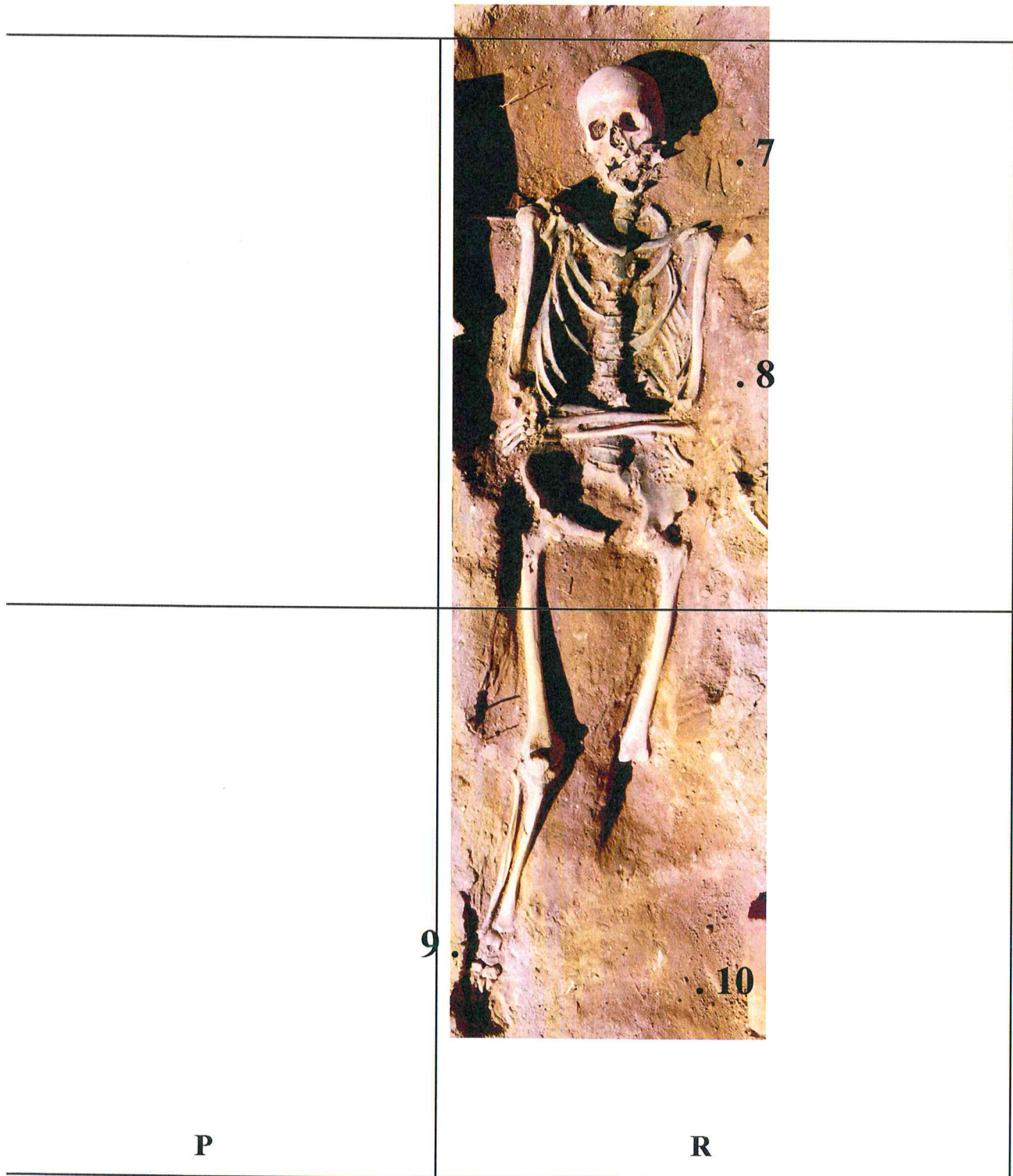
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 117
KAPO DUGNO H abs. 170,3 m.

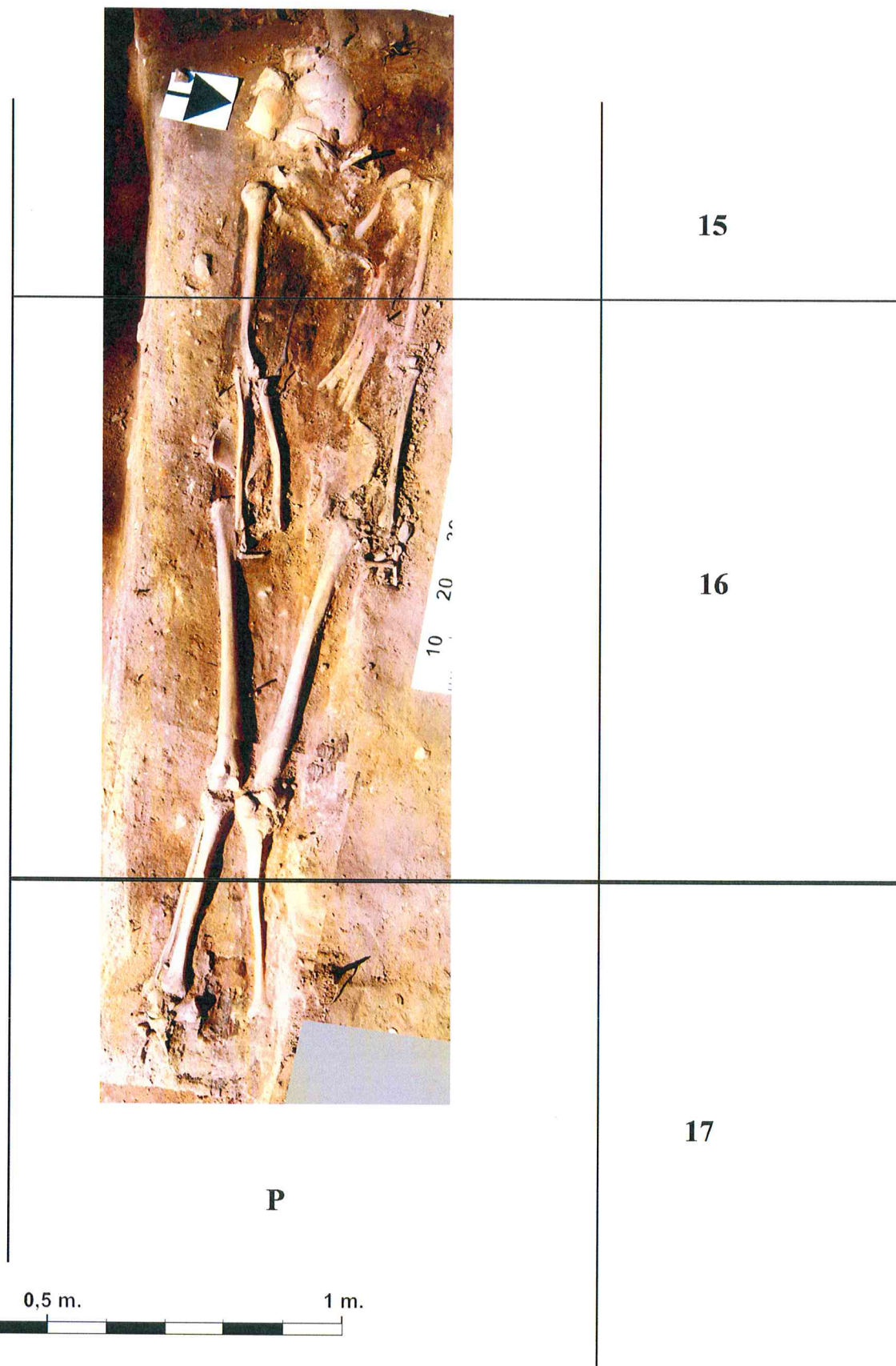
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 118
KAPO DUGNO H abs. 170,35 m.

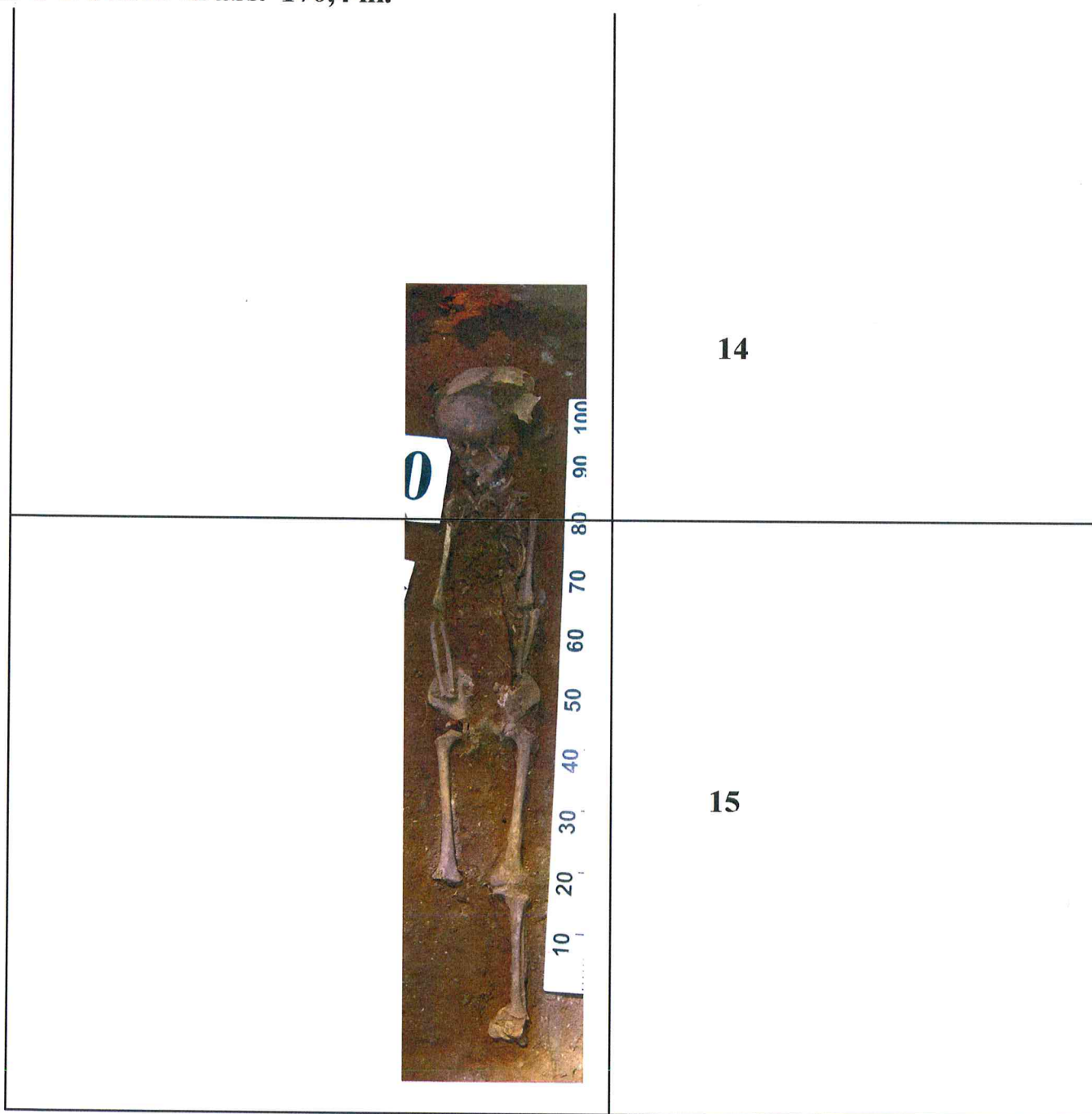
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 119
KAPO DUGNO H abs. 170,55

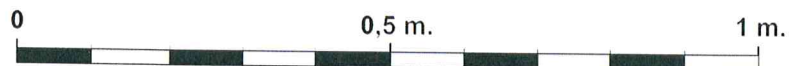

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 120
KAPO DUGNO H abs. 170,4 m.

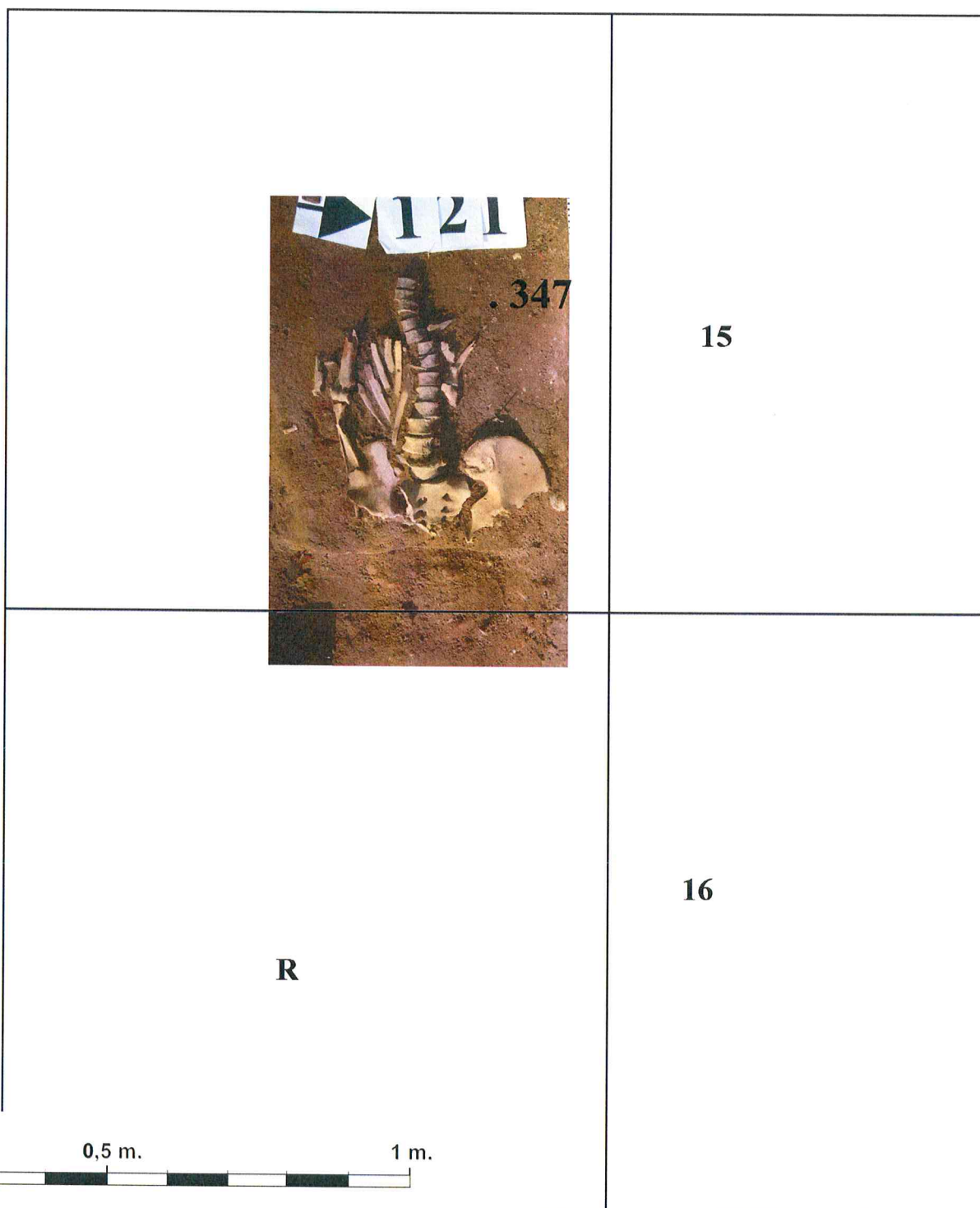

P

M 1:10

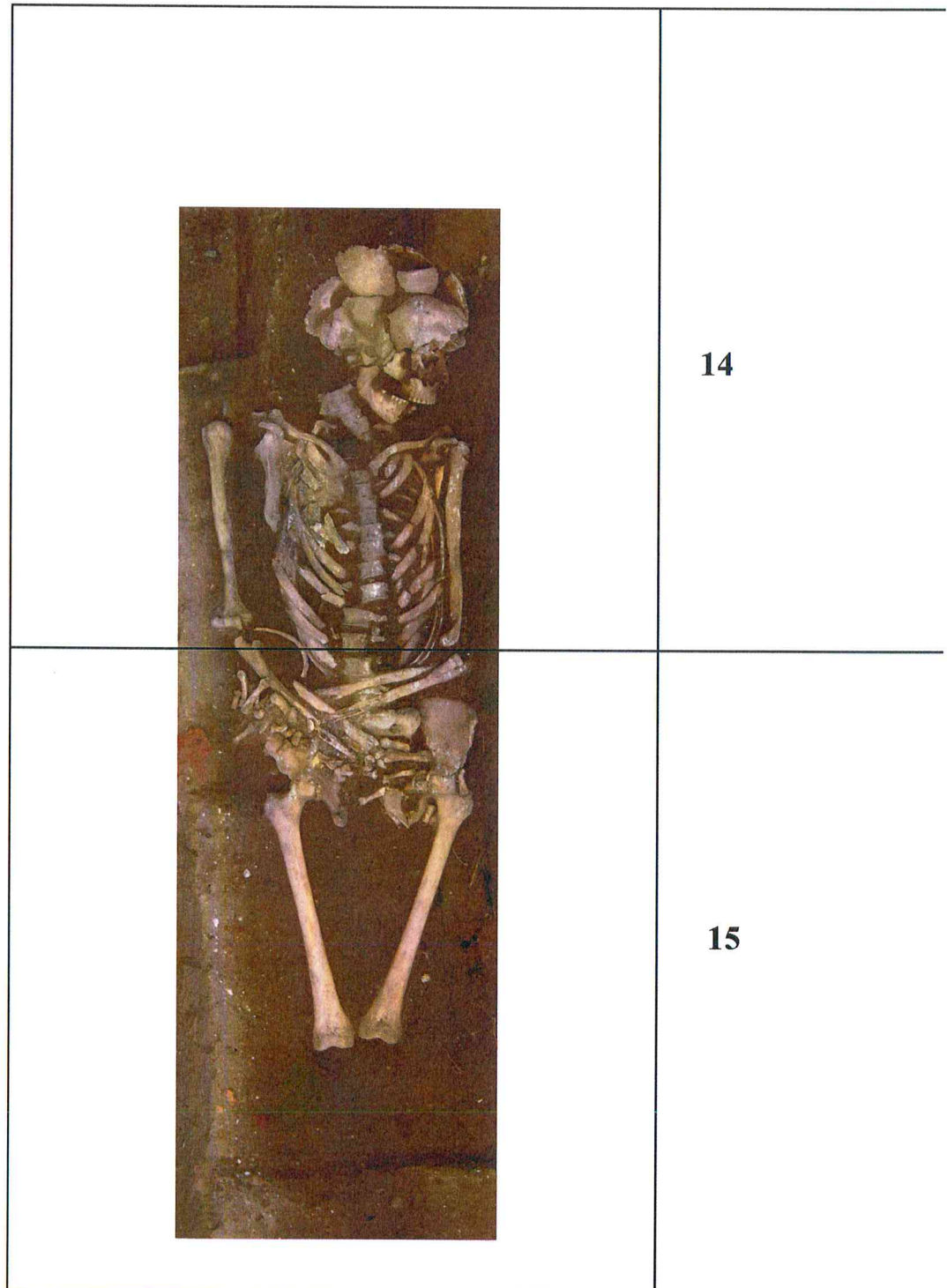
DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 121
KAPO DUGNO H abs. 170,5 m.

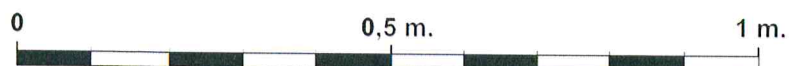
0 0,5 m. 1 m.

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 122
KAPO DUGNO H abs. 170,3 m.

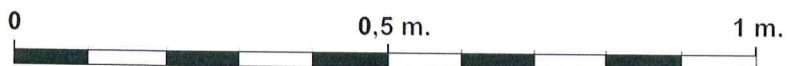
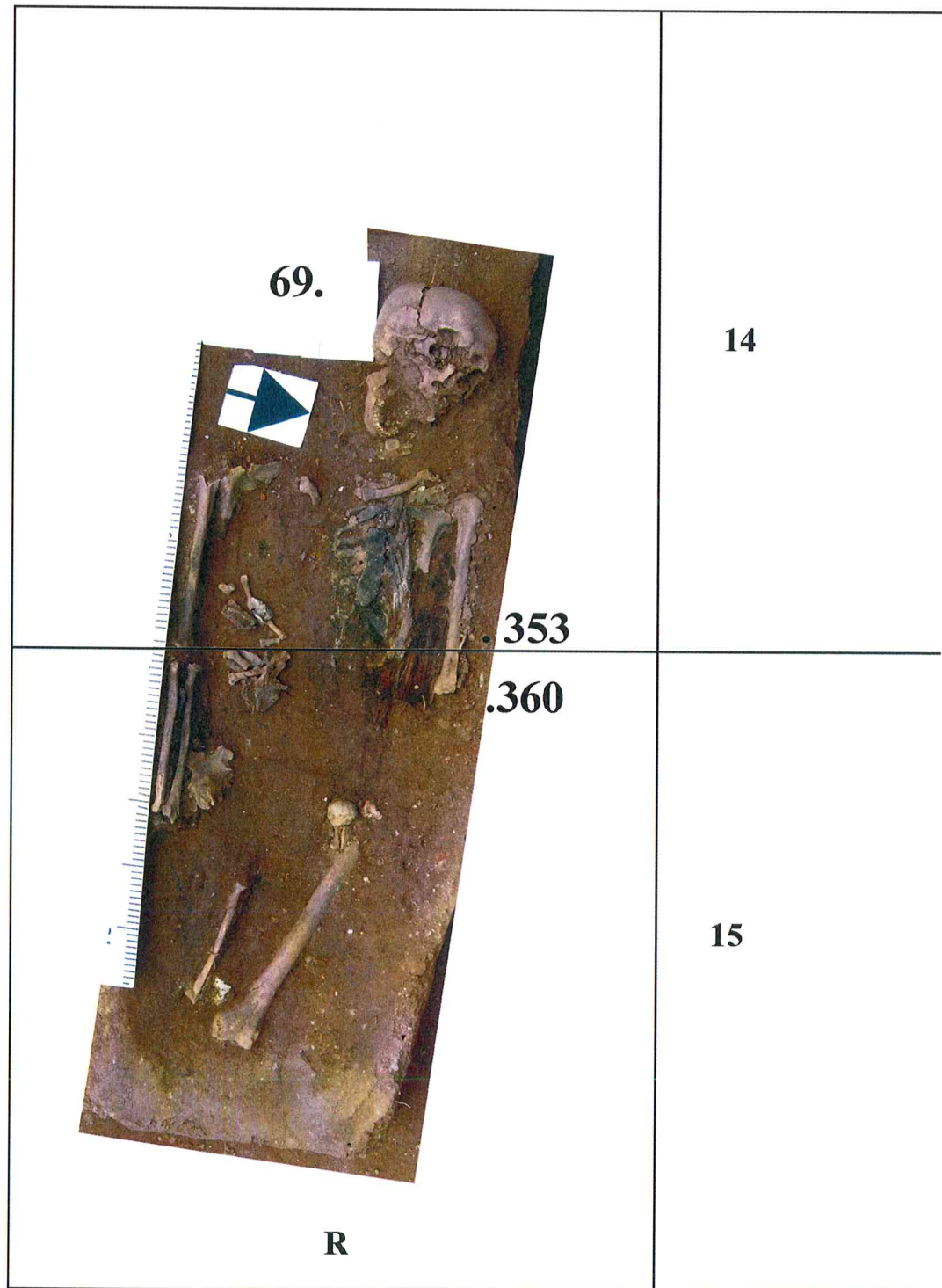

P

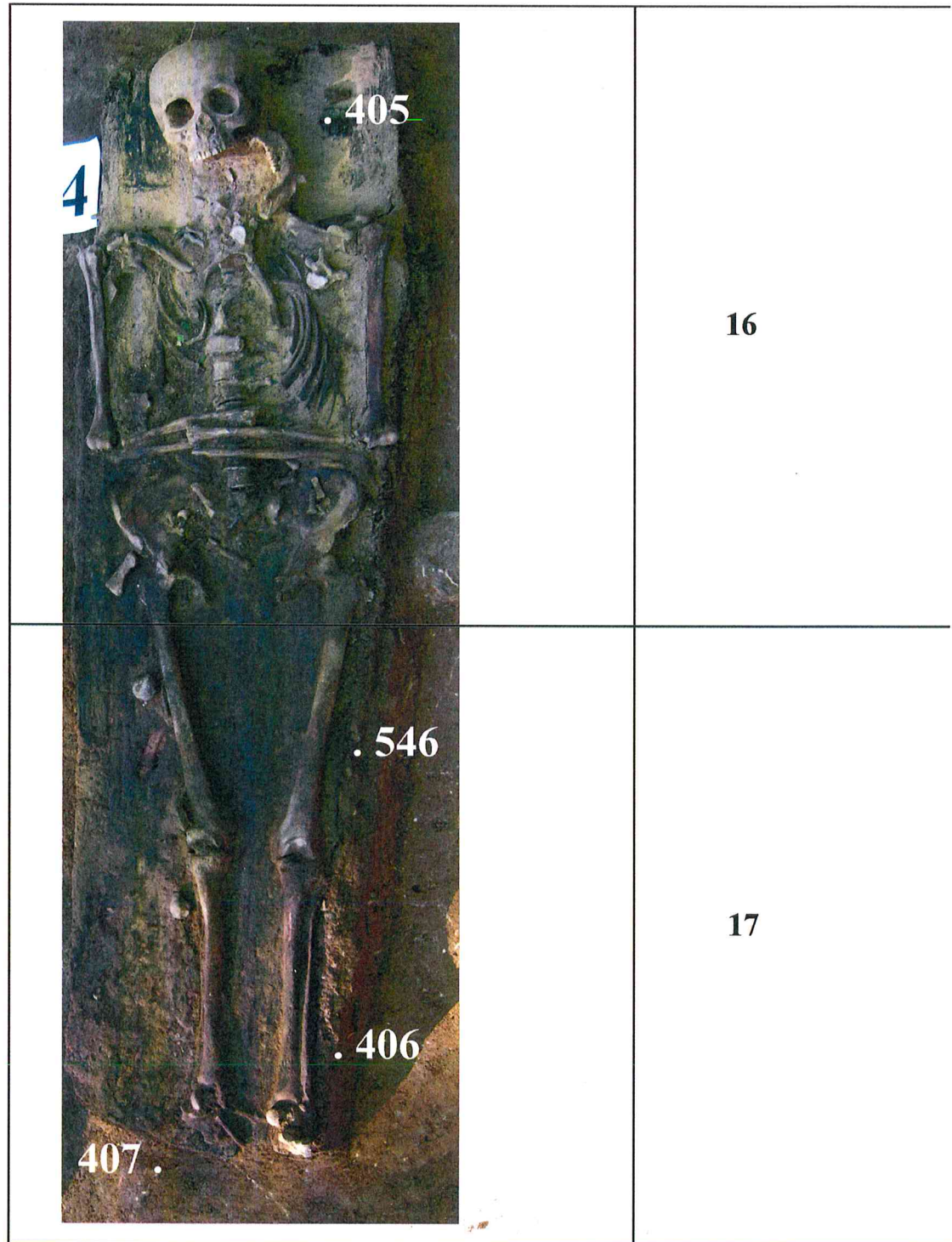
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 123
KAPO DUGNO H abs. 170,4 m.

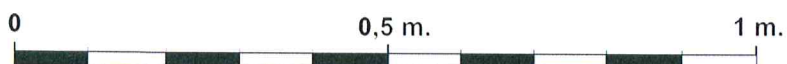

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 124
KAPO DUGNO H abs. 169,68 m.

R

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 125
KAPO DUGNO H abs. 170,25 m.

371

. 364

. 365

16

. 366

. 563

17

. 367

. 368

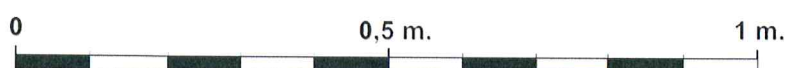
370

369

18

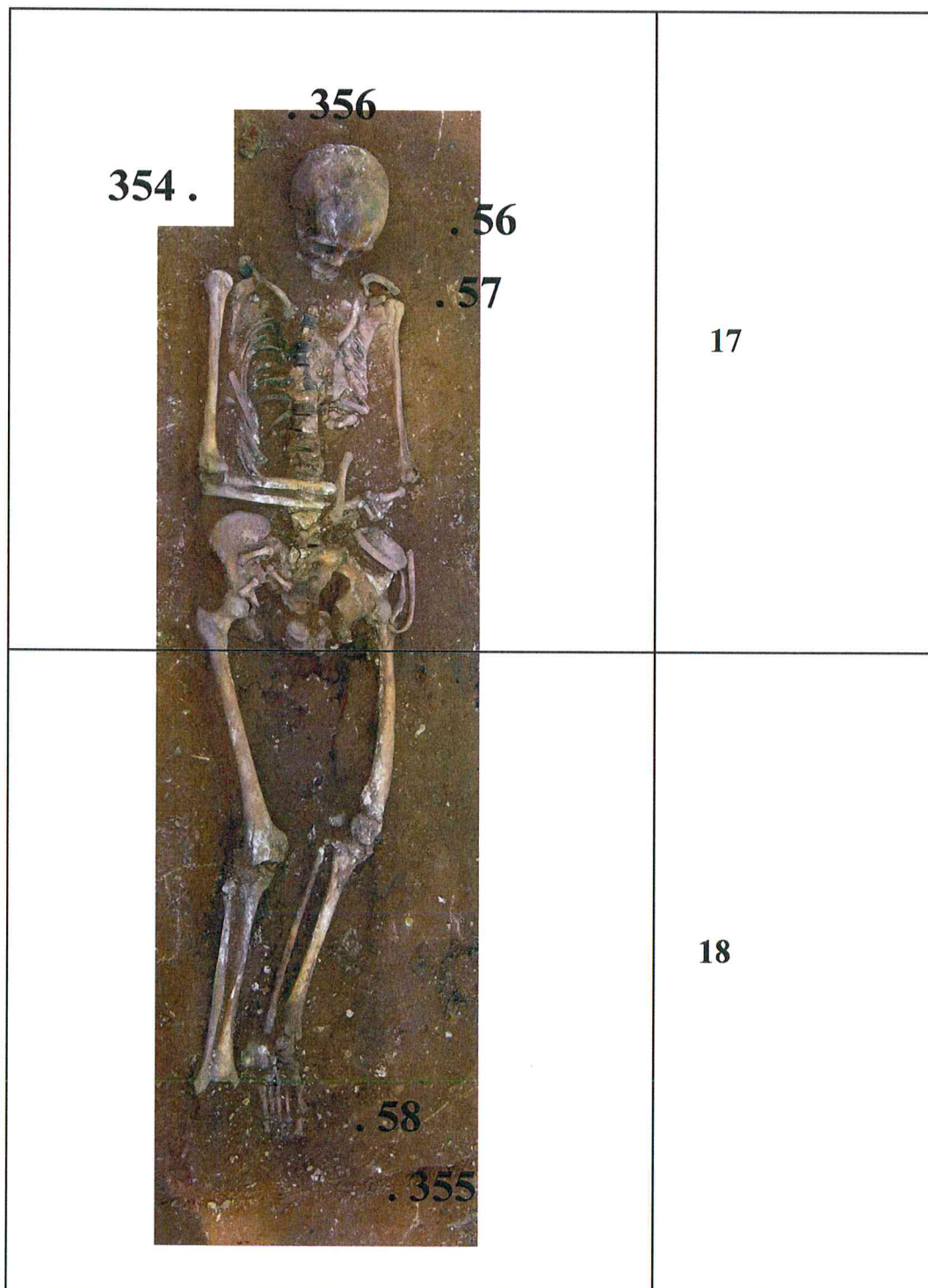
P

R

M 1:10

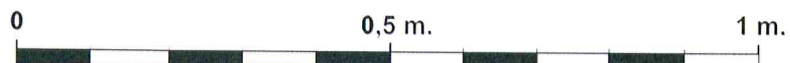
DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 126
KAPO DUGNO H abs. 169,8 m.

17

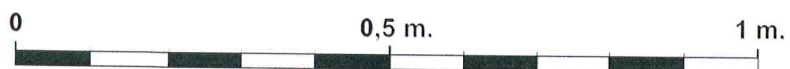
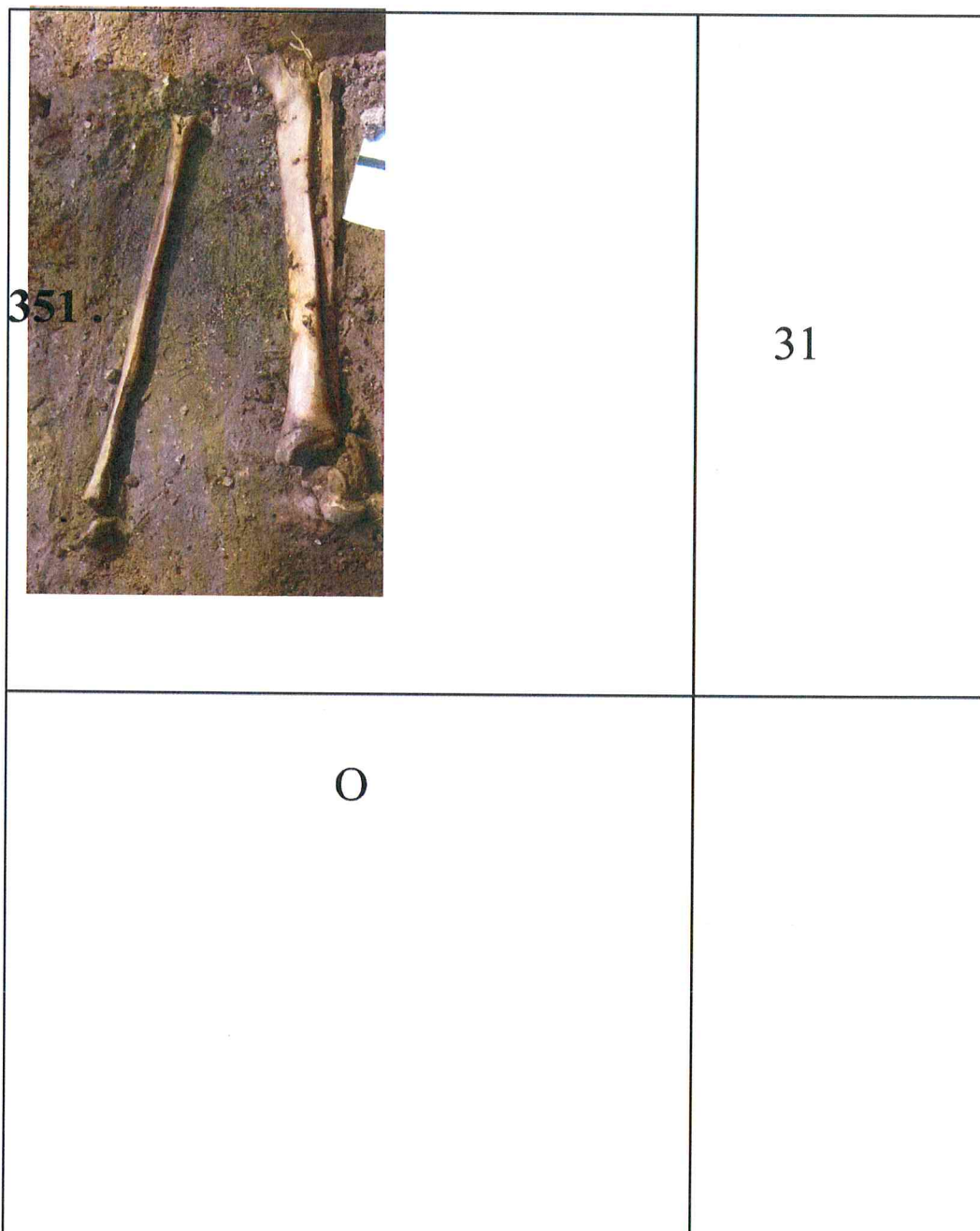
18

P

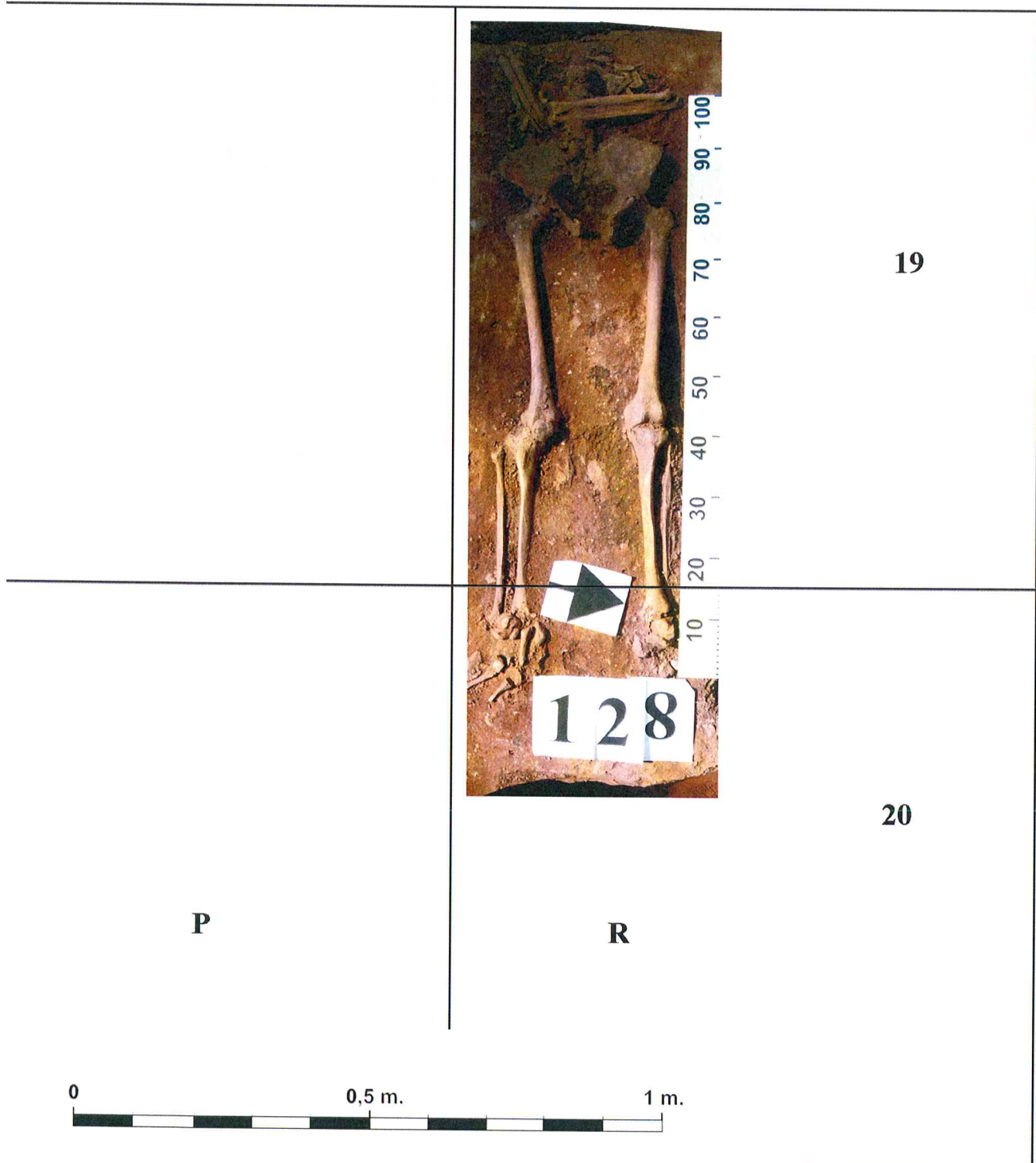
M 1:10

**DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 127
KAPO DUGNO H abs. 170,6 m.**

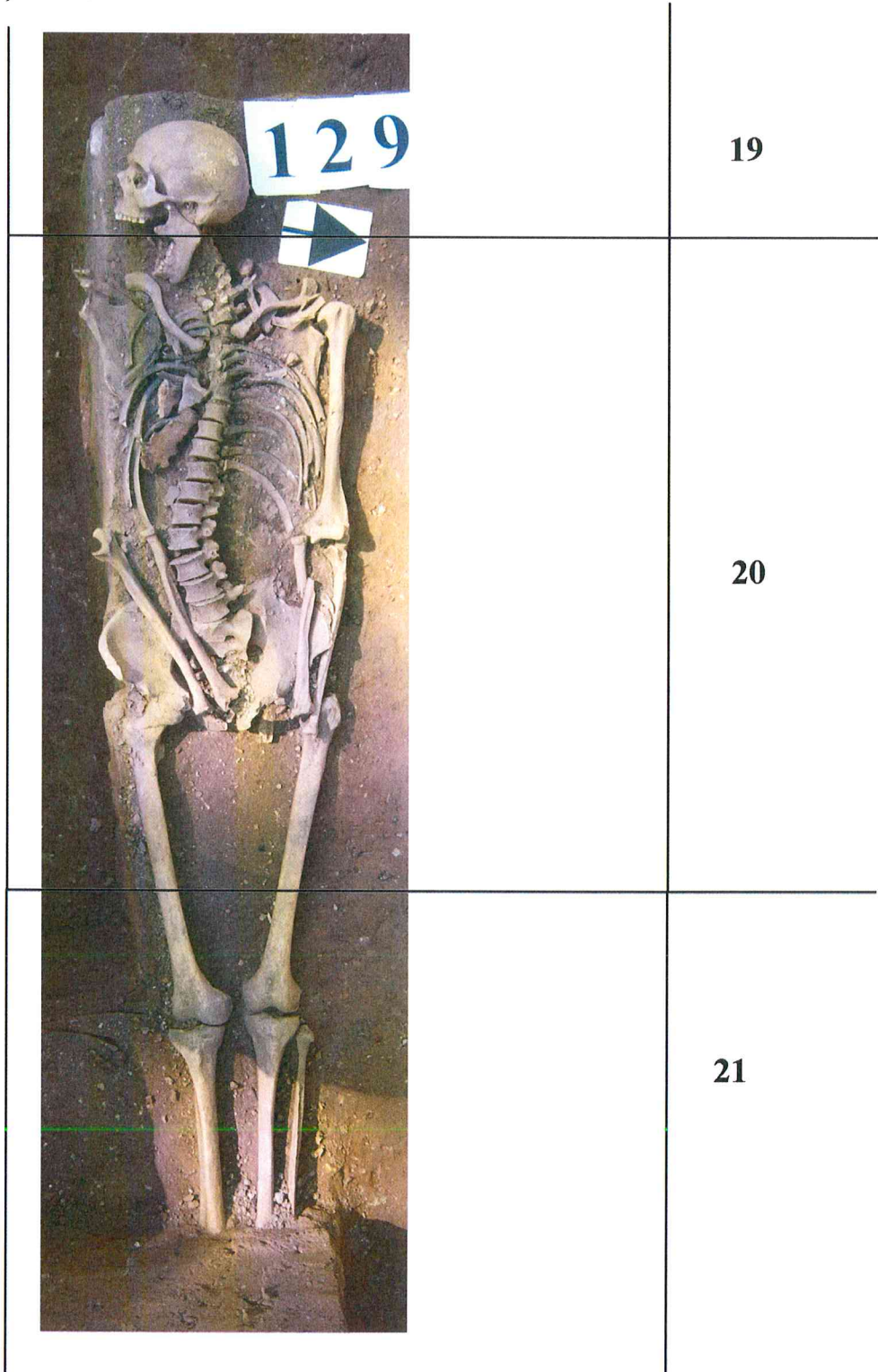

M 1:10

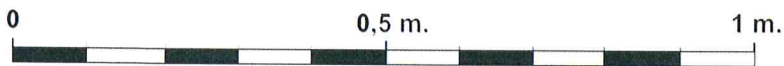
DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 128
KAPO DUGNO H abs. 170,15 m.

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 129
KAPO DUGNO H abs. 170,15 m.

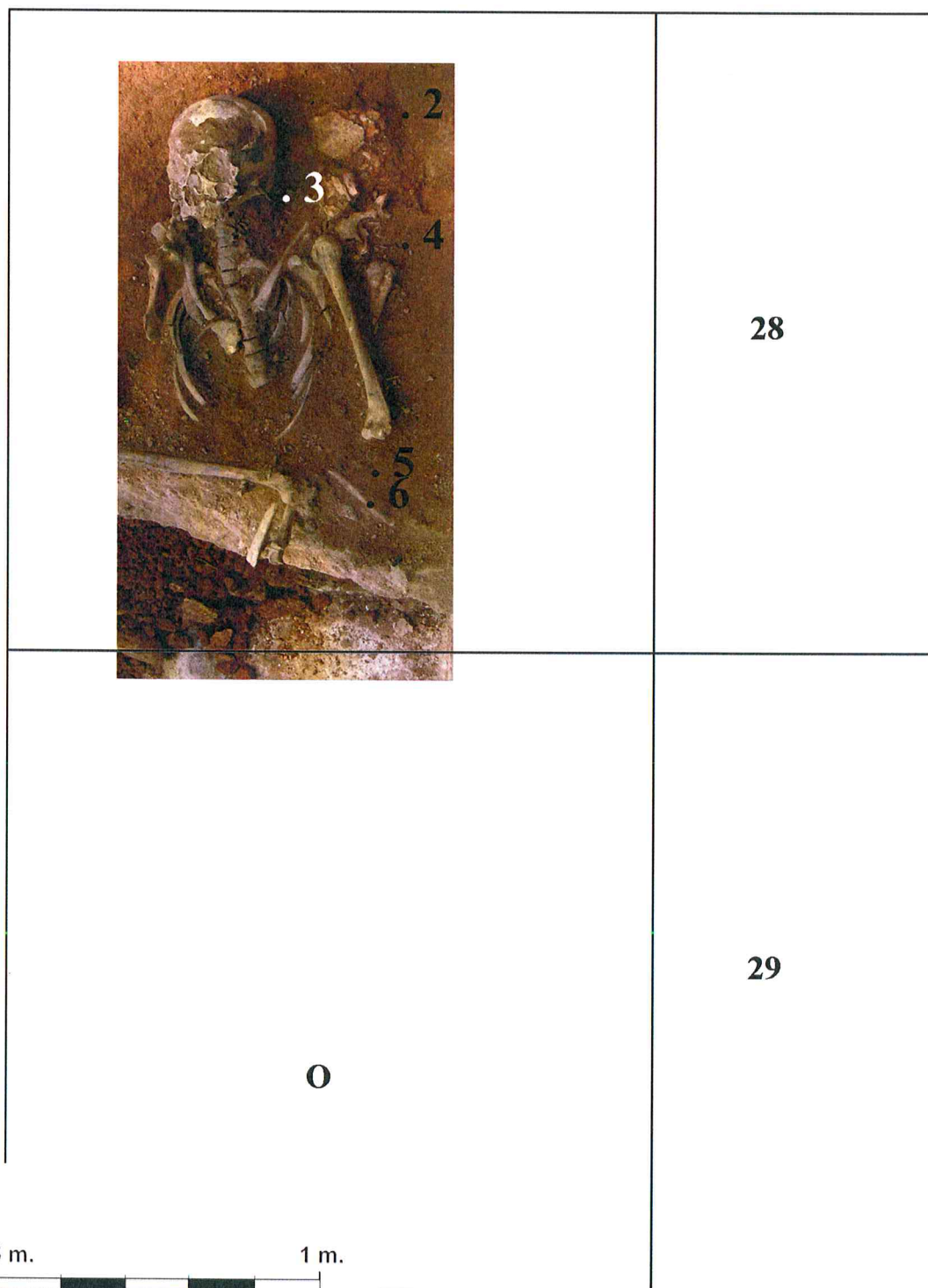

P

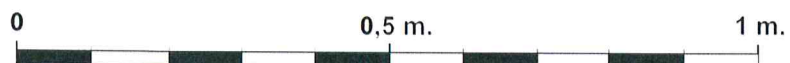
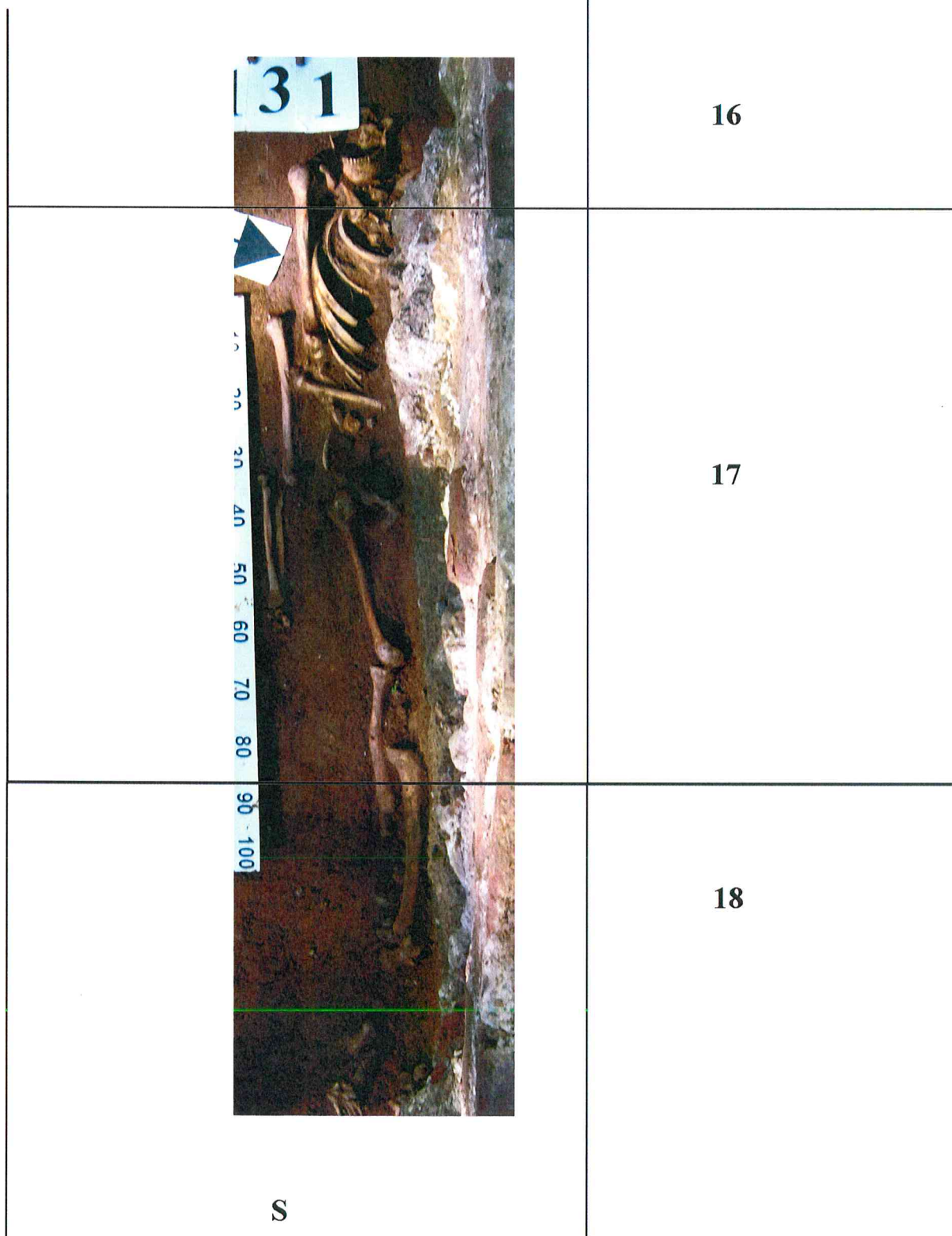
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 130
KAPO DUGNO H abs. 170,2 m.

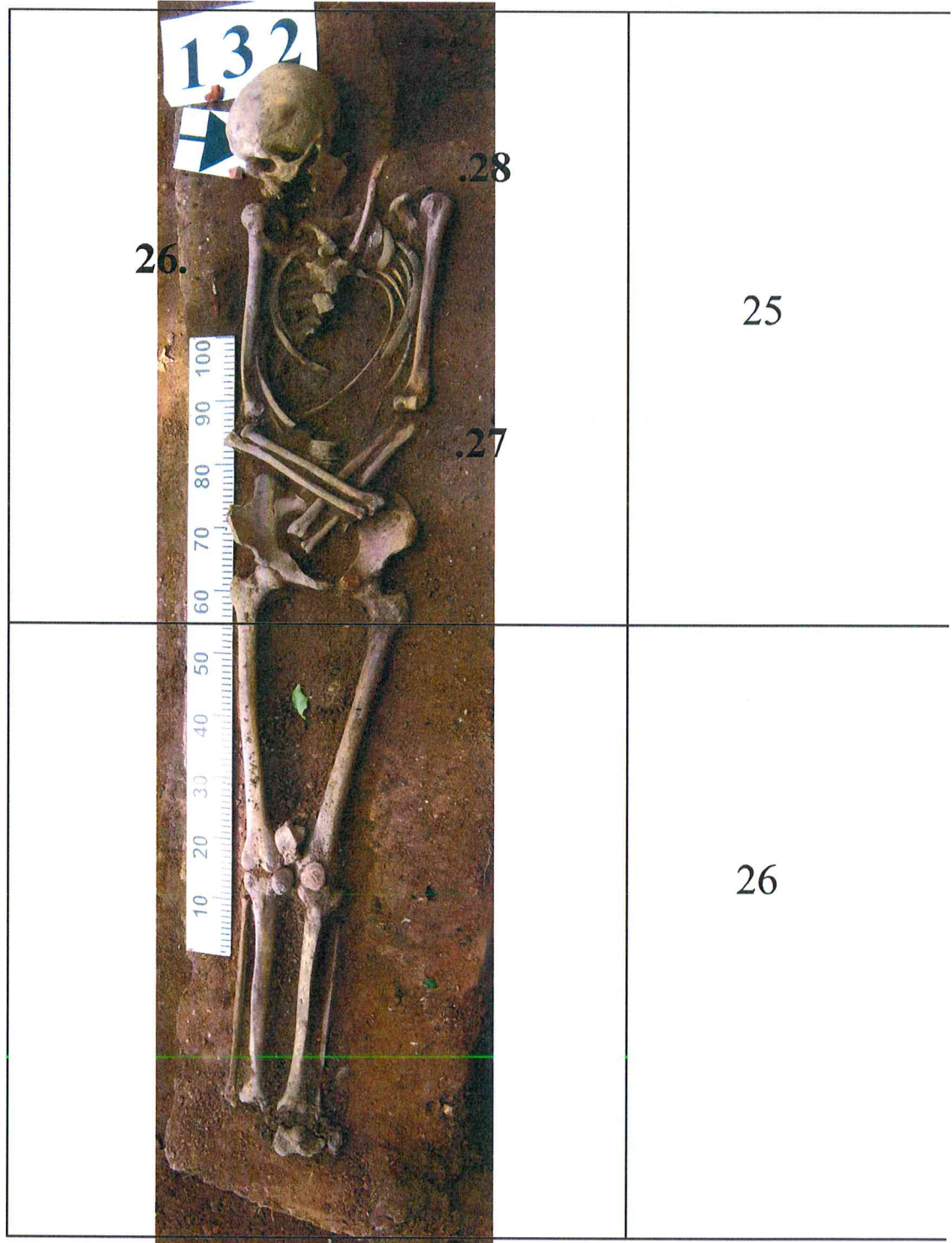
M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 131
KAPO DUGNO H abs. 170,2 m.

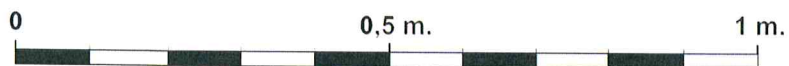

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 132
KAPO DUGNO H abs. 170,4 m.

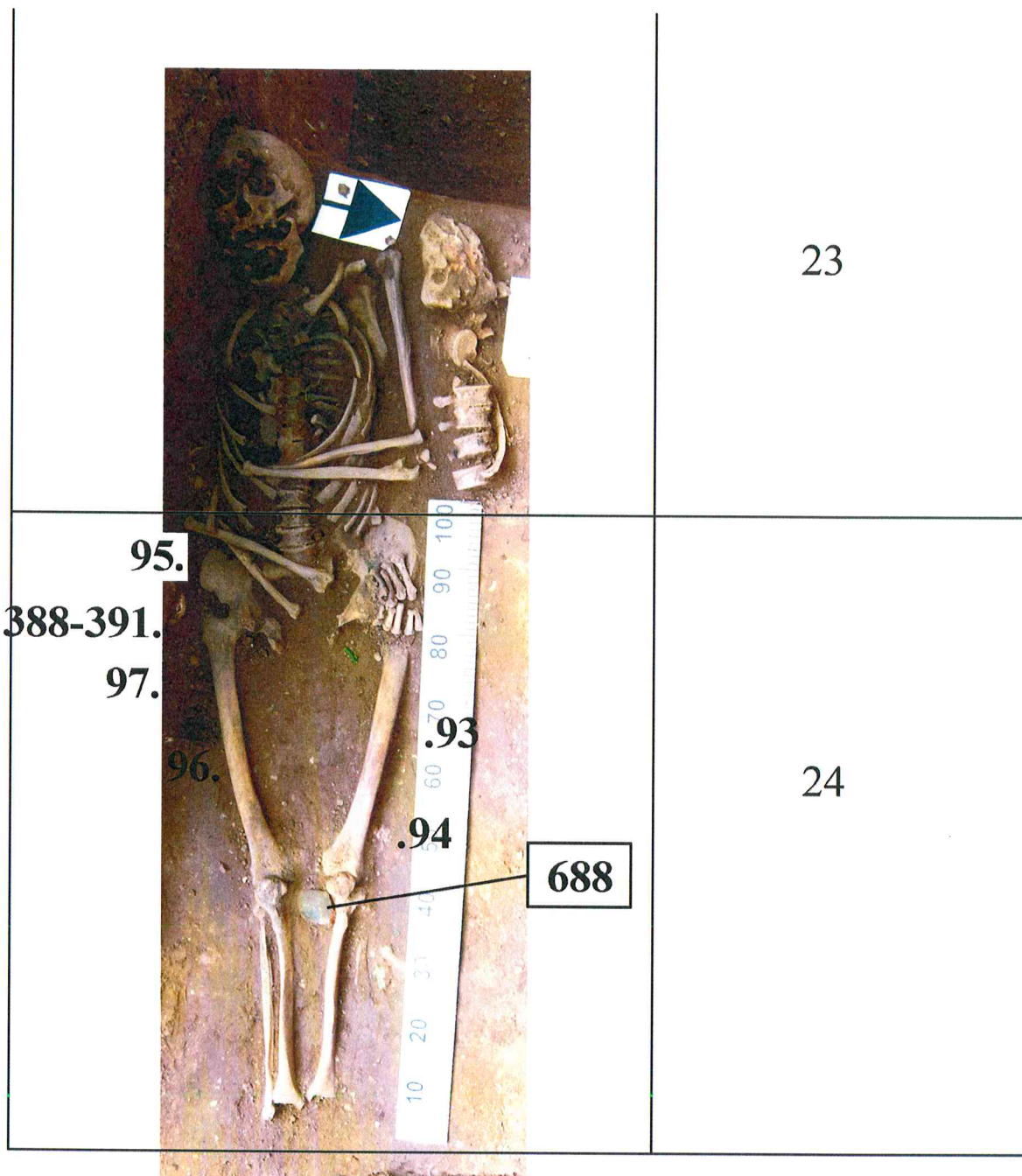

P

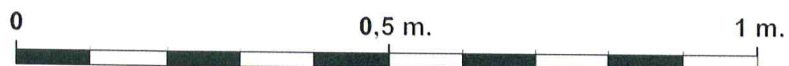

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 133
KAPO DUGNO H abs. 170,25 m.

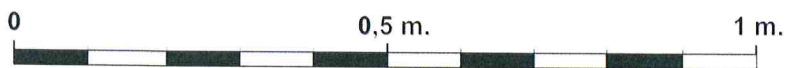

P

M 1:10

DUBINGIŲ PILIAVIETĖ
BUVUSIŲJŲ BAŽNYČIŲ VIETA
PERKASA Nr. 7, 2007 METAI
KAPAS Nr. 134
KAPO DUGNO H abs. 170,7 m.

M 1:10

PRIEDAI

PAGRINDINIS PUSLAPIS

Prišijungimo vardas: Slaptažodis: **PRISIJUNGTI**

 KULTŪROS PAVELLO DEPARTAMENTAS PRIE IŠILIKUSIOS KULTŪROS MINISTERIJOS
LEIDIMŲ ARCHEOLOGINIAMS TYRIMAMS ATLIKTI DUOMENŲ BAZĖ

ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI

[Galintys tirti tyrimai](#)

[Projektai](#)

[Leidimai](#)

[Pažymos](#)

[Ataskaitos](#)

MOKSLINĖ ARCHEOLOGIJOS KOMISIJA

[Posėdžiai](#)

[Darbovarkė](#)

[Nariai](#)

PAIEŠKA

Projektai Pažymos

Leidimai Ataskaitos

Adresas:

Vertybės kodas:

Tyrimų objektas:

Tyrėjas:

IEŠKOTI

LEIDIMAS

Data : 2007-06-20

Numeris : 93

Galioja iki : 2007-11-30

Galiojimas pratęstas iki :

Tyrėjas : dr. Rimvydas Laužikas

Tyrimų pobūdis : Archeologiniai tyrinėjimai

Atsiskaitymas : neatsiskaityta

OBJEKTAI

Vertybės kodas	Tyrimų objektas	Vertybės dalis	Savivaldybė	Vietovė	Gatvė	Pastato Nr.	Korpuso Nr.
5361	Dubingių piliavietė (A847P)				Molėtų r.		

PROJEKTAI

PAŽYAMOS

ATASKAITOS

232

DUBINGIŲ PILIAVIETĖS (MOLĖTŲ RAJ.) 2007 METŲ ATCHEOLOGINIŲ TYRINĖJIMŲ PROGRAMA

Ivadas

Dubingių piliavietė yra Molėtų rajone, Dubingių miestelyje, Asvejos ežero krante. Dabar tai didelis, apie 500 m ilgio ir iki 200 m pločio, pusiasalis – kalva, seniau buvusi sala. Šioje piliavietėje tebėra išlikę buvusių XVI-XVII a. Radvilų rūmų ir evangelikų – reformatų bažnyčios griuvėsiai. Piliavietės teritoriją administruoja Asvejos regioninis parkas.

Dubingių žemės vardas rašytiniuose šaltiniuose pirmą kartą paminėtas 1334 m aprašant Livonijos ordino puolimą. Tokie puolimai, kurie liko užfiksuoti kronikose, buvo ir 1373, 1375 metais. Kol kas nedidelės apimties archeologiniai tyrimai neleidžia neabejotinai teigti, kad Dubingių piliavietė išaugo iš buvusios medinės pilies ir priešistorės laikais naudoto piliakalnio. Labai tikėtina, kad dalis dabartinės kalvos buvo naudota kaip piliakalnis. Jį sunaikino vėlesnės pilies pastatų statybos, o labiausiai tikėtinoje vietoje, dar prieškario laikais, buvo suręsta poilsinė, kurios pamatai išliko iki mūsų dienų.

Tolimesnė piliavietės raida rašytiniuose šaltiniuose atsekama jau tik nuo XV a. - XVI a. Iš rašytinių šaltinių yra žinoma, kad LDK Vytautas: apie 1410 – 1413 m. vykdo Dubingių pilies statybas; 1415 m. lankosi Dubingiuose su Lenkijos karaliumi Jogaila bei dvariškiais; 1420 m. iš Dubingių rašo laišką Kryžiuočių Ordino magistrui; prieš 1430 m. Dubingiuose funduoja ir pastato pirmąją, medinę Šv. Dvasios katalikų bažnyčią. Dubingiai buvo Lietuvos didžiųjų kunigaikščių valda, kuri maždaug iki 1508 m atiteko Radviloms. Nuo to laiko iki XVII a. vidurio Dubingiai neatsiejami nuo Radvilų giminės iškilimo ir jų suklestėjimo istorijos.

Dubingiai buvo svarbi valda Radvilų giminei. Šis vietovardis yra ir sudėtinė jų kunigaikštiškojo titulo dalis (Radvilos, Biržų ir Dubingių kunigaikščiai). Dubingiuose nuolat negyveno nė vienas iš Radvilų. Tačiau 1547 – 1548 m. žiemą čia praleido Barbora Radvilaitė. Nuolat lankėsi Mikalojus Radvila Rudasis, Jonušas Radvila. Vien šios giminės dėka Dubingiai atsirado to meto Europos žemėlapiuose. 1565 m. Mikalojus Radvila Rudasis atėmė Dubingių bažnyčią iš katalikų ir perdavė evangelikams reformatams. Mikalojus Radvila Rudasis taip pat ėmėsi statybų. Galime manyti, kad būtent jo iniciatyva buvo pastatyta antroji Dubingiuose, medinė, bet jau evangelikų reformatų bažnyčia. Didžiausiu Dubingių klestėjimo laikotarpiu galime vadinti XVII a. pirmąją pusę, kuomet Jonušo Radvilos iniciatyva apie 1620 metus čia pastatoma nauja, mūrinė, renesansinė evangelikų reformatų bažnyčia, rekonstruojami rūmai, šalia bažnyčios pastatoma mūrinė klebonija, o Kristupo Radvilos iniciatyva bažnyčios rūšiai pertvarkomi į Radvilų šeimos mauzoliejų.

XVII a. antroje pusėje, pagrindine Radvilų pilimi tapus Biržams, prasidėjo Dubingių nuosmukio laikas. Iki 1730 m. Dubingių evangelikų – reformatų bendruomenė sunyko. Neprižiūrimi rūmų ir bažnyčios pastatai įro. 1735 m. bažnyčios stogas ir medinės vidaus konstrukcijos buvo sudegintos žaibo. Vėliau, XIX a., bažnyčios ir rūmų pastatai buvo ardomi plytomis. 1808 m Dubingius nusipirko Mykolas Tiškevičius, bet to meto planuose piliavietės vietoje pažymėta tik buvusių pastatų griuvėsių vietos, o visa likusi teritorija yra dirbami laukai ir šienaujamos pievos. Visgi pilies ir bažnyčios griuvėsiai dar pavaizduoti 1878 m. N.Ordos litografijoje, kur jie matomi iš pietvakarių pusės, nuo kito Asvejos ežero kranto. Litografijoje matyti apgriuvusi bažnyčia, apgriuvę, kelių aukštų, be stogo rūmai, šalia stovi apiręs rūmų bokštas. Tolimesnė Dubingių krašto istorija susijusi jau ne su pilimi, bet su Dubingių miestelio gyvenimu.

Piliavietės archeologiniai tyrimai

1939 m. surengta pirmoji archeologinė ekspedicija, tyrinėjusi Dubingių piliavietės bažnyčios teritoriją. Dirbę Vytauto Didžiojo kultūros muziejaus specialistai (V.K. Jonynas ir B. Lukoševičius) atkasė apsidės vietą, surado po ja buvusio rūšio skliautus. Tarp radinių pasitaikė žiedas, marmuro gabaliukai, plokščios čerpės. Atrasti žmonių kaulai daugiausiai buvo pavieniai, o kriptoje surastas

mirusysis palaidotas juoda medžiaga aptrauktame pušinių lentų karste. Vėliau piliavietė žvalgyta 1969, 1979 ir 1987 m.

Sistemiški piliavietės tyrimai pradėti 2002 metais, Kultūros paveldo akademijos (A. Kuncevičius, D. Stankevičiūtė) ir Lietuvos etnokosmologijos muziejaus pastangomis (R. Laužikas). Nuo 2005 metų tyrimuose dalyvauja Pilių tyrimo centras "Lietuvos pilys" (G. Striška). 2003 – 2006 m. buvusių bažnyčių vietoje viso iškastos 5 perkastos. Viso ištirtas beveik 300 kv. m. plotas. Tyrimų metu atidengti XVII a. pradžioje statytos renesansinės Dubingių evangelikų reformatų bažnyčios apsidė bei šoninių sienų pamatai ir sienų apatinės dalies fragmentai, rastas plytelių grindų fragmentas, laiptai į apsidėje buvusią laidojimo kriptą bei keli ankstyvesnių pastatų pamatų fragmentai. Bažnyčios viduje (po grindimis) ir išorėje aptikta 89 išlikę ir per 150 suardytų palaidojimų. Palaidojimai bažnyčios viduje ir pietinėje bažnyčios išorės pusėje – ankstyvesni. Juos galėtume datuoti XV a. pabaiga - XVI a. II pus., t.y. laikotarpiu iki mūrinės bažnyčios statybos. Bažnyčios šiaurinėje išorės pusėje palaidojimai vėlyvesni, datotini XVII - XVIII a. Taip pat bažnyčios viduje, prie pat apsidės, 2004 m. buvo aptikta ir antrinė, Radvilų giminės kapavietė.

Archeologinių tyrimų metu surasta keli šimtai radinių. Tai daugiausia su pastato architektūra arba palaidojimais susiję daiktai: keramika, vinys, XV – XVII a. monetos, marmuro fragmentai, aprangos detalės. Patys ankstyviausi radiniai yra Lietuvos didžiojo kunigaikščio Aleksandro monetos (XV a. pabaiga). Bene vėlyviausi radiniai – marmurinių Radvilų antkapių fragmentai. Aptikta rudos, baltos ir juodos spalvos marmuro bei alebastro nuolaužų.

Dar 2003 – 2004 m. buvo iškasta viena perkasa piliavietės pietvakarinėje dalyje, šurfuota visa piliavietės teritorija.

2005 m. buvo iškasta viena perkasa piliavietėje buvusių rūmų vietoje. Tyrimų metu aptiktas rytinis rūmų kampas. Sėkmingai parinkta tyrimų vieta leido tyrinėti tiek rūmų vidų, tiek ir išorę, kadangi mūrai atsidūrė tirtu ploto viduryje.

Sienos mūrytos gotikai būdingu plytų rišimu, tačiau jau renesansinių proporcijų plytomis. Tai rodo, kad aptiktas mūras statytas vėliausiai XVI a. viduryje. Rytinis pastato kampas sutvirtintas galingu kontraforsu, skirtu paremti sienas ir atlaikyti skliautų spaudimo jėgas.

Surasti pirmo aukšto grindų fragmentai rodo kelis rūmų remonto etapus. Paskutinį rūmų gyvavimo etapą mačiusios grindys (XVII a.) klotos iš specialiai pagamintų nedidelių ir plačių, stačiakampio formos plytų. Po jomis aptiktas ankstesnių grindų kalkinio skiedinio paklotas.

Po grindimis surastas kiek apardytas cilindrinio rūšio skliautas. Aptikta skliauto viršutinė dalis (lubos) ir švieslangis. Iš istorinių šaltinių žinoma, kad rūmuose buvę trys rūšiai: kalėjimas, iždinė ir alaus rūšys. Kuri iš šių patalpų aptikta šiemet, kol kas nenustatyta. Remiantis analogiškais to meto pastatais Vilniuje ir kituose miestuose manoma, kad rūšio patalpos aukštis galėjo siekti 3 – 4 m. Dėl nedidelės tyrimų apimties rūšio patalpos tyrimai atidėti kitiems metams.

Rūmų išorėje archeologinių tyrimų metu surasta virš tūkstančio radinių. Patys vėlyviausi radiniai priskiriami XVII a. pradžiai - XVII a. viduriui. Tuo metu rūmai buvo gana prabangūs. Stogai dengti plokščiomis čerpėmis, iš surastų tinko fragmentų galima spėti, kad bent rūmų vidus buvo tinkuotas. Tarp radinių gausu langų stiklo duženų. Dauguma stiklų yra rombo formos, žalsvos spalvos. XVII a. pradžioje langus stiklindavo tik pasiturintys didikai.

Didžiausią radinių dalį sudaro kokliai. Jie puošti augaliniais bei herbinais ornamentais, dengti polichromine glazūra. Daugiausia aptikta koklių su Radvilų herbu. Keletas jų pažymėti inicialais I R, ir, greičiausiai, priklausė Jonušui Radvilai. Tokių koklių rasta ir Vilniaus žemutinės pilies Valdovų rūmų teritorijoje. Taip pat Dubingių piliavietėje aptikti ir iki šiol nežinotų XVII a. koklių su Žygimanto Augusto monograma nedideliame herbo skyde. Įdomu tai, jog šie kokliai pagaminti praėjus bent pusei amžiaus po Žygimanto Augusto mirties.

Žemiau esančiame sluoksnyje, menančiame rūmų remontą, surasta gerai datuojanti medžiaga. Tai polichrominių, puoštų rozetės ornamentu, koklių (dažnai dar vadinamų renesansiniais) fragmentai. Tarp jų yra ir vienas stačiakampio formos plokštinio koklio fragmentas, puoštą moters (Madonos) su kūdikiu siužetu. Manoma, kad koklyje atkartotas vokiečių dailininko S. Behamo kūrinys „Šv. Mergelė su kriaušė“. Tokie kokliai aptinkami tik svarbiausiose didikų rezidencijose. Taip pat surastas herbino koklio fragmentas su Vytimi (raiteliu skyde). Kokliai su valstybės

simboliu buvo naudojami tik ypatingas pareigas užimančių asmenų: gausiausia renesansinių koklių kolekcija surinkta Vilniaus žemutinės pilies Valdovų rūmų teritorijoje. Tokie kokliai datuojami XVI a. viduriu.

Po XVI a. iš plytų mūryta siena surastas akmenų mūras. Šiam mūriui naudotas kitoks skiedinys, jame nėra sveikų plytų, mūryti daugiausiai lauko akmenys. Prie pastarojo mūro „prisiglaudęs“ degėsių sluoksnis rodo, kad būta didelio gaisro. Degėsiuose surasta nemažai puodų šukių, gyvulių kaulų. Rastoji Kazimiero Jogailaičio (III tipo) lietuviška moneta leidžia sluoksnį datuoti XV a. antrąja puse. Tarp kitų datuojančių radinių galima išskirti lanko strėlės antgalį (XIV-XV a. riba) bei raginę šachmatų figūrėlę (XV a.). Šachmatai – itin retas radinys Lietuvos archeologinėje medžiagoje. Iki šiol šachmatų surasta tik Vilniaus ir Trakų pilyse.

Tyrimai parodė, kad XVI a. siena statyta ant ankstesnių rūmų (XV a.) pamatų. Taigi galima teigti, kad jau XV a. Dubingiuose būta mūrinės pilies. Gal būt iš jos Vytautas rašė laiškus Kryžiuočių ordino magistrui (1420 m.). Tolimesni rūmų archeologiniai tyrimai, galbūt padės atskleisti vienos garsiausių Lietuvos kunigaikščių giminės, Radvilų, istorijos ištakas.

2003 – 2006 metų archeologinių tyrimų medžiagos šaltiniai ir publikacijos

1. A. Kuncevičius, R. Laužikas, Dubingių piliavietės (Molėtų raj.) 2003 m. archeologinių tyrinėjimų ataskaita, 2004 m.
2. A. Kuncevičius, Dubingių piliavietės (Molėtų raj.) 2004 m. archeologinių tyrinėjimų ataskaita, 2004 m.
3. A. Kuncevičius, R. Laužikas, G. Striška, Dubingių piliavietės (Molėtų raj.) 2005 m. archeologinių tyrinėjimų ataskaita, 2006 m.
4. G. Striška, R. Laužikas, D. Stankevičiūtė, Dubingių piliavietės (Molėtų raj.) 2006 m. archeologinių tyrinėjimų ataskaita, 2007 m.
5. Jankauskas, Rimantas; Kuncevičius, Albinas; Laužikas, Rimvydas; Striška, Gintautas. Radvilų rezidencijos Dubingių piliavietėje tyrimai // Kultūros barai. - ISSN 0134-3106. - 2006, nr. 2, p. 24-
6. Jankauskas, Rimantas; Kuncevičius, Albinas; Laužikas, Rimvydas; Striška, Gintautas. Badania archeologiczne na zameczysku w Dubinkach - dawnej rezydencji Radviliłow // Barok: Historia–Literatura–Sztuka. - ISSN 1234-3233. - 2006, T. 13, no 1, p. 155-167
7. Kuncevičius, Albinas; Laužikas, Rimvydas. Dubingių piliavietė // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2003 metais. - ISBN 9986-23-120-5. - Vilnius, 2005, p. 151-153
8. Kuncevičius, Albinas; Laužikas, Rimvydas. Dubingių piliavietė // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2004 metais. - ISBN 9986-23-120-5. - Vilnius, 2006 p. 179-183
9. Kuncevičius, Albinas; Laužikas, Rimvydas; Striška, Gintautas. Radvilų rūmų tyrinėjimai Dubingių piliavietėje // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2005 metais. - ISBN 9955-9913-1-3. - Vilnius, 2006, p. 146-150

2007 metų tyrimų tikslai

1. Užbaigti 2003 – 2006 m. vykdytus archeologiniu tyrimus Dubingių piliavietėje esančioje buvusių bažnyčių vietoje ir parengti vietą numatomiems pamatų konservavimo bei eksponavimo darbams, Radvilų kapavietės įrengimui ir 2004 m. surastų Radvilų giminės asmenų palaikų perlaidojimui.
2. Pasirengti 2008 m. tyrimams kitose piliavietės vietose (rūmų vieta, piliavietės teritorija).

2007 metų tyrimų uždaviniai

1. Pagal galimybes atlikti piliavietės teritorijos tyrimus georadaru. Šių tyrimų metu, kiek leistų galimybės, būtų siekiama nustatyti bažnyčių šventoriaus teritoriją, šventoriaus tvoros konfigūraciją ir vartų vietas, rūmų konfigūraciją ir dydį, rūsių vietas, piliavietėje buvusių tvenkinių krantų linijas, piliavietėje buvusių ūkinių pastatų vietas, šiaurinėje piliavietės dalyje esančio pylimo struktūrą.

2. Archeologinių kasinėjimų metu (bendras numatomas tirti plotas – 300 kv.m.):
 - a) ištirti visą paskutiniosios XVII a. statytos bažnyčios bokšto pamatų plotą, pasirinktose perkastos vietose atkasti bokšto pamatus iki jų apačios, numatomas perkastos plotas – 100 kv.m.;
 - b) išvalyti bažnyčios apsidėje buvusią kriptą iki buvusio grindų lygio, pasirinktose perkastos vietose atkasti apsidės pamatus iki jų apačios, numatomas perkastos plotas – 100 kv.m.;
 - c) atlikti papildomus tyrimus buvusios bažnyčios vietoje, priklausomai nuo tyrimų georadaru rezultatų, numatomas tyrimų plotas – 50 kv.m.;
 - d) atlikti papildomus tyrimus buvusios bažnyčios vietoje, priklausomai nuo pamatų konservavimo, eksponavimo ir kapavietės įrengimo poreikių, numatomas tyrimų plotas – 50 kv.m.
3. Atlikti archeologinius žvalgymus tose piliavietės vietose, kuriose bus vykdomi žemės darbai Asvejos regioniniam parkui įrenginėjant piliavietės turistinę infrastruktūrą: aikšteles, laiptus, takus ir kt.
4. Atlikti Dubingių piliavietėje surastos medžiagos antropologinius, paleozoologinius, paleobotaninius, dendrochronologinius, cheminius ir fizikinius tyrimus.

Tyrėjų komanda

Dubingių piliavietės mokslinių tyrimų vadovas dr. A. Kuncevičius – Vilniaus universitetas

Archeologai:

dr. Rimvydas Laužikas – Vilniaus universitetas

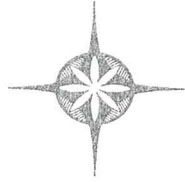
Daina Stankevičiūtė – VšĮ “Kultūros paveldo akademija”

Ramūnas Šmigelskas - VšĮ “Kultūros paveldo akademija”

dr. Rimvydas Laužikas

tel. 8-610-97107

e-paštas: rimvydas.lauzikas@kf.vu.lt

Tvirtinu :

Muziejaus direktorius
G. Kakaras
2008 m. gegužės mėn. 14 d.

LIETUVOS ETNOKOSMOLOGIJOS MUZIEJUS
p.d. Nr. 24, LT-33001 Molėtai, tel./faks: 8 - 383 45424
el.p. astro@moletai.omnitel.net

EKSPONATŲ PRIĖMIMO NUOLATINIAM SAUGOJIMUI
AKTAS Nr. 08 - 2
2008 m. gegužės mėn. 14 d.

Šiuo aktu pažymima, jog muziejaus vyr. rinkinių saugotojas Rimvydas Laužikas, negražinamai perduoda Lietuvos Etnokosmologijos muziejui archeologinių tyrimų metu Dubingių piliavietėje 2007 m. surastus radinius, kurie pagal "Ekspонатų priėmimo nuolatiniam saugojimui aktą" Nr. 08 - 2 priimami nuolatiniam saugojimui Lietuvos Etnokosmologijos muziejuje.

Viso nuolatiniam saugojimui Lietuvos etnokosmologijos muziejuje priimta 997 (devyni šimtai devyniasdešimt septyni) eksponatai.

Nuolatiniam saugojimui priimamų eksponatų sąrašas (102 pslp.) pateikiamas kaip šio akto priedas.

Perdavė R. Laužikas

Priėmė vyr. rinkinių saugotojas R. Laužikas

Vyr. rinkinių saugotojas R. Laužikas

Aktas sudarytas 2 egzemplioriais

**Archeologinių radinių iš archeologinių tyrimų Dubingiuose 2007 m.
konservavimo darbai**

1. **Monetos, 7 vnt.**, sidabro lydinys

Kapai : 92(4vnt); 91(1vnt); Nr.25(1vnt); 32(1vnt).

Konservavimas

Valytos cheminiu būdu: korozijos produktai nutirpinti 13 proc. skruzdžių rūgšties tirpalu. Stebint per mikroskopą išrankioti likusios kietos korozijos produktų - mineralų sankaupos. Monetos perplautos distiliuotu vandeniu, išdžiovintos. Sutvirtintos 3 proc. *Paraloid B 72* spiritiniu tirpalu, vaškuotos Cosmoloid 80H vaško vaitspiritiniu tirpalu, paviršius nupoliruotas.

2. **Strypelis**, vario lydinys

Nr.29

Konservavimas

Paviršius valytas plokščia adatėle stebint per mikroskopą. Aktyviųjų chloridų nerasta. Radiniai nuriebinėti acetonu. Sutvirtinti 3 proc. *Paraloid B 72* spiritiniu tirpalu, vaškuoti Cosmoloid 80H vaško vaitspiritiniu tirpalu; paviršius nupoliruotas.

3. **Grandelė**, vario lydinys

Nr.34

Konservavimas

Paviršius valytas plokščia adatėle stebint per mikroskopą. Aktyviųjų chloridų nerasta. Radiniai nuriebinėti acetonu ir sutvirtinti 3 proc. *Paraloid B 72* spiritiniu tirpalu, vaškuoti Cosmoloid 80H vaško vaitspiritiniu tirpalu; paviršius nupoliruotas.

4. **Signatinis spaudas su medinio kotelio fragmentu**. Vario lydinys, mediena.

Kapas Nr.92

Konservavimas

Šlapia mediena sutvirtinta įsotinant PEG -4000 10-15 proc. Vandens - spirito mišinyje. Metalinė dalis valyta mechaniškai, dirbama tik stebint per mikroskopą.

Metalas nekonservuotas vašku, nes prisisotinęs PEG.

5. **Medinis strypelis su vario lydinio apvadu.** Vario lydinys, mediena

Nr.20

Konservavimas

Šlapia mediena sutvirtinta įsotinant PEG -4000 10-15 proc. vandens- spirito mišinyje Metalinė dalis valyta mechaniškai, dirbama tik stebint per mikroskopą.

Metalas nekonservuotas vašku , nes prisisotinęs PEG.

(kartu rastas stiklo karoliukas, kuris nuvalytas spiritu).

6. **Austa juostelė (galionas).** Linas, šilkas, auksuotas sidabras.

Nr.5.

Konservavimas

Audinyš išplautas 2 proc. antiseptiko *P3-triquart* tirpale , išskalautas distiliuotu vandeniu, džiovintas etilo alkoholiu ir kambario temperatūroje ištiesus. Džiovinant audinyš ištiesintas metmenų kryptimi, paslėgtas smėlio maišeliu, kad išsitiesintų susiraitę metalo siūlai.

Atliktos siūlų analizės.

Galionas dubliuotas tonuotu gazu, atspurę siūlai priadyti gazo siūlu.

7. **Monetos,** sidabro lydinio.

Kapai: Nr.110, - 2vnt, 101-1vnt. 111/3 - 2vnt ir 2 frag., 111/4 - 1vnt., 1vnt – iš pavienių radinių, 111/5-1vnt, 108 - 1vnt,

Konservavimas

Valytos cheminiu būdu: korozijos produktai nutirpinti 13 proc. skruzdžių rūgšties tirpalu. Stebint per mikroskopą išrankiotos kiek galima likusios kietos mineralų sankaupos. Perplautos distiliuotu vandeniu, išdžiovintos. Sutvirtintos 3 % *Paraloid B 72* spiritiniu tirpalu, vaškuotos *Cosmoloid 80H* vaško vaitspiritiniu tirpalu, paviršius nupoliruotas.

Cheminė metalo analizė – sidabro lydinys.

8. **Maldaknygės segtukas**, vario lydinio

Pavienis radinys

Konservavimas

Paviršius valytas plokščia adatėle stebint per mikroskopą. Aktyviųjų chloridų nerasta. Radiniai nuriebinėti acetonu ir sutvirtinti 3 % *Paraloid B 72* spiritiniu tirpalu, vaškuoti Cosmoloid 80H vaško vaitspiritiniu tirpalu; paviršius nupoliruotas.

9. **Karoliukai**, 8 vnt

Kapas.Nr.101

Konservavimas

Radiniai valomi stebint per mikroskopą, derinant sotinimą *Paraloidu B 72* (3% spiritiniu tirpalu).

10. **Segė pasaginė**, vario lydinio.

Kapas Nr.111.

Konservavimas

Paviršius valytas stebint per mikroskopą. Aktyviųjų chloridų nerasta. Segė nuriebinta acetonu, apdorota korozijos inhibitoriumi BTA(3% etanolinis tirpalas) ir sutvirtinta 3 % *Paraloido B 72* spiritiniu tirpalu. Vaškuoti Cosmoloido 80H vaitspiritiniu tirpalu; paviršius nupoliruotas.

11. **Strypelis**, vario lydinio

Kapas Nr.104

Konservavimas

Paviršius valytas plokščia adatėle stebint per mikroskopą.. Radinys nuriebinėtas acetonu ir sutvirtintas 3 % *Paraloid B 72* spiritiniu tirpalu, vaškuotas Cosmoloid 80H vaško vaitspiritiniu tirpalu; paviršius nupoliruotas.

12. **Žvangutis**, vario lydinio

Kapas Nr.105.

Konservavimas

Paviršius valytas plokščia adatėle stebint per mikroskopą. Aktyviųjų chloridų nerasta. Radiniai nuriebinėti acetonu ir sutvirtinti 3 % *Paraloid B 72* spiritiniu tirpalu, vaškuoti Cosmoloid 80H vaško vaitspiritiniu tirpalu; paviršius nupoliruotas.

13. Galionų fragmentai,(2vnt)

– viena galiono juostelė, austa šilko ir auksuoto sidabro siūlais

Kapas Nr.106.

– siūlų raizginys, matyt iširęs galiono fragmentas

Kapas Nr. 103.

Konservavimas

Išplauta 2% vandeniniame Kalgono tirpale su PAM priedu, išskalauta distiliuotu vandeniu, etilo alkoholiu, po to džiovinta acetonu. Juostelės deformacijos ištiesintos paslegiant lentele per mikolentinio popieriaus tarpinę. Juostelė dubliuota naudojant A - 45 K dervą tonuoto gazo juostele iš vienos galiono pusės, pakraščiai pridaigstyti gazo siūlu.

Siūlų raizginys išplautas ir išnarpliotas.

14. Žiedas vario lydinio, auksuotas

Kapas Nr.103

Konservavimas

Mechaniškai valytas paviršinis žalias vario druskų sluoksnis. Pasimačius Au(?) dangos likučiams, valyta chemiškai. Amonio formiato ir praskiestos skruzdžių rūgšties tamponėliai dėti pakaitomis ir korozijos produktai lėtai nutirpinti. Žiedas išplautas distiliuotu vandeniu, padžiovintas acetone, po to šilto oro srove fenu. Sutvirtintas 3 % *Paraloid B 72* spiritiniu tirpalu, vaškuotas *Cosmoloid 80H* vaško vaitspiritiniu tirpalu; paviršius nupoliruotas.

15. Odinio dirbinio, apsiūto vario lydinio vielute, fragmentas su 6 kabučiais(?)

Kapas Nr112

Konservavimas

Nuvalytos žemės nuo odos, korozijos produktai nuo vielučių ir kabučių. Oda kieta, artimame sąlytyje su ja yra metalas, todėl tik suriebinata bičių vaško-vazelino aliejaus tepalu. Vielutės ir kabučiai konservuoti 3 % *Paraloido B 72* spiritiniu tirpalu.

16. Sagtis geležinė

Pavienis radinys.

Konservavimas

Valyta mechaniškai, patikrinti chloridai, jie rasti. Pašalinti virinant distiliuotame vandenyje; radinys išdžiovintas 105°C temperatūroje, įsotintas PV vašku ir vazelino aliejaus lydalu palaikant $\pm 120^{\circ}\text{C}$, paviršius padengtas Cosmoloid 80H vaško vaitspiritiniu tirpalu; paviršius nupoliruotas.

17. Sagties fragmentas. Geležis

Pl.23.

Konservavimas

Valyta mechaniškai, patikrinti chloridai ir jų surasta. Chloridai pašalinti virinant distiliuotame vandenyje; radinys išdžiovintas 105°C temperatūroje, sotintas PV vašku ir vazelino aliejaus lydalu palaikant $\pm 120^{\circ}\text{C}$. Paviršius padengtas Cosmoloid 80H vaško vaitspiritiniu tirpalu; paviršius nupoliruotas.

Atliktų tyrimų duomenys pridedami.

VšĮ Pilių tyrimo centras „Lietuvos pilys“
Restauravimo skyriaus vedėjas A. Puškorius

2008 03 07

